

**Konjeniški praznik
KONJI NA KRASU**

**V CEROVLAH,
29., 30. IN 31. AVGUSTA 2014**

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in
Abbonamento Postale - D.L. 353/2003
(convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

1,20 €

Deflaciji navkljub 210 stalnih zaposlitev

ALJOŠA GAŠPERLIN

Tržaška občinska uprava bo v jaslih in vrtcih stalno zaposlila 210 vzgojiteljev, ki so bili doslej v službi s pogodbnimi za določen čas. Tako se tudi srečno zaključuje neverjetna zgodba o tem, kako so zaradi nacionalnih varčevalnih ukrepov v Trstu skorajda ukinili za naše mesto značilne vzgojno-socialne storitve, ki se jih poslužuje okrog 5 tisoč otrok.

Stalna zaposlitev vzgojiteljev je sad tesnega sodelovanja med občinskimi upravitelji in panožnimi sindikati, ki so skupaj pritisnili na deželno vlado Furlanije-Juljske krajine. Ta je naposled s popravkom v deželnem finančnem zakonu dejansko omogočila zaposlitev teh ljudi, ki bi drugače - tudi zaradi razsodbe ustavnega sodišča o zaposlovanju preknih - ostali na cesti.

Skratka, bolj kot stavke ali protesti je zmoglo sodelovanje med upravitelji in predstavniki uslužbencev. To je privedlo do skoraj edinstvenega ukrepa, ki se je zdel v obdobju krize in pakta stabilnosti naravnost neverjeten.

Zadnji podatki statističnega zavoda Istat so včeraj pokazali, da je Italijo po 50 letih spet zajela deflacija, dežela FJK pa je edina, ki je na boljšem. Zaenkrat še ni dano vedeti, ali bo prišlo do znižanja obrestnih mer za spodbujanje zadolžitve ali drugih ukrepov za ožvitev gospodarstva.

Dejstvo pa je, da sta trdo in skupno delo javne uprave in sindikatov osrečila 210 tržaških družin, ki si bodo s pogodbo za nedoločen čas v žepu lahko privoščile kakšno posojilo ali nakup na obroke. S tem problem deflacije seveda ne bo rešen, vendar bo to dodatno znamenje, da so za izhod iz gospodarske krize potrebni skupni napor in najširša solidarnost.

ITALIJA - Tako obljublja premier Renzi po včeraj sprejetih ukrepih

Civilni postopki krajši, javna dela hitrejša

Po razhajanjih kompromis v večini o sodstvu - 10 milijard za investicije?

UKRAJINA - Kriza Kijev želi v Nato

KIJEV - Ukrajinska vlada je včeraj sporočila, da si želi članstva v Natu. Po besedah generalnega sekretarja zveze Rasmussena je to mogoče, če bo Ukrajina izpolnila pogoje. Tudi zunanji ministri EU so se strinjali, da je treba v luči najnovejšega zaostrovanja Rusiji poslati jasen signal. Medtem Rusija ne popušča pod očitki in vztraja, da njeni vojniki niso aktivno vpleteni v konflikt na vzhodu Ukrajine.

Na 11. strani

OPČINE - Začetek 49. študijskih dni Draga 2014

Za začetek o odhajanju mladih in preprečevanju njihovega vračanja

OPČINE - V parku Finžgarjevega doma na Opčinah so se včeraj popoldne začeli 49. študijski dnevi Draga 2014, uvodna okrogla miza z naslovom V svet(u) z možgani, ki so jo pripravili mladi, pa je bila posvečena t.i. »begu možganov«. O tem so govorili Alenka Stanič, Valentin Inzko in David Bandelj, ki so si bili enotni v mnenju, da ni toliko problem v odhajanju mladih v tujino, kolikor predvsem v odnosu slovenske družbe in domačih elit, ki preprečujejo vrnitev številnih mladih, ki so si v svetu nabrali dodatno znanje, izkušnje in kulturno širino.

Trst: stalna zaposlitev
za 210 uslužbenecv

Na 5. strani

V Rimu plodni srečanja
o škedenjski železnici

Na 5. strani

Vzpenjača: tudi novi
načrt jih ne prepriča

Na 12. strani

V Brdih nove
pridobitve za oljkarje

Na 13. strani

GORICA Čeprav ni bomb, letališče ostaja še naprej zaprto

GORICA - Člani združenja Duca D'Aosta so zelo razočarani; goriško letališče namreč ostaja še naprej zaprto, čeprav so v minulih dneh na ustanovo za civilno letalstvo Enac naslovili pismo in vrsto člankov iz leta 1994, v katerih so krajevni časopisi poročali o akciji odstranjevanja neeksplozivnih ubojnih sredstev, ki jo je na pobudo oddelka za vojaško inženirstvo iz Padove izvedlo podjetje Barracuda sub iz Genove.

Na 12. strani

... poročni prstani
Laurenti Stigliani

BIBIGI
GIUMENTO
Salvini
Donna Oro
UNOARRE
COMETE
Roccarlo
CARLO PIGNATELLI

Pridi v
naše prodajalne
in najdi svoj
poročni prstan

Trst - Ul. Ginnastica 7 - Tel. 040/774242
L. Santorio 4 - Tel. 040/772770

ELISABETTA MINIUSSI
ŠOLA ZA MODNO KROJENJE ORGANIZIRA TEČAJE ZA
risanje krojev, krojenje in šivanje,
modno skico, pletenje

NOVO!
www.scuolaminiussi.it

**v ponedeljek,
22. SEPTEMBRA
začetek tečajev**

INFORMACIJE IN PRIJAVE:
PRIJAVE SPREJEMAMO OD 1. SEPTEMBRA DALJE,
OD PONEDELJKA DO PETKA
OD 10.00 DO 12.00 IN OD 17.00 DO 19.00

Ulica De Jenner, 12/4 - Trst - tel. 040 281366 - info@scuolaminiussi.it

LJUBLJANA - Znaki gospodarskega okrevanja Slovenije

Gospodarska rast se je v drugem četrtletju okrepila BDP realno višji za 2,9%

LJUBLJANA - Bruto domači proizvod (BDP) se je v drugem letošnjem četrtletju po prvih ocenah statističnega urada na letni ravni realno zvišal za 2,9 odstotka. BDP, popravljen za vpliv sezone in števila delovnih dni, se je v primerjavi s prvim četrtletjem zvišal za en odstotek, glede na prvo trimesečje lani pa za 2,8 odstotka. Skupaj se je gospodarska dejavnost v prvem polletju okrepila za 2,5 odstotka. Slovenija se tako po podatkih o gibanju BDP v drugem trimesečju uvršča med uspešnejše države EU, čeprav je treba povedati, da še niso vse prešle na novo evropsko metodologijo.

Statistični urad je popravil tudi podatke za prvo letošnje četrtletje. BDP se je tako v prvih treh mesecih na letni ravni okrepil za 2,1, in ne 1,9 odstotka, po desezoniranih podatkih pa za 1,9, in ne 1,5 odstotka. Na četrtletni ravni se gospodarska dejavnost ni skrčila za 0,3 odstotka, kot je bilo sprva izračunano, ampak je ostala nespremenjena.

Gospodarska dejavnost se je tudi v minulem trimesečju okrepila predvsem zaradi zunanjega povpraševanja. Izvoz se je tako na letni okrepil za 5,2 odstotka. Uvoz se je medtem povečal za 3,3 odstotka. Ker se je izvoz okrepil bolj kot uvoz, je zunanja trgovina k rasti BDP prispevala 1,6 odstotne točke.

Na statističnem uradu opozarjajo, da čedalje pomembnejši dejavnik rasti postaja tudi domača potrošnja. Ta se je okrepila že tretje četrtletje zapored, tokrat na letni ravni za 1,4 odstotka, in to predvsem zaradi osem odstotne rasti bruto investicij. Rast domače potrošnje je bila enkrat višja kot v prvem trimesečju, a vseeno le na polovici stopnje rasti iz zadnjega lanskega četrtletja.

Bruto investicije v osnovna sredstva so se v primerjavi z drugim lanskim četrtletjem povečale za 5,2 odstotka, k rasti pa je tudi tokrat največ pripomogla rast bruto investicij v zgradbe in objekte (+24 odstotkov). Negativen vpliv na celotno rast pa so imele podobno kot v prejšnjem četrtletju investicije v opremo in stroje (-10,3 odstotka).

Na bruto investicije so tokrat pozitivno vplivale spremembe zalog. H gospodarski rasti so prispevale 0,6 odstotne točke. Predvsem so se povečale zaloge trgovskega blaga, tako da je moč sklepati, da podjetja kratkoročno prilagajajo svojo ponudbo glede na pričakovano višje povpraševanje po izdelkih, je na večerajšnji novinarski konferenci v Ljubljani povedal Anže Podnar z oddelka za nacionalne račune pri statističnem uradu.

Končna potrošnja se je medtem nekoliko zmanjšala, in to v medletni primerjavi za 0,4 odstotka. K temu je največ prispeval upad državne potrošnje (-1,9 odstotka). Zasebna potrošnja pa se je v drugem četrtletju okrepila za 0,2 odstotka. Rast zasebne potrošnje je bila precej manjša kot v prejšnjem četrtletju, ko je znašala 1,1 odstotka.

Glavni razlog je po Podnarjevih besedah višje trošenje v lanskem drugem četrtletju, predvsem za osebna vozila.

Kot pozitivno na statističnem uradu navajajo še dejstvo, da se skupna dodana vrednost še naprej povečuje. Zvišala se je tretjič zapored, tokrat je bila s 3,1 odstotka rast na letni ravni najmočnejša. Dodana vrednost se je povečala v večini dejavnosti, najbolj pa spet v gradbeništvu (+19 odstotkov). Statistični urad pričakuje, da se bo rast v gradbeništvu v prihodnjem obdobju nekoliko umirila, predvsem zaradi nižje rasti obsega novih naročil.

Rast se je nadaljevala tudi v predelovalnih dejavnostih, kjer se je doda-

Ljubljana, večerni pogled na Tromostovje

na vrednost okrepila za 3,7 odstotka, kar je za 0,3 odstotne točke več kot v prvih treh mesecih. Statistiki izpostavljajo še, da rast gospodarske aktivnosti v Sloveniji, ki traja že tri zaporedna četrtletja, pozitivno vpliva na zaposlenost. Ta se je v drugem četrtletju na letni ravni povečala za 0,7 odstotka. Zaposlenost se je povečala v večini dejavnosti, najbolj v zaposlovalnih dejavnostih, kjer je znašala 20 odstotkov.

»Vedno več poslovnih subjektov pri zaposlovalnih agencijah najema delovno silo, očitno zaradi presežka kratkoročnih naročil. Tudi v izogib administrativnim postopkom in pri tem nastalim stroškom se podjetja raje odločajo za najem delavcev kot za zaposlitev,« je povedal Podnar.

Zaposlenost se je zvišala prvič po začetku krize konec leta 2008. Ob podatkih, da sta dva ključna kazalnika - gospodarska rast in zaposlovanje - presegla svojo dolgoročno povprečno rast, je mogoče reči, da se je recesija v tem četrtletju zaključila, je dejal Podnar. To pa ne pomeni, dodaja, da smo se vrnili na stanje pred krizo, ampak da se je šele ustavilo padanje. Da bi se vrnili na predkrizno raven, bi sedanjostriodstotno rast potrebovali še nadaljnja tri leta, da pa bi zaposlili 76.600 delavcev, kolikor jih je v času krize izgubilo delo, pa bi potrebovali še veliko višjo rast.

Novi podatki prvič temeljijo na novi metodologiji za izračun BDP ESA 2010, na katero mora Slovenija preiti skladno z zahtevami EU. Statistiki so zato popravili podatke v celotnem časovnem obdobju od leta 1995 do vključno prvega trimesečja letos. Po revidiranih podatkih je bil BDP v obdobju 1995-2013 v povprečju za 1,8 odstotka višji kot pred revizijo, stopnje gospodarske rasti pa se po reviziji niso bistveno spremenile.

Metodologija je revidirana na mnogih področjih, v Sloveniji pa se najbolj pozna razširitev koncepta osnovnih sredstev, predvsem z izdatki za raziskave in razvoj. Ta sprememba poveča dodano vrednost, investicije in BDP, pojasnjujejo statistiki.

Od drugih področij imajo pomemben vpliv na slovenske agregate nacionalnih računov tudi spremembe v tokovih s tujino; v teh tokovih je po novem spremenjena obravnava blaga za oplemenitenje, to po navedbah statističnega urada zniža izvoz in uvoz ter proizvodnjo in vmesno potrošnjo, ne vpliva pa na raven BDP.

Za lani pa je bila opravljena še redna revizija podatkov na podlagi prvih letnih podatkovnih virov. BDP je tako lani znašal 36,144 milijarde evrov, kar je nominalno za 0,4 odstotka več kot v 2012, realno pa za en odstotek manj. Prejšnje ocene so govorile o 1,1-odstotnem realnem padcu. (STA)

DEŽELA - Razsodba rimskega sodišča

Istospolni par posvojil otroka

TRST - Rimsko sodišče za mladoletne je včeraj priznalo pravico neke ženske, da posvoji hčerko partnerke, s katero biva že mnogo let. Partnerka je namreč zanosila že pred leti v Španiji v neki bolnišnici s pomočjo umetnega oplodjevanja. Istospolni par se je v tujini tudi poročil, zdaj pa je bilo deklici priznana pravica, da prejme tudi priimek drugega starša.

Skratka, sodniki so razsodili, da lahko v okviru istospolnega para, v katerem živi tudi otrok, oseba, ki ni biološki oče ali mama, posvoji sina oziroma hčerko partnerja oz. partnerke. Pri tem je treba seveda poudariti, da je vsak primer različen.

Odločitev sodnikov je bila vsekakor v interesu otroka, so poudarili. V tem primeru so sodniki ugotovili, da sta ženski sobivali že deset let, da vlada v družini dobro vzdušje, povrh vsega pa je 5-letna deklica vselej imenovala oba starša z besedo »mama«.

Biološka mama je izbrala Španijo za porod, ker je tam bival njen brat, in sta skupaj s partnerko pri njem živela ves čas, ki ga je zahteval postopek. Odločitev sodnikov predstavlja iz tehničnega vidika t.i. »stepchild adoption«, se pravi mo-

del, ki so se ga v zadnjih letih že večkrat poslužili v nekaterih evropskih državah, kot na primer na Danskem. Sodniki so priziv, ki ga je predstavil istospolni par (oz. njuna odvetnica Maria Antonia Pili), sprejeli kljub nasprotovanju javnega tožilca.

Do razsodbe ni seveda prišlo iz dneva v dan. Za to je bil potreben dolg in mučen postopek, v okviru katerega je morala dvojica žensk premostiti številne ovire in dokazati, da je sposobna vzgajati otroka. Ženski, ki sobivata v Rimu od leta 2003, so označili kot »stalen in miren par«. Socialne delavke so v poročilu tudi zapisale, da je deklica popolnoma vključena v družino.

Ženski sta se bili obrnili za posvojitve na Italijansko združenje odvetnikov za družine in mladoletne, ki je sprožilo postopek in ga je nato nadaljevala odvetnica Maria Antonia Pili iz Pordenona, ki je včeraj seznanila javnost z izidom priziva. Razsodba sodišča sloni na 44. členu zakona št. 184 iz 4. maja leta 1983 o posvojitvah in zakonu 149/2001. Obe ženski sta izrazili veliko zadovoljstvo nad izidom priziva, ki ga nista resnici na ljubo niti pričakovali. To je zmaga za vse otroke v tem položaju, sta poudarili.

GORNJA RADGONA - Zasedanje koordinacije Agraslomak

Slovenske turistične kmetije se bodo predstavile na Barcolani

Na pobudo Ministrstva za kmetijstvo in okolje RS in v sodelovanju z Deželno kmečko zvezo je bila ustanovljena leta 2012 kmetijska slovenska manjšinska koordinacija AGRASLOMAK. Člani omenjene koordinacije so, poleg Ministrstva, Deželna kmečka zveza, Skupnost južno koroških kmetov, Razvojna agencija Slovenska krajina in Kulturno društvo Gorski Kotar. Namen in cilj omenjene koordinacije je medsebojno povezovanje, sodelovanje, izmenjava informacij, znanja in dobrih praks na področju kmetijstva in podeželja med slovenskimi zamejskimi kmetijskimi organizacijami v vseh štirih sosednjih državah.

Ob priloiki kmetijskega sejma AGRA v Gornji Radgoni je v sredo potekalo sedmo zasedanje koordinacije, na katerem sta bila prisotna minister za kmetijstvo in okolje mag. Dejan Židan in minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorazd Žmavc, za Kmečko zvezo pa predsednik Franc Fabec in tajnik Erik Masten. Isti dan pa je sejem doživel obisk mandatarja za sestavo nove vlade, dr. Mira Cerarja, ki je obiskal tudi razstavni prostor MKO, znotraj katerega je delovala skozi vse dni sejma tudi predstavitev koordinacije. Ob tej izredni priložnosti je mandatar spoznal tudi vse člane koordinacije in njeno obširno delovanje.

Sledilo je zasedanje koordinacije, ki je potekalo v dveh delih. Prvi del

Med zasedanjem koordinacije Agraslomak

zasedanja, ki so se ga poleg ministrov udeležili državna sekretarka na MKO mag. Tanja Strniša, vodja službe za mednarodno medinstitucionalno sodelovanje na MKO Janja Kokolj Prošek in sekretar na Uradu Tadej Bojnec, je potekal pod vodstvom sekretarja Vladimirja Čeligoja v prostorih Ministrstva za kmetijstvo in okolje na sejmšču in je bil namenjen predstavitvi kmetijskih aktualnosti v posameznih državah.

Drugi del je potekal na turistični kmetiji Firbas v vasi Cogetinci. Člani koordinacije so se na kmetiji sestali s predsednikom Združenja turističnih kmetij Slovenije Venceljem Tušarjem in svetovalko Renato Kosi. Srečanje je bi-

lo namenjeno skupni predstavitvi slovenskih turističnih kmetij iz Slovenije in zamejstva na letošnji Barcolani. Prisotni so si bili edini, da je za uspešno in prodorno promocijo teritorija pomembno sodelovanje med vsemi akterji, tako v Sloveniji kot v zamejstvu. Na ta način bo ponudba, ki jo dobimo na tem skupnem prostoru bogatejša in torej privlačnejša. V ta namen je Kmečka zveza pred časom dala pobudo, da se slovenske turistične kmetije in kmetije iz zamejstva predstavijo pod skupno streho na enem izmed največjih dogodkov, ki potekajo na območju Furlanije julijske krajine, in sicer na 46. izvedbi Barcolane, ki bo potekala v Trstu od 8. do 12. oktobra 2014. (e.m.)

VOJSKO - Na današnji slovesnosti ob 70-letnici pričakujejo veliko udeležencev

Tiskarna Slovenija vabi v objem idrijskih gozdov

VOJSKO, DANES, 30. AVGUSTA Program prireditev

- 5.30** odhod pohodnikov v spomin na prenos ranjencev pri Rdeči hiši v Gorici.
6.00 odhod pohodnikov iz Črnega Vrha.
7.00 odhod pohodnikov iz Želina.
11.00 Hudo Polje: srečanje osebja, ranjencev in prijateljev partizanskih bolnic Pavla in Franja; slavnostni govornik bo **Boris Kovšca**.
14.00 Vojščica: prihod pohodnikov k partizanskemu grobišču (kratek kulturni program v izvedbi Kulturnega društva Planika Vojsko).
16.00 Vojsko: sprejem pohodnikov in partizanov društva Triglav z zaključno prireditvijo; slavnostni govornik: **Samo Bevk**. O pomenu tiskarne in Partizanskega dnevnika pa bosta spregovorila direktorica Mestnega muzeja Idrija **Ivana Leskovec** in odgovorni urednik Primorskega dnevnika, naslednika Partizanskega dnevnika **Dušan Udovič**.

Za kulturni program bo poskrbelo **Kulturno društvo Planika Vojsko in mešani pevski zbor Rdeča zvezda iz Zgonika – Saleža pod vodstvom Rada Miliča**.

Partizanska tiskarna Slovenija bo odprta za obiskovalce in pohodnike od 9. ure dalje. V tiskarni nas bodo z obiskom počastile nekdanje članice osebja: Irma Golja, Marta Bitežnik in Evgenija Srečka Vovk, ki bodo z obiskovalci obujale spomine na čase delovanja tiskarne med drugo svetovno vojno. Oskrbnik Albin Skok bo na originalnem tiskarskem stroju tiskal Partizanski dnevnik št. 248, ki je bila prvič natisnjena ponoči s 17. na 18. september 1944 in je pomenila uraden začetek delovanja tiskarne.

VOJSKO - Na vojskarski planoti je vse pripravljeno za današnje slovesnosti ob 70-letnici Tiskarne Slovenija. Organizatorji, ki pričakujejo veliko število udeležencev, so poskrbeli za nemoten potek prireditev, ki se bodo na različnih lokacijah zvrstile po napovedanem urniku (glej okvir na levi strani).

Dostopi do tiskarne so urejeni, komur jo želi obiskati se priporoča športna obutev, prav pa lahko pridejo tudi pohodniške palice. Tiskarna bo odprta od 9. ure dalje. Napovedano je ugodno vreme, kljub temu pa zaradi višine planote (preko 1000 m.) ne bo odveč, če bodo ob-

iskovalci opremljeni s primernimi oblačili.

Zaključna in osrednja prireditev bo pri gostišču Grošel ob 16. uri. Zaradi relativno omejenega parkirnega prostora se obiskovalcem priporoča, da se na Vojsko odpravijo pravočasno.

ČEDAD - Načrt reforme zdravstvenega sistema dežele FJK

Nadiški upravitelji zaskrbljeni

Špetrski župan Mariano Zufferli

NM

Vhod v čedajsko bolnico

NM

ČEDAD - Načrti reforme zdravstvenega sistema in reforme institucionalnega ustroja dežele Furlanije Julijske Krajine, ki ju snuje Serracchianijina deželna uprava, zaskrbijo upravitelje Nadiških dolin. V ospredju njihove pozornosti je na eni strani usoda čedajske bolnišnice, za katero se v deželni zdravstveni reformi predvidevajo številne spremembe, kar bi lahko ogrozilo nivo ponujenih storitev prebivalcem Benečije, na drugi strani pa oblikovanje obsežne medobčinske zveze občin, ki bi v prvotnem načrtu odbornika Panontina

imela svoje središče v Čedadu in v kateri bi Nadiške doline predstavljale komaj 10 odstotkov prebivalstva. To pomeni, da bi bila popolnoma izbrisana njihova specifika, v prvi vrsti dejstvo, da gre za gorato območje s posebnimi problemi.

»Prednost v tem trenutku gotovo ima čedajska bolnišnica«, je za Novi Matjur izjavil špetrski župan Mariano Zufferli »in vsi župani Nadiških dolin smo enotni v zahtevi, da ostane oddelek za hitro pomoč, ki naj deluje 24 ur dnevno, ter seveda nekatere druge zdravstvene usluge brez katerih bi tudi ohranitev tega oddelka bila nesmiselna«. To stališče so zagovarjali tudi na torkovem sestanku (26. avgusta), ki so ga skupaj z drugimi upravitelji imeli v Buri z deželno odborico Mario Sandro Telesco. Poudarili so oddaljenost goratih krajev od videnske bolnišnice in pravico prebivalstva, ki je bilo že na marsikaterem področju ubožano, vsaj do hitrega posega in zdravstvene varnosti. Gre za lažen občutek varnosti, jim je odvrnila deželna odborica in s podatki dokazala svojim sogovornikom, da 70% bolnikov, ki se obračajo na oddelek za hitro pomoč sestavljajo kronični bolniki in starejši ljudje. Zato se deželna reforma nagiba k temu, da tudi v sodelovanju z družinskimi zdravniki okrepi zdravstveno oskrbo na teritoriju.

O usodi čedajske bolnišnice bo vsekakor tekla beseda na zasedanju čedajskega občinskega sveta 15. septembra ob prisotnosti županov vseh dvajsetih občin, ki spadajo pod čedajski zdravstveni okraj in se ga bo udeležila tudi odborica Telesca. Na to sejo so že povabili tudi župane Kobarida, Bovca, Tolmina in iz Brd ter načelnika tolminске upravne enote, s katerimi namera-

vajo razpravljati o možnosti ustanovitve čezmejne bolnice. Za ta predlog, ki sicer ni nov, se je izrecno opredelil čedajski župan Balloch, podpirajo ga tudi beneški upravitelji. Le-ti so se dogovorili, da se bodo na srečanju 15. septembra predstavili s skupnim dokumentom.

Glede reforme krajevnih uprav

oz. ustanovitve zvez občin v tem trenutku ni toliko skrb. »Vtis imam, da je sama dežela upočasnila postopek«, je dejal špetrski župan Mariano Zufferli. »V Nadiških dolinah smo upravitelji vsekakor proti predlogu tako obsežnega optimalnega okraja, kot je bil načrtovan na začetku in je sovpadal s čedajskim

zdravstvenim okrajem. Predlagali bomo v njegovem okviru ustanovitev manjšega specifičnega okraja za Nadiške doline«. O bodočem institucionalnem ustroju Nadiških dolin pa naj bi krajevni upravitelji razpravljali na sestanku, ki ga bo prihodnji mesec sklical špetrski župan. (NM)

Poslajte svoj posnetek na naš dnevnik direktno iz spletne strani preko rubrike Fotografije bralcev ali po elektronski pošti na tiskarna@primorski.eu (Fotografijo lahko dostavite tudi osebno v uredništvih v Trstu in Gorici).

Fotoutrip z Višarj

INES LAKOVIČ

DRAGA 2014 - V parku Finžgarjevega doma na Opčinah začetek 49. študijskih dni z okroglo mizo o begu možganov

Problem ni v odhajanju mladih, ampak v oviranju njihovega vračanja

Na okrogli mizi so spregovorili Alenka Stanič, Valentin Inzko in David Bandelj - Mladi organizirali srečanje in sodelovali pri razpravi

Problem ni toliko odhajanje mladih slovenskih izobražencev v tujino, kolikor predvsem, kako se slovenska družba in domače elite odzivajo na željo mnogih od teh, da bi se vrnil v domovino ter tu raziskovali in ustvarjali, ta odziv pa povečini ni pozitiven, saj se mladim, ki so si medtem v tujini nabrali dodatno znanje in izkušnje, vrtnete onemogoča, morda zato, ker utegnejo ogroziti pozicije določenih krogov. Ta ugotovitev je predstavljala rdečo nit večrajšnega popoldanskega uvodnega srečanja v okviru letošnjih že 49. študijskih dni Draga 2014, ki so se začeli pod šotorom v parku Finžgarjevega doma na Opčinah.

Okrogla miza, ki so jo tokrat pripravili mlajši soorganizatorji študijskih dni, ki jih kot znano prireja Društvo slovenskih izobražencev, je bila posvečena t.i. »begu možganov«: naslov se je glasil V svet(u) z možgani, na njej pa so sodelovali antropologinja in strokovnjakinja za vodilne kadre Alenka Stanič, koroški rojak in visoki diplomat Valentin Inzko ter goriški pesnik David Bandelj, ki so si bili enotni v mnenju, da ni problematičen toliko odhod kolikor predvsem vračanje mladih oz. to, ali tem mladim vračanje dopuščamo in ustvarjamo doma ustrezne pogoje za njihovo nadaljnje delovanje. Govorniki so najprej v pogovoru z moderatorjem Jernejem Ščekom, nato pa še v sodelovanju s šestimi mladimi razpravljalci (Simonom Petrom Lebanom, Samantha Gruden, Nežo Kravos, Barbaro Ferluga, Tanjo Peric in Vesno Pahor) podali svoje ugotovitve.

Potovanja in selitve niso nič novega, odločen dejavnik pa je odnos neke lokalne elite do znanja oz. to, ali ta elita znanje ceni ali ne, je dejala Alenka Stanič. To velja tudi za Slovenijo, kjer pa so družba in domače elite žal zaprte do mladih Slovencev, ki so bili v tujini in jih ne pustijo, da bi se vrnil, morda zato, ker bi s svojim znanjem utegnili

ogroziti neke kroge, ki se vrtijo na isti način in skušajo ohranjati svoje pozicije, je opozorila Staničeva, ki se je zavzela za odprtost in ustvarjanje pretočnosti za mlade ljudi.

Beg možganov ima hude posledice za manjšino, ustaviti pa ga je mogoče z inovativnostjo in podjetniškim duhom ter z večjim povezovanjem med Slovenci v zamejstvu in po svetu, meni Valentin Inzko. Ljudje s pametjo in idejami so naše največje bogastvo, ki ga je treba privabiti nazaj, kar pa se žal ne dogaja, čemur verjetno botrujeta tudi zavist in strah pred konkurenco, meni Inzko, za katerega elite služijo samo sebi oz. temu, da bi si podaljšale mandat.

Bandelj pa se je, ob podajanju lastne življenjske zgodbe o (spodletelem) begu v tujino, vprašal, kaj dobijo tisti, ki so odšli v svet in se vračajo s kulturno širino in izkušnjami, ali imajo možnost razvijanja v našem obmejnem prostoru. Če je odhod odvisen od posameznika, pa je prihod odvisen od družbe in tu se je treba vprašati, ali obstajajo silnice, ki želijo ohraniti status quo, je dejal goriški pesnik, ki politične elite sprašuje, v čem bi slovenski prostor izgubil z vrnitvijo teh mladih izobražencev. Morda so tiste, ki tvegajo, da kaj izgubijo, prav elite, je zaključil Bandelj.

Na podobni valovni dolžini je bilo razmišljanje nekaterih gostov, ki so ob predsedniku DSI Sergiju Pahorju uvodoma pozdravili navzoče. Tako je podpredsednik deželne sveta Furlanije Julijske krajine Igor Gabrovec opozoril, da v tujino odhajajo predvsem najboljši, problem pa je v družbi, ki mladim ne nudi razvojnih možnosti doma. Tržaški občinski odbornik za gospodarski razvoj Edi Kraus pa je dejal, da bomo odhajanje mladih težko zavrnili, bistveno pa je, da mladi ohranijo stik z okoljem, iz katerega prihajajo oz. čut pripadnosti ter da se zavedajo, da so njihove korenine tu. Predsednik Sveta slovenskih organizacij Drago Što-

Pogled na predavateljsko omizje (z desne David Bandelj, Alenka Stanič, Jernej Šček in Valentin Inzko - na sliki desno) in na občinstvo z gosti

FOTO DAMJ@N

ka pa se je bolj osredotočil na Drago kot edinstven prostor v zamejstvu, ki nudi možnost debatiranja. To Slovenci v Italiji potrebujejo, saj če ne bomo znali debatirati, pomeni, da smo otročji, medtem ko če danes rečeš kaj drugačnega, te takoj dajo k srmo-tilnemu steburu, je dejal Štoka udeležencem, med katerimi so bili tudi generalna konzulka Republike Slovenije v Trstu Ingrid Sergaš, podpredsednik Pokrajine Trst Igor Dolenc, repentabski župan Marko Pisani in tržaški občinski svetnik Igor Švab.

Draga 2014 se bo nadaljevala danes popoldne, ko bo ob 16.30 koroški predavatelj Fabjan Hafner podal kritičen pogled iz zamejstva na 22 let slovenske državnosti z naslovom Sem dolgo upal in se bal. Predsednik DSI Pahor pa je napovedal, da je v pripravi knjiga o tem, kako je Udba spremljala Drago v času jugoslovanskega komunističnega režima. Avtor je publicist Igor Omerza, ki je bil včeraj tudi med občinstvom. (iž)

MILJE - Večjezični napisi na zabojnikih Bi lahko miljske oblasti postale zgled tržaškim?

Napisi na zabojniku za organske odpadke v Miljah; tako kot na zabojnikih za druge sorte odpadkov so vsa navodila v štirih jezikih

FOTODAMJ@N

Problem postavljanja zabojnikov za ločeno zbiranje odpadkov s slovenskimi pojasnili so Miljčani za razliko od Tržačanov rešili na en mah. Na zabojnikih so pojasnila v

več jezikih. S tem ukrepom prav gotovo nihče ne more biti nezadovoljen; niti nemško in angleško govoreči prebivalci, ki jih je v Miljah bore malo.

SV. JAKOB - Reorganizacija ekoloških otokov S stranskih ulic so zabojnike premestili na Istrsko ulico

Okoljska politika z uvajanjem sistema ločenega zbiranja odpadkov je v Trstu aktualna kar nekaj časa, v zadnjih mesecih pa je pristojno občinsko odborništvo postalo aktivnejše tudi na področju ločenega zbiranja organskih odpadkov. Reorganizacija ekoloških otokov poteka že nekaj tednov, v zadnjih dneh pa so prišli na vrsto ulice pri Sv. Jakobu.

Tukajšnji prebivalci so se zelo hitro zavedali, da jim je podjetje AcegasAps premaknilo zabojnike z običajnih mest in jih premestilo drugam. Na kraju, kjer so se prej nahajali zabojniki, je komunalna služba pustila obvestilo, na katerem piše, da se na tem mestu odpadki ne zbirajo več in da je treba ločene odpadke odložiti v zabojnike na ekoloških otokih na Istrski ulici. Tam so po novem nameščeni ekološki otoki, kjer se zbira embalaža, steklo, papir in organski odpadki. Zabojnikov za organske odpadke je kar nekaj, na nove ekološke otoke pa so namestili le zabojnike z italijanskimi pojasnili.

Prebivalci okoliških ulic pri Sv. Jakobu bodo po novem zaradi odpadkov morali narediti nekaj korakov več. Pred dnevi, ko so uvedli novost, so nekateri krajani odložili vrečke s smetmi kar na ce-

Odpadke nekateri še vedno puščajo tam, kjer so bili nekoč zabojniki FOTODAMJ@N

sto, kjer so do nedavnega stali zabojniki. Ker je odlaganje odpadkov na cesto strogo prepovedano in tudi sankcionirano, se prav gotovo splača sprehoditi do ekoloških otokov.

Selitev zabojnikov sodi v sklop nove okoljske politike, s katero želijo pristojni občinski delavci racionalizirati zbiranje odpadkov. Občina je sporočila, da

so z reorganizacijo ekoloških otokov začeli tudi pri Sv. Ivanu in v bližini Univerze. Od 16. junija, ko so začeli postavljati zabojnike za organske odpadke, do danes so postavili že okrog 1100 sivih zabojnikov z rjavim pokrovom. Akcija postavljanja zabojnikov na tržaškem ozemlju bi se morala končati do srede novembra. (sč)

OBČINA TRST - Tiskovna konferenca sindikatov o vprašanju vzgojiteljev v vrtcih in rekreatorijih

Stalna zaposlitev za 210 uslužbencev

Tržaška občinska uprava bo prihodnje leto stalno zaposlila 210 vzgojiteljev oziroma uslužbencev, ki so bili doslej zaposleni v vzgojno-socialnem sektorju na osnovi pogodb za določen čas. Teh je skupaj 235 in bodo še do konca leta zaposleni z zdajšnjimi pogodbami, da bodo lahko zagotovljeni izvenšolski pouk ter storitve v občinskih jaslih, vrtcih, rekreatorijih za približno 5 tisoč otrok. Od 1. januarja pa bo 210 vzgojiteljev in uslužbencev (od teh imajo nekateri že 30-letno prekerno delovno razmerje) končno dobilo stalno zaposlitev.

Vest so sporočili včeraj dopoldne pokrajinski tajniki panožnih sindikatov Fp-Cgil Rosanna Giacaz, Fp-Cisl Walter Giani, Fpl-Uil Luca Tracanelli, Cisl Salvatore Malpiede in Ugl Fabio Goruppi na tiskovni konferenci, kjer so obenem poudarili, da si bodo še naprej prizadevali za ureditev položaja tudi tistih 25 ljudi, ki bodo vsaj zaenkrat ostali brez stalne službe. Pravico do stalne zaposlitve bodo imeli namreč tisti, ki so bili v obdobju med 4. avgustom leta

Protest prečnih vzgojiteljic pred županstvom meseca maja letos FOTODAMJ@N

2009 in 4. avgustom leta 2014 zaposleni v omenjenih občinskih službah najmanj tri leta oziroma 1.095 dni. Skratka, po nedavnem pojasnilu

pristojnega tržaškega občinskega odbornika Roberta Treua, ki je poudaril, da občinske storitve na tem področju ne bodo okrnjene, so sindikalni predstavniki zaposlenih včeraj poskrbeli za dodatno razveseljivo vest. Govorniki so uvodoma poudarili, da so zgoraj navedeni sindikati edini, ki zastopajo občinske uslužbence in s tem tudi potrdili Treuove besede. Namig je bil seveda na osnovne sindikate Rdb, ki so pred nedavnim javno protestirali zaradi domnevnega krčenja delovnih mest in obubožanja storitev. Sindikati Fp-Cgil, Fp-Cisl, Fpl-Uil, Cisl in Ugl niso v resnici nikdar stavkali ali protestirali, so poudarili. Nasprotno, v sodelovanju s tržaško občinsko upravo so pritisnili na deželne upravitelje in je bil nazadnje v zadnjem deželnem finančnem zakonu sprejet popravek, ki je omogočal stalno zaposlitev prečnih uslužbencev mimo pakta stabilnosti in razsodbe ustavnega sodišča, ki je ukinilo normative za zaposlovanje ljudi v vzgojnem sektorju.

A.G.

Ukradli tri pare čevljev

Policisti so v sredo dopoldne obravnavali tatvino v eni od tržaških trgovin. Trije tatovi so želeli izkoristiti nepazljivost prodajalcev in v torbo stlačili tri pare športnih čevljev v vrednosti 300 evrov. Dva moška in ena ženska so trgovino zapustili, vendar njihovo početje kljub previdnosti ni ostalo neopaženo. Dva pozorna prodajalca sta sumljivim "kupcem" sledila do Ljudskega vrta, nakar sta poklicala policijo.

Policista v civilu sta ustavila tatove čevljev in pregledala njihove dokumente. Na podlagi kontrole dokumentov sta ugotovila, da imata opravka s tatovi, ki so bili zaradi podobnih tatvin v preteklosti že obravnavani. Policista sta tatove ovadila, ukradene čevlje pa vrnila lastniku prodajalne. Policija je v tiskovni noti zapisala, da je v tem primeru šlo za lep primer sodelovanja med občani in silami javnega reda.

Prijeli »writerja«

Policist, ki sicer takrat ni bil v službi, je opazil skupino treh mladeničev, od katerih je eden med čakanjem avtobusa pisal po nadstrešku avtobusnega postajališča. Ko se jim je policist hotel približati, je mimo prišel avtobus, na katerega je vstopila družba. Policist je obvestil kolege in opisal fanta, ki ga je zalotil pri vandalskem dejanju. Tri mladeniče je patrolja ustavila na trgu Pestalozzi, kjer se je mladenič branil, češ da je pisal po nadstrešku, ker je želel preizkusiti novo pisalo. Policisti so med kontrolo ugotovili, da je bil v preteklosti že obtožen podobnih dejanj. Devetnajstletni M.D. bo tako moral za svoje dejanje odgovarjati pred preiskovalnim sodnikom in podjetju Trieste Trasporti plačati škodo.

Opčine: 24 pribežnikov

Obmejni organi so ustavili skupino ljudi iz Eritreje, Afganistana, Sirije in Somalije, v kateri je bil tudi en mladoletnik. Štiriindvajset pribežnikov so ustavili na cesti, ki vodi od Fernetichev do Opčin, prav vsi pa so bili brez veljavnih dokumentov. Petnajst ujetih nesrečnikov prihaja iz Eritreje, štirje iz Afganistana, štirje iz Sirije in eden iz Somalije. Pribežniki so v tovornjakih potovali kar nekaj časa, saj jih je pot, za katero so tiho tapcem plačali lepo vsoto denarja, vodila čez Balkan. Po kontroli, ki jo je izvedla tržaška obmejna policija, so nezakonite pribežnike odpeljali v zbirni center, kjer bodo počakali do izгона iz države.

ŽELEZARNA - V Rimu sta bili zelo pomembni srečanja o prihodnosti škedenjske tovarne

Naložba 214 milijonov

Napovedano srečanje v Rimu o bodočnosti škedenjske železarne, ki je bilo včeraj na ministrstvu za gospodarski razvoj, je bil pomemben mejnik na poti do preobrazbe tovarne.

Skupina Arvedi je namreč v okviru dopoldanske servisne konference potrdila vsebino poslovnega načrta in nakazala prve korake, ki jih namerava storiti, medtem ko so predstavniki javne uprave na popoldanskem omizju o železarni postavili temelje za prihodnje delo, ki bo privedlo do podpisa drugega programskega sporazuma in predaje nadzora nad izvajanjem sklenjenega dogovora vladni družbi Invitalia. Ta je zadolžena, da sledi postopkom za preosnovo kompleksnih industrijskih območij, med katere je bila vključena tudi železarna. Invitalia je v bistvu poleg načrtovanja poklicana k temu, da nadzoruje, kaj počenjajo zasebna podjetja z javnim denarjem, ki ga v tem okviru prispeva država. Dodatno srečanje s predstavniki družbe Invitalia bo v prihodnjih dneh na sedežu deželne vlade v Trstu.

V Rimu je bilo namreč potrjeno, da bo naložba za preobrazbo železarne v višini 213,5 milijona evrov. Od teh bo 41,5 milijona evrov prispevala država, medtem ko bo za ostalih 172 milijonov evrov poskrbel zasebni sektor. To je tudi črno na belem zapisano v poslovnem načrtu, ki ga je predstavila tržaška družba Siderurgica Triestina v imenu skupine Arvedi. Načrt grupacije iz Cremona sloni na treh temeljih: prvi zadeva ponovno proizvodnjo litega železa z uporabo ponavla (ta je zaradi zdrževalnih del trenutno ustavljen), drugi obnovo in ovrednotenje območja na morju z gradnjo pomola za lažje s surovinami in tretji gradnjo naprave za hladno valjanje.

Srečanj v Rimu so se udeležili vsi dejavniki, ki so februarja podpisali prvi programski sporazum, tem pa so se v popoldanskem delu na servisni konferenci pridružili predstavniki skupine Arvedi oziroma družbe Siderurgica Triestina, ki jo je ustanovila skupina Arvedi specifično za odkup železarne. V Rimu so se sestali zastopniki ministrstev za gospodarski razvoj, za okolje, za infrastrukturo in prevoze ter za delo, Dežele Furlanija-Juljska krajina, Pokrajine Trst, Občine Trst in tržaške Pristaniške oblasti.

Deželno vlado je zastopala deželna odbornica za okolje Sara Vito. Ta je po srečanjih povedala, da je to bil pomemben dan in da so vsi konstruktivno sodelovali. Poseben poudarek je bil namenjen za vprašanje zaščite okolja z namenom čimprejšnjega podpisa drugega programskega sporazuma. V tem okviru so ugotovili še zadnje ukrepe, ki so potrebni za zagotovitev varstva okolja in varnosti in torej za nadaljevanje dejavnosti.

Predsednica Dežele FJK Debora Seracchiani je včeraj popoldne izrazila zadoščenje, saj »gre za kompleksno pot, vendar gremo v pravo smer«. Tržaški župan Roberto Cosolini je po povratku iz Rima povedal, da je to dodaten korak za prepoved tržaške industrije. Zadoščenje so izrazili tudi sindikati, ki pričakujejo srečanje s skupino Arvedi.

A.G.

NABREŽINA - V Kamnarski hiši od 1. do 2. 9.

Na ogled načrt o uplinjevalniku

Načrtovana gradnja uplinjevalnika med Tržičem in Štivanom je že povzročila številne polemike, stališča in tudi grožnje o prijavah. Problem postaja vedno bolj pereč, še predvsem po objavi celostanskega plačnega oglasa družbe Smart Gas v dnevniku Il Piccolo, besedilo katerega je podjetnik Alessandro Vescovini objavil že prej na socialnem omrežju facebooku.

Devinsko-nabrežinska občinska uprava je včeraj obvestila, da bo načrt za gradnjo uplinjevalnika dostopen za vse do 22. septembra. Načrt si bo mogoče ogledati v Kamnarski hiši v Nabrežini št. 158 od 1. septembra do 22. septembra, in sicer ob ponedeljkah od 9. do 13. ure in od 15. do 17. ure, ob sredo od 15. do 17. ure in ob petkih od 9. do 13. ure.

V zvezi z dogajanjem se je včeraj oglašil pokrajinski tajnik Stranke

komunistične prenove Peter Behrens. Ta je v tiskovnem sporočilu poudaril, da je treba uplinjevalnike zgraditi, ko so potrebni in se vprašal, ali je uplinjevalnik v Tržiču potreben. Dalje je oglas v dnevniku Il Piccolo ocenil kot dokaz, da se ne namerava Vescovini soočiti z javno upravo in še manj z občani. Behrens je ob tem poudaril, da ni sprejemljivo, da se blati občane, ki so se le izrazili svoje mnenje, poleg tega pa se ne odgovori na vprašanja, ki so jih postavili. Toda javno razpravo jamči celo italijanska ustava, je dodal Behrens in dodal, da je Vescovini v resnici rasist. Kako si je mogoče drugače razlagati njegovo izrazoslovje in besede, ki jih rabil na račun tako italijanskih kot slovenskih državljanov, ki bivajo na tem območju, je še vprašal pokrajinski tajnik Stranke komunistične prenove Peter Behrens.

BARKOVLJE - Včeraj malo pred 13. uro

V trčenju dva lažje ranjena Zaradi nesreče daljši zasto

V Barkovljah je včeraj prišlo do daljšega prometnega zastoja zaradi nesreče (na sliki FOTO DAMJ@N). Malo pred 13. uro je namreč iz nepojasnjenih razlogov prišlo do trka med motorjem in avtomobilom, pri čemer sta se poškodovale dve osebi: 48-letnega voznika motorja so reševalci službe 118 prepeljali v katinarsko bolnišnico, deklico, ki je bila z njim, pa v otroško bolnišnico Burlo Garofolo, v obeh primerih pa k sreči kaže, da ni nič hujšega. Na prizorišče je prišla tudi prometna policija, ki je opravila preiskavo.

ZAPOR - Poročilo garantke za pravice zapornikov Rosanne Palci

Razmere se izboljšujejo

V koronejskem zaporu te dni 186 zaprtih, medtem ko jih je lani v tem času bilo 235-240

28. avgusta 2014 se je v koronejskem zaporu nahajalo 186 zapornikov, kar je znatno manj kot pred letom dni, ko se je v lanskem avgustu število zapornikov gibalo med 235-240. K temu so prav gotovo pripomogle novosti na zakonodajnem področju, potem ko so evropski forumi obsodili Italijo zaradi stanja, v katerem se nahajajo italijanski zapori. Od tod večje razločevanje glede pripora, večje poseganje po ukrepu hišnega pripora - tudi s pomočjo elektronske zapestnice - ter po prestajanju kazni na domu oz. po alternativnih kaznih, v nekaterih primerih pa je ugotovitev neustavnosti zakona Fini-Giovanardi glede posesti droge privedla do osvoboditve nekaterih zaprtih oseb. 21. avgusta pa je začel veljati zakon, ki predvideva odškodnine tistim zapornikom, ki so bili podvrženi nečloveškemu ravnanju, pri čemer se med kriterije presojanja vključujejo npr. tudi ugotovitev, koliko prostora ima zapornik na razpolago oz. bivalne razmere v zaporu. To v sporočilu za javnost ugotavlja garantka pravic zapornikov Občine Trst Rosanna Palci (**na sliki**), ki je podala obračun delovanja v prvem delu letošnjega leta.

Palcijeva, ki je pred nedavnim tudi spregovorila v okviru avdicije v pristojni komisiji tržaškega občinskega sveta, je potrdila stalno prizadevanje, da se o kritičnostih seznanijo neposredno pri zapornikih ter da o tem potem obvesti pristojne službe in sodstvo. Od januarja do danes je opravila približno 140 pogovorov in je bila tedensko prisotna v zaporu. Poleg tega na županstvu deluje tudi urad, na katerega se lahko obrnejo svojci zapornikov oz. zaporniki sami (urad je

za javnost odprt ob sredah popoldne med 16.30 in 18.30, možno je tudi poslati elektronsko sporočilo na naslov garantdetenuti@comune.trieste.it). Prav tako je Palcijeva v stiku tudi z ostalima ga-

rantom pravic zapornikov, ki delujeta v Vidmu in Gorici, se pravi z Mauriziom Battistuto in duhovnikom Albertom De Nadajem. V Tolmeču in Pordenonu so trenutno še brez garanta, vendar tržaška garantka upa, da bo nedavno imenovanje pisatelja Pina Rovereda za deželnega garanta pravic zapornikov pospešilo prizadevanje, da se ima vpogled v stanje v zaporih na celotnem deželnem ozemlju.

Med nedavnimi pobudami Rosanne Palci je poseg pri deželni upravi, da bi v novem zaporu v kraju San Vito al Tagliamento, ki naj bi utegnil sprejeti tristo zapornikov, deloval oddelek, namenjen osebam, ki prestajajo zaporne kazni, daljše od petih let. Najbližji kraj, kjer deluje tak oddelek, je namreč v Padovi, kar otežuje možnost tedenskega pogovora s svojci.

Prihodnji konec tedna bodo Milje gostile Jazz festival

V Milje se tudi letos vrača Jazz festival, glasbeni dogodek, ki je ljubiteljem jazz-a zelo pri srcu. Na Trgu Marconi se bo dogajalo 6. in 7. septembra (med 21.00 in 23.30), organizatorji pa obljublajo pravo glasbeno poslastico. Podrobnosti letošnje izdaje festivala so predstavili na včerajšnji novinarski konferenci, na kateri so poudarili, da pri njegovi realizaciji sodelujeta Občina Milje in kot sponzor podjetje Samer & Co. Shipping. Na letošnji 8. izdaji festivala bo premierno nastopila ameriška glasbenica China Moses, ki bo 6. septembra predstavila svoj projekt Crazy Blues. Istega dne bo nastopil tudi kralj swinga Emanuele Urso. V nedeljo bo nastopil Daniele Raimondi s svojim New Organ Triom, s katerim bo počastil legendo Jimmyja Smitha. Eden od članov tega tria, Mattia Cigalini, se bo na tržaškem teritoriju predstavil prvič. Festivalsko dogajanje bo sklenil Emanuele Urso, zelo cenjen in iskan glasbenik čez lužo, ki bo za konec nastopil s svojim sekstetom.

Miljski jazzovski festival prinaša veliko žanrov; od swinga, boogie-woogieja do soul in blues melodij. Razveseljiv je podatek, da bo dogajanje brezplačno.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televisa.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure.
Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 17.45, 19.30, 21.10 »Dragon trainer 2«.
ARISTON - 18.45, 21.15 »Le Week-End«.
CINEMA DEI FABBRI - 16.30, 20.15 »I fratelli Karamazov«; 18.20, 22.15 »The Parade«.
FELLINI - 16.30, 18.45, 21.30 »Mud«.
GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »La ragazza del dipinto«.
GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Under the skin«.
GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.45, 21.10 »Pazza idea«.
KOPER - PLANET TUSH - 14.10 »22 Jump Street: Mladeniča na faksu«; 14.10, 14.50, 16.30 »Avioni 2: V akciji«; 17.10 »Herkules«; 14.00, 16.40 »Kako izuriti svojega zmaja 2 3D«; 19.00, 20.25 »Kakor zgoraj, tako spodaj«; 18.50, 20.50, 22.45 »Lucy«; 19.00 »Monty Python«; 15.00, 17.00 »Nikec na počitnicah«; 18.25 »Ninja želvec«; 16.10 »Ninja želve 3D«; 18.10, 20.40, 22.20 »Plačanci 3«; 16.20, 21.10 »V osrčju viharja«; 14.40, 22.10 »Varuhi galaksije«; 19.15, 21.00 »Vroči posnetki«.
LJUDSKI VRT - 21.15 »Sotto una buona stella«.
NAZIONALE - Dvorana 1: 16.00 »Step up all in«; 18.00, 20.05, 22.10 »Libe-

raci dal male«; Dvorana 2: 19.15, 22.20 »The Stag - se sopravvivo mi sposo«; Dvorana 3: 16.00, 20.40, 22.20 »Cattivi vicini«; Dvorana 4: 16.00, 17.30, 19.00, 20.40, 22.20 »Into the storm«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Il fuoco della vendetta«; 16.00, 17.30, 19.15 »Planes 2 missione antincendio«; 16.00, 17.40, 20.40 »Quel momento imbarazzante«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 21.50 »Apes Revolution - Il pianeta delle scimmie«; 15.40, 17.50, 20.00, 22.05 »Hercules - Il guerriero«; 15.20, 17.30, 19.40, 21.50 »Dragon Trainer 2«; 15.00, 17.20, 19.40, 22.00 »Step up all in«; 15.00, 17.25, 19.50, 22.15 »Liberaci dal male«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Quel momento imbarazzante«; 15.45, 17.40, 19.35 »Planes 2 - missione antincendio«; 15.40, 17.50, 20.00, 22.00 »Into the storm«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 20.15, 22.10 »Into the storm«; Dvorana 2: 16.30, 18.10, 19.50 »Planes 2 - missione antincendio«; 21.30 »Cattivi vicini«; Dvorana 3: 17.30, 20.00 »Dragon Trainer 2«; 22.00 »Liberaci dal male«; Dvorana 4: 17.00, 20.00, 22.00 »Step up all in«; Dvorana 5: 18.00, 20.15, 22.10 »The Stag - se sopravvivo mi sposo«.

Izleti

60-LETNIKI vabljeni v soboto, 13. septembra, na enodnevni izlet s plovbo na splavu po reki Savi. Kosilo in zabava zagotovljena. Program izleta in info za vpis (do danes, 30. avgusta) pri Renzotu v Boljuncu, v društvenem baru KD Tabor na Opčinah in v Nabrežini št. 97.

OMPZ F. BARAGA vabi na romarski izlet na Barbano v ponedeljek, 1. septembra. Odhod avtobusa s Peska ob 6.50; z Bazovice ob 7.00; s Proseka ob 7.20; iz Sv. Križa in Nabrežine ob 7.25; iz Sesljana ob 7.30. Pri-

Godbeno društvo Nabrežina in Jus Nabrežina

vabita na komedijo
v izvedbi Kulturnega društva Brce
iz Gabrovice pri Komnu

»Vse o ženskah«

režija Minu Kjuder
DANES, 30. avgusta, ob 21.00

in na
koncert dalmatinskih pesmi
v izvedbi Mpz Vesna iz Križa

JUTRI, 31. avgusta, ob 20.30

Prireditvi bosta potekali
na opremljenem dvorišču
ob sedežu godbe,
Nabrežina kamnolomi 12.

družili se bomo slovenskim romarjem iz Goriškega in Tržaškega pri skupni sv. maši ob 10.30 sledila bo procesija. Nato se bomo podali na Angelsko goro, Sinji vrh, kjer bo kosilo in Otllico. Še nekaj mest na razpolago. Info na tel. št. 347-9322123.
VAŠKA PUSTNA KLAPA iz Zgonika prireja 7. septembra zabavni enodnevni izlet na Dolenjsko. Ogledali si bomo leseni most na Savi, mesto in grad Sevnica ter degustacijo vin v Lutrovski kleti. Informacije in vpis po tel. 040-229286 (Marta).

PRIJATELJI IN ZNANCI LETNIKA 1964 se bodo podali na Triglav 14. in 15. septembra. Če se želite pridružiti kličite na tel. 340-5787057 (Gabrijela) ali 347-9896031 (Gabrijela).

Mali oglasi

DELAVENT FANT išče kakršnokoli občasno delo, od košnje trave in obrezovanja, do dela na kmetiji, v trgovini, v uradu. Tel. št.: 334-8301226.

IŠČEM učbenike za 1. razred srednje šole S. Kosovel: Raziskujem Slovenijo 9, Skrivnosti števil in oblik 7, Likovno izražanje 7. Tel. št.: 040-211380 ali 349-5070323.

IŠČEM DELO kot negovalka starejših oseb, 24 ur dnevno. Tel. št.: 00386-31354244.

IŠČEM kakršnokoli delo, čiščenje, likanje, varuška otrok ipd. Tel.: 040-327251.

IŠČEM učbenike: za 3. razred srednje šole S. Kosovel - Opčine »Skrivno življenje 10« in »Viaggio nell'immaginario 3«; za 3. razred trgovske Žiga Zois »Branja 2«, »Od logaritmov do vesolja« in »Od Piramid do kaosa«. Tel. št.: 393-7741336.

IŠČEM vinograde v najem v občini Dolina. Tel. št.: 329-8006516.

MLADA ZAMEJSKA DRUŽINA išče hišo z vrtom naprodaj med Bregom in Opčinami. Tel.: 328-9021448 ali 339-6255586.

POSOJAM na dom napravo za merjenje radona v stanovanju in kletih. Tel.: 339-8201250.

PRODAM knjige za vse tri razrede srednje šole S. Kosovel na Proseku. Iščem knjigo »Biologija 1« za 5. v.g. klasične smeri liceja Prešeren. Tel. št.: 335-7492616 ali 328-9190074.

PRODAM 17 starih kamnitih stopnic. Tel. št.: 339-1026752.

V NAJEM dajemo opremljeno stanovanje za dve osebi, Vižovlje 11-c. Tel. št.: 040-299820 ali 340-8868570.

ZANESLJIVA IN RESNA GOSPA išče delo kot hišna pomočnica (tudi likanje) ali kot negovalka starejših oseb, 24 ur dnevno. Tel.: 347-8601614.

AŠD ZARJA IZ BAZOVICE

vas prijazno vabi na

Športni praznik
»pri Kalu«

danes, 30. avgusta

BLUE NIGHT BAND

jutri, 31. avgusta

VENERA

Delovali bodo dobro založeni kioski

Čestitke

Praprouski klapi se je pridružil mali NIK. Patriciji in Diegotu čestitamo, malemu Niku pa želimo vse najboljše. Vaška skupnost Prapro.
Na Univerzi v Kopru je 28. avgusta, v fakulteti edukacijskih ved, z odliko diplomirala IVANA RUZZIER. Čestitajo ji Matteo, Boris in Ariella.

Poslovni oglasi

GROZDJE KVALITETNO,
sorte merlot in cabernet sauvignon prodam.
Tel. št.(0)33-91-99-7101

IŠČEM V NAJEM
manjšo hišo/stanovanje na Krasu.
Tel.:349-1593556

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM SREČKO KOSOVEL

začasno zaposli vzgojitelje s pedagoško izobrazbo.

Kandidati naj pošljejo življenjepis na e-naslov
urad@dijski.it

HUJŠANJE IN EFT - Kako odpraviti resnične vzroke težav s telesno težo. Celodnevno delavnico v Volčjem gradu vodi Barbara Žetko. Informacije na www.eft-trieste.it, prijave na info@eft-trieste.it

Osmice

DRUŽINA ZAHAR je odprla osmico v Borštu 58. Tel. št.: 348-0925022.

ERIKA IN ELVIANA sta odprli osmico na Kontovelu. Tel. št.: 040-225859.

KOMARJEVI imajo v Logu odprto osmico. Poleg vina nudijo domač prasički prigrizek in oljčno olje. Vabljeni! **NA KONTOVELU** »Kamence« je odprta osmica.

OSMICO je odprl Milič, Repen 49. Toplo vabljeni. Tel. št.: 040-327104.

OSMICO je odprl v Zgoniku Stanko Milič. Tel. št.: 040-229164.

OSMICO je v Mavhinjah 58/A, odprla družina Pipan-Klarič. Toplo vabljeni! Tel. št. 040-2907049.

PAOLO PAROVEL IN BABI vabita na osmico v Mačkolje št. 33. Tel.: 040-231572.

PRI DAVIDU v Samatorci št. 5 je odprta osmica. Vabljeni! Tel. št.: 040-229270.

V PRAPROTU je osmica odprta pri Frančkotu in Bobotu Briščku. Tel. št.: 040-200782.

V SALEŽU sta odprla osmico Sandra in Jožko Škerk.

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 30. avgusta 2014

ROZA

Sonce vzide ob 6.23 in zatone ob 19.48
- Dolžina dneva 13.25 - Luna vzide ob 11.09 in zatone ob 21.54.

Jutri, NEDELJA, 31. avgusta 2014

RAJKO

VREME VČERAJ: temperatura zraka 22,7 stopinje C, zračni tlak 1015,9 mb ustaljen, vlaga 47-odstotna, veter 11 km na uro jugovzhodnik, nebo rahlo pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 23,1 stopinje C.

Lekarne

Danes, 30. avgusta 2014:

Običajni urnik lekarn:

od 8.30 do 13.00

in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Trg Giotti 1 - 040 635264, Ul. Belpoggio 4 - 040 306283, Žavljje - Ul. Flavia 39/C - 040 232253, Fernetiči - 040 212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Trg Giotti 1, Ul. Belpoggio 4, Istrska ul. 33, Žavljje - Ul. Flavia 39/C, Fernetiči - 040 212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Istrska ul. 33 - 040 638454.

prej do novice
www.primorski.eu

**49. ŠTUDIJSKI DNEVI
DRAGA 2014**

Park Finžgarjevega doma – Opčine
Dunajska cesta 35

Danes, 30. avgusta
Ob 16.30: dr. Fabjan Hafner
**SEM DOLGO UPAL
IN SE BAL**

Jutri, 31. avgusta
Ob 10. uri: dr. Marta Verginella
in dr. Urban Vehovar
**POLITIČNA RABA SPOMINA
ZMANJŠUJE MOŽNOSTI
ZA PREŽIVETJE IN RAST
SLOVENSKEGA NARODA**

Ob 15.30: počastitev
devetdesetletnice pisatelja
Alojza Rebule in podelitev
3. Peterlinove nagrade

Ob 16. uri: dr. Tadej Bajd
**ZNANOST, INŽENIRSTVO,
MATERNI JEZIK**

Šolske vesti

DVOJEZIČNE OTROŠKE JASLI »MA-JA«, Repen 130, vabijo malčke do 3. leta v prijetno naravno okolje. Tel. št. 040-327522 ali 340-4022209 (Martina), www.asilonidomaja.it.

V MATEMATIKO s sošolci... skupaj je lepše za osnovnošolce in srednješolce, pri Skladu Mitja Čuk na Opčinah. Utrjevanje snovi 1x tedensko. Vpisi in dodatne info na tel. št.: 040-212289.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA OPČINE sporoča, da so na www.vsopcine.it objavljeni seznami učbenikov za nižji srednji šoli Kosovel in Levstik za š.l. 2014/15.

RAVNATELJSTVO LICEJA A.M. SLOMŠEK sporoča, da bo šola zaprta danes, 30. avgusta.

PREDŠOLSKI PROGRAM »Šolski zvo- nec že zvoni« v slovenskem Dijaškem domu S. Kosovela, od 1. do 5. septembra za otroke, ki obiskujejo osnovno in nižjo šolo s slovenskim učnim jezikom. Dnevni program predvideva utrjevanje učne snovi in kvalitetno pripravo na novo šolsko leto ter razne delavnice (športno, gledališko, jezikovno). Info in vpisi v Ul. Ginnastica 72, ob ponedeljka do petka ob 8. do 16. ure na tel. št. 040-573141 ali urad@dijski.si.

RAVNATELJSTVO liceja A.M. Slomška sporoča, da se pouk začne 10. septembra, ob 8. uri. Prva seja profesorkega zbora bo v ponedeljek, 1. septembra, ob 11. uri.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA »VLADIMIR BARTOL« sporoča, da bo prvi zbor učnega osebja v ponedeljek, 1. septembra, ob 9. uri na sedežu ravnateljstva pri Sv. Ivanu.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA OPČINE sporoča, da bo 1. plenarna seja Zbora učnega osebja v ponedeljek, 1. septembra, ob 10. uri v konferenčni dvorani ZKB na Opčinah.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA J. Pangerc v Dolini sporoča, da bo 1. plenarna seja učnega osebja na sedežu šole Gregorčič v Dolini, v ponedeljek, 1. septembra, ob 10.00 za učitelje in ob 11.00 za vse učne komponente.

DIZ JOŽEFA STEFANA obvešča, da se bo pouk začel v sredo, 10. septembra, ob 8. uri.

DTZ ŽIGE ZOISA sporoča, da prvi dan pouka bo v sredo, 10. septembra.

SKLAD MITJA ČUK pomaga v š.l. 2014/15 pri vsakodnevem pisanju nalog srednješolcem, od ponedeljka do petka (september-maj), od 14.30 do 17.00 na Proseku in na Opčinah. Možnost kosila. Zaradi organizacijskih razlogov sprejemamo prijave do 10. septembra. Vpisi in dodatne info na tel. 040-212289.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE sporoča, da so na spletni strani Deželnega šolskega ravnateljstva (www.scuola.fvg.it) objavljenečasne pokrajinske lestvice za habilitirano učno osebje slovenskih šol v tržaški pokrajini za šolska leta 2014/2017. Morebitne ugovore smejo kandidati nasloviti na Urad za slovenske šole v roku 5 dni po objavi.

SKD GRAD od Banov

organizira

tradicionalni vaški praznik »Pod kostanji«

**DANES, 30.
in JUTRI, 31. avgusta**
zabaval bo ansambel Souvenir

**Na ogled bo razstava
Roka Dolenca in Ivana Kocmana
»Zgodovinski pregled -
Leto 1945 pred, med in po«.**

RAVNATELJSTVO LICEJA F. PREŠEREN sporoča, da se bo pouk pričel v četrtek, 11. septembra.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA »VLADIMIR BARTOL« sporoča, da se v novem šolskem letu pouk začne v ponedeljek, 15. septembra. Prvi teden pouka bo potekal po naslednjem urniku: otroška vrtca v Barkovljah in Lonjerju od 7.45 do 13.00 (brez kosila), osnovne šole na Katinari, v Barkovljah in pri Sv. Ivanu od 8.00 do 13.00, nižja srednja šola pri Sv. Ivanu in na Katinari od 8.00 do 12.35. V drugem tednu bo v vrtcih pouk trajal od 7.45 do 14.00 (vključno s kosilom), na osnovnih in na nižji srednji šoli bo od 22. septembra pouk stekel po rednem urniku.

Obvestila

ANGLEŠKE URICE ZA OTROKE pri SKD Igo Gruden, enkrat tedensko, mentorica Lara Iskra, informacije na tel. 340-7663348 (Mirjam).

GODBENO DRUŠTVO PROSEK obvešča, da so odprti vpisi v glasbeno šolo za l. 2014/15. Info na tel. 040-251101 (Bruno) ali 349-2512176 (Irina).

OTROŠKI PEVSKI ZBOR: pri SKD Igo Gruden je nova skupina, ki jo bo vodil Mirko Ferlan, vaje enkrat tedensko, vabljeni osnovnošolci iz Nabrežine in okolice. Kontaktni tel. 340-7663348 (Mirjam).

ZALOŽBA MLADIKA IN ZTT sporoča, da je možno naročiti šolske knjige na sedežu založbe Mladika, Ul. Donizzetti 3. Urnik: ponedeljek in petek 8.30-12.30; sredo 15.00-19.00. Tel. št. 040-633307 ali ts360srl@gmail.com.

KONJENIŠKI PRAZNIK KONJI NA KRASU, ki ga prireja društvo Skvadra Uoo, bo v Cerovljah s programom: danes, 30. avgusta, ob 9.00 tekme kočij in konjenikov, ob 16.00 tekma kočij - zadnja preizkušnja državnega prvenstva, ob 17.00 ljudske igre za obiskovalce, ob 18.00 zabava z glasbo z DJ-em Elvisom, ob 21.00 zabava z glasbo v živo in plesom s country skupino Fool Brand; 31. avgusta, ob 9.30 pohod s kočijami za obiskovalce po jarkih 1. svetovne vojne na Grmadi (obvezna prijava na št. 329-2010356), ob 11.30 konjske tekme, ob 15.30 tekma kočij, ob 16.00 ljudske igre za obiskovalce, ob 17.00 zabava z glasbo v živo in plesom s skupino Kraški muzikanti, ob 18.00 tekmovanje za najboljšo slaščico. Kavbojska in kraška gostinska ponudba. Parkirišča v Vižovljah, pri športnem igrišču in v Cerovljah, ob vhodu v vas. Danes in v nedeljo bodo na razpolago kočije za vožnjo v okolici in jahanje za otroke ter popoldne otroški koteček z animatorji.

LETOŠNJI »POHOD V SPOMIN NA PRENOS RANJENCEV« bo danes, 30. avgusta, z odhodom ob 5.30 pri Rdeči hiši v Gorici. Letos bo hkrati proslava ob 70-letnici izhajanja Partizanskega/Primorskega dnevnika. Ob 16. uri bo sprejem pohodnikov z zaključno prireditvijo na Vojskem. Pobudniki iz Goriške vabijo k udeležbi tudi tržaške pohodnike. Informacije po tel. 348-5298655.

SKP IN SIK vabita danes, 30. in v nedeljo, 31. avgusta, na Rdeči praznik v

Ljudski dom v Podlonjerju. Danes ob 19.00 okrogla miza »Kar levico lahko združuje«. Od 21.00 koncert Gino D'Eliso in Max Troian. V nedeljo, ob 19.00 okrogla miza »Uničevanje javnega zdravstva med deželno in državno reformo, ob 21.00 koncert skupine XPound. Odprtje kioskov ob 18.00.

ANED - Združenje bivših deportirancev v nacističnih taboriščih obvešča, da bo urad, Ul. Rio Primario 1, zaprt do 31. avgusta.

KNJIŽNICA P. TOMAŽIČ IN TOVARIŠI - Prosvetni dom Opčine, obvešča cenjene bralce, da bo avgusta zaprta.

NSK - ODDELEK ZA MLADE BRALCE, Ul. Filzi 14, sporoča, da bo do 31. avgusta, zaprt. Od ponedeljka, 1. septembra, bo ponovno odprt po običajnem urniku.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga L'Albero Azzurro obveščajo, da bo ludoteka delovala v Igralnem kotečku Palček v Naselju Sv. Mavra ob sredah in petkih, od 16. do 18. ure in ob sobotah, od 10. do 12. ure. Namenjena je otrokom od 1 do 6 let. Likovne delavnice v avgustu: Koliko oblik ima kamenje in Čudežne delavnice. Informacije na tel. št. 040-299099 (pon.-sob. 8.00-13.00).

VZPI - ANPI sporoča, da bo Pokrajinski urad na Trgu Stare Mitnice (Largo Barriera Vecchia 15) avgusta zaprt. Telefonska tajnica in fax bosta redno delovala na tel. št. 040-661088.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM in ZŠSDI organizirata celodnevni poletni center »Plesalček« za dečke in deklice od 3 do 10 let, od 1. do 5. septembra, v telovadnici OŠ Bevk na Opčinah. Info in vpis na tel. 334-3611757 (Kristina) ali info@cheerdancemillennium.com.

AŠD POLET vabi vse otroke do 8. leta starosti, na brezplačen začetniški tečaj za umetnostno kotalkanje in hokej na rolerjih, ki se bo začel v ponedeljek, 1. septembra, ob 16. uri na Pikelcu. Za morebitne informacije lahko pišete na info@polet.it.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA, Ul. S. Francesco 20, sporoča, da bo s 1. septembrom stopil v veljavo zimski urnik: pon.-pet., od 10. do 18. ure. **OBČINSKA KNJIŽNICA NADA PERTOT** v Nabrežini obvešča, da bo zaprta zaradi dopusta do vključno ponedeljka, 1. septembra.

ODDELEK ZA MLADE BRALCE, Ul. Filzi 14, bo s 1. septembrom odprt s sledečim urnikom: ponedeljek in torek 9.00-13.00; sredo, četrtek, petek 14.00-18.00.

MEPZ SLOVENECS-LAVEC obvešča pevke in pevce, da bo v torek, 2. septembra, ob 20.30 v Srenjski hiši v Borštu pevska vaja za nastop v Portorožu, ki je predviden za petek, 12. septembra.

JOGA - SKD France Prešeren iz Boljunca sporoča, da bo, za vse tiste, ki so tečaj že obiskovali, prva vadba v sredo, 3. septembra, ob 19.00 do 20.30. Vabljeni.

JOGA - SKD France Prešeren iz Boljunca vabi na predstavitev tečaja in brezplačni poskusni vadbi joge z učiteljem Goranom Korenom v sredo, 3. in v sredo, 10. septembra, ob 18. do 19. ure. Pridite v udobnih oblačilih in s podlogo za ležanje. Vabljeni.

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB L. KOŠIR vabi slovenske filateliste in prijatelje na prvo mesečno srečanje v novi sezoni. Srečanje bo v sredo, 3. septembra, ob 18.30 v Gregorčičevi dvorani v Ul. Sv. Frančiška, 20.

MEPZ SKALA - SLOVAN obvešča vse pevce, da bo prva pevska vaja v četrtek, 4. septembra, ob 20.30, kot vedno v prostorih GZ Skala v Gropadi 82. Toplo vabljeni novi člani.

MALI KITARISTI IZ BREGA IN MLADINSKI KROŽEK »DOLINA« vabijo nove prijatelje, da se vpišejo v glasbeno šolo. Dneva odprtih vrat bosta v petek, 5. septembra, od 17.00 do 19.30 in v soboto, 6. septembra, od 10. do 12.30 na sedežu Pihalnega orkestra Breg v Dolini (pri igrišču srednje šole S. Gregorčič). Info na tel. št.: 328-5761251 ali info.mkib@yahoo.it.

PILATES - vaditeljica Sandra in Skupina 35-55 sporočajo, da se vadba začne v petek, 5. septembra, ob 19. uri v telo-

vadnici NSŠ S. Gregorčič v Dolini. Telovadba bo potekala, kot običajno ob torkih in petkih. Vabljene.

TPPZ P. TOMAŽIČ obvešča, da bosta prvi pevski vaji v novi sezoni na sedežu na Padričah v petek, 5. in v torek, 9. septembra, ob 20.45. Vabljeni tudi novi pevci in orkestraši. V nedeljo, 7. septembra, ob 15. uri nastop na proslavi v Bazovici.

NK KRAS organizira Open day v soboto, 6. septembra, na nogometnem igrišču v Repnu. Prireditelj je odprta vsem otrokom, ki želijo preizkusiti nogomet in so rojeni od 1. 2004 do 2009. Začetek ob 15. uri. Info na tel. 339-3853924 (Emanuela) ali nkkras@gmail.com.

ASD CHEERDANCE MILLENIUM obvešča, da se bodo treningi in vpisi za nove člane začeli v ponedeljek, 8. septembra. Osnovna motorika (3-6 let) pon. in pet. 16.45 - 17.45. Otroška skupina (6-11 let) pon. 16.30 - 18.00 in pet. 17.00 - 18.30. Mladinska skupina (12-18 let) pon. 18.00 - 20.00 in pet. 18.30 - 20.30. Info na tel. št. 347-8535282 (Jasna) in 347-9227484 (Ryan) ali info@cheerdancemillennium.com.

TELOVADBA ZA ZDRAVO HRBTENICO IN OBLIKOVANJE TELESA - Skupina 35-55 SKD France Prešeren iz Boljunca in vaditeljica Sandra sporočajo, da se vadba prične v torek, 9. septembra, ob 9. do 10. ure v društveni dvorani občinskega gledališča. Vabljene.

MEPZ IGO GRUDEN iz Nabrežine obvešča, da bo prva vaja v sezoni v četrtek, 11. septembra, ob 20.30. Vabljeni novi pevci in pevke!

MOVS LIPA bo začela s prvo vajo nove sezone 12. septembra ob 20.30. Vabimo nove pevce, ki ljubilo lepo petje, naj se pridružijo.

WWF - Zaščiteno morsko območje v Miramaru, v sodelovanju z občino Trst, prireja vsak petek do 12. septembra, od 10. do 12. ure didaktične naravoslovne dejavnosti na območju Mlake na Kontovelu. Info na tel. št. 333-9339060 ali 040-6754339.

ZSKD obvešča, da bodo uradi v Gorici, Trstu in Solbici odprti publiko po poletnem urniku 9.00-13.00 do petka, 12. septembra.

PIHALNI ORKESTER RICMANJE obvešča, da so vpisnine glasbenih tečajev odprte do vključno 30. septembra. Zainteresirane vabimo na informativni dan, ki bo v petek, 26. septembra, ob 16. do 19. ure v Babni hiši, v Ricmanjih. Informacije: po.ricmanje@yahoo.it ali 329-1814250

SŠKD TIMAVA IN JUS MEDJA VAS, vabita obrtnike iz Krasa in okolice, da se prijavi za razstavljanje svojih izdelkov na tradicionalnem prazniku »Konji in vonjave mošta«, ki se bo odvijal v Medji vasi od petka, 3. do nedelje, 5. oktobra. Prijave in info na tel. št. 338-7738027 (Igor) in 338-9050189 (Simon) ali na timava@alice.it, igortom71@hotmail.it.

SEMINAR VOKALNE TEHNIKE V ZBORU s slovenskim dirigentom Robertom Fegušem, v organizaciji MePZ Tončka Čok, SKD Lonjer-Katinara, v sodelovanju z ZSKD in USCi FJK, bo v soboto, 4. oktobra, od 14. do 20. ure v Športno-kulturnem centru Lonjer-Katinara. Vabljeni pevci, zborovodje, kopripetitorji. Info in prijave na ZSKD, Ul. S. Francesco 20, tel. št. 040-635626 ali trst@zskd.eu, www.zskd.eu.

Prireditve

ALJAŽEV STOLP IN ZGODOVINSKA RAZSTAVA SPDT sta na ogled v Kulturnem domu Iga Grudna v Nabrežini po dogovoru. Kontaktna št.: 040-299632 ali 339-5281729.

DRUŠTVO SLOVENSKEH IZOBRAŽENCEV vabi na 49. študijske dneve Draga 2014 v Parku Finžgarjevega doma na Opčinah pri Trstu, Dunajska cesta 35. Danes, 30. avgusta, bo ob 16.30 predaval dr. Fabjan Hafner »Sem dolgo upal in se bal«. V nedeljo, 31. avgusta, ob 9. uri s. v. maša; ob 10. uri predavanje dr. Marte Verginella in dr. Urbana Vehovarja »Politična raba spomina zmanjšuje možnosti za prežive-

tje in rast slovenskega naroda«; ob 15.30 počastitev 90-letnice pisatelja Alojza Rebule in podelitev 3. Peterlinove nagrade; ob 16. uri zaključno predavanje predsednika SAZU, dr. Tadeja Bajda na temo Znanost, inženirstvo, materni jezik.

GODBENO DRUŠTVO NABREŽINA IN JUS NABREŽINA vabita danes, 30. avgusta, ob 21. uri na komedijo v izvedbi Kulturnega društva Brce iz Gabrovice pri Komnu »Vse o ženskah« - režija Minu Kjuder, in v nedeljo, 31. avgusta, ob 20.30 na koncert dalmatinskih pesmi v izvedbi Mpz Vesna iz Križa. Prireditvi bosta potekali na opremljenem dvorišču ob sedežu godbe, Nabrežina kamnolomi 12.

SKD GRAD od Banov organizira tradicionalni vaški praznik Pod kostanji, ki bo danes, 30. in 31. avgusta. Zabaval vas bo ansambel Souvenir, na ogled bo razstava Roka Dolenca in Ivana Kocmana »Zgodovinski pregled - Leto 1945 pred, med in po«.

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča, da bo ogled načrta uplinjevalnika na območju med Tržičem in Štivanom omogočen občanom v Grudnovi Kamnarski hiši v Nabrežini št. 158, od 1. do 22. septembra. Urnik: ponedeljek 9.00-13.00 in 15.00-17.00; sredo 15.00-17.00; petek 9.00-13.00.

SVETOVALNA SLUŽBA KMEČKE ZVEZE, v sodelovanju s KSS Sežana - KGZ N. Gorica in ZKB, vabi člane in ostale vinogradnike v torek, 2. septembra, ob 19. uri v razstavno dvorano ZKB na Opčinah na strokovno predavanje o trgatvi in posegih, ki spremljajo pridelavo grozdja in nego mošta. O aktualni temi bosta govorila priznana strokovnjaka dr. Ivan Zelina o posegih v vinogradu pred trgatvijo in enologinja Majda Brdnik o sodobnih posegih pri pridelavi mošta in negi vina.

KD PROSEK KONTOVEL, v sodelovanju z domačo sekcijo VZPI Anton Ukmar - Miro, prireja v četrtek, 4. septembra, ob 20.00 v prostorih Kulturnega doma na Proseku, predstavitev ponatisa knjige »Bazoviški spomenik« Vekoslava Špangerja. Toplo vabljeni!

SKD VIGRED vabi v nedeljo, 7. septembra, ob 18.30 v Šempolaj na kulturno prireditev ob 30-letnici društva in 10-letnici Štalce. Sodelujejo mladi člani društva, OPS in plesna skupina, Godbeno društvo Nabrežina, pevka Laura Budal ob spremljavi Aljoše Saksida in skupine Vigred - Kraški fenomeni, Domači zvoki in Kraški muzikanti. V Škrkovi hiši in v Štalci bo do 16. septembra, ob 16. do 18. ure na ogled razstava »Kulturno delovanje včeraj in danes«.

SKD TABOR OPČINE: v Prosvetnem domu je na ogled do 30. septembra razstava »Opčine v 1. svetovni vojni«. Urnik ob delavnikih, od 16. do 19. ure. Vabljeni!

Prispevki

V spomin na Frankota Arduinija daruje vsakinja Olga Čok ter nečaka Boris in Bogdan z družinama 50,00 evrov za SKD Lipa iz Bazovice in 50,00 evrov za AŠZ Zarja.

V spomin na botra Marjota Sancina daruje družina Glavina 25,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

V spomin na sina Milana daruje Marjan Starc 50,00 evrov za ŠD Kontovel. V spomin na Albino Škabar, Lucijana Purica, Borisa Husla, Alojza Viteza in Ivanko Metelco darujeta Verica in Tamara Škabar 50,00 evrov za Združenje sorodnikov duševno prizadetih iz tržaške pokrajine (A.Fa.S.o.P.).

V spomin na Nino Purič Metelco daruje Jepakni (Hotel Križman - Repen) 50,00 evrov za isto združenje.

V spomin na drago mamo Ivanko Tomažič Colja, ki bi 1. septembra slavila 100-letnico rojstva, daruje Dani 10,00 evrov za Knjižnico Pinko Tomažič, 10,00 evrov za COŠ Pinko Tomažič v Trebčah in 10,00 evrov za TPPZ Pinko Tomažič.

Ob 20. obletnici smrti prijatelja Milana Starca daruje Pavel 30,00 evrov za ŠD Kontovel.

OPČINE, PREBENEG - Občutene svečanosti na kraju usmrtnice in pred spomeniki mladim žrtvam

Spomin na kurirke in partizane

Levo spominska svečanost na Opčinah, desno pred spomenikom petim kurirkam v Prebenu

FOTODAMJA@N

Na Opčinah in v Prebenu sta bili včeraj pod večer občutene slovesnosti v spomin na pet mladih prebeneških kurirk, partizansko aktivistko in tri borke, ki so

pred 70 leti padli pod nacističnimi svinčenkami na openski Mandriji. Na pobudo borčevskih združenj in vaških društev so se številni udeleženci zbrali na kraju eksekucije in pred drugimi pomniki v spomin na to temno poglavje naše polpretekle zgodovine. Ob polaganju vencev in petju so na Opčinah prisluhnili kulturni delavki Pa-

trizii Vascotto v Prebenu pa zgodovinarju Borutu Klabjanu. O obeh spominskih svečanostih bomo podrobneje še poročali.

ENOLOGIJA - Skerk, Kante, Vodopivec

Kraško vino v Sosljanu in na dunajskem salonu

Zgoraj, Sandi Skerk med predstavitvijo svoje dejavnosti v Sosljanu, levo, Paolo Vodopivec na dunajskem salonu

FOTODAMJA@N

Dunajski kulturni salon v nekdanji ribarnici, ki se je prevesil v sklepno tretjino, v zadnjih treh dneh ni govoril samo o "visoki" kulturi, ampak tudi o enologiji in kulinariki, ki pa sta del kulture, umetnosti, ki odraža teritorij in podnebe.

Prvi, ki je predstavil svojo vinsko umetnost, je bil vinar Edi Kante, spregovoril pa je o malvaziji. Gostje so to sorto pokušali z odličnimi ribjimi jedmi, ki jih je na kraju samem pripravil chef Roberto Gruden. V četrtek zvečer je svoje vračanje k naravi opisal Paolo Vodopivec, ki je spregovoril o vitovski. Gost je razložil, da vitovska poleg terana predstavlja cvet v gumbnici, s ka-

terim se ponaša krajevna enologija. Na drugem koncu tržaške pokrajine se je istega dne predstavljala še en izvrsten krajevni vinar; Sandi Skerk, ki ima v svojih kletah prav posebno vino Idila, mešanico vitovske, malvazije, rebule, glere in sauvignona.

Sinoči pa so na dunajskem kulturnem salonu zaživele brbončice, občutljive na slano. Ni se govorilo o vinu, temveč o hrani. Svoje jedi je predstavil Pavel Marc, ki je prisotne popeljal v očarljiv svet kulinarike ...

Raznolik in vsebinsko pester program organizatorji napovedujejo tudi za noč in za jutri, ko bo vse v znamenju glasbe in filma. (šč)

GIBANJE CEN - Avgusta v Trstu

Deflacija!

V enem letu so se življenjski stroški zmanjšali za pol odstotka

Trst prehiteva Italijo v nižanju cen. Če so na državni ravni včeraj prvič po 50 letih izmerili povprečno znižanje cen za desetinko odstotka v zadnjem letu, kar pomeni deflacijo, je po začasni podatkih občinskega statističnega urada v Trstu ta pojav občutno izrazitejši: od lanskega do letošnjega avgusta so se cene v povprečju znižale za čisto pol odstotka in to kljub temu, da so v primerjavi z julijem rahlo narasle (+0,2%). Že julija so letos beležili rahlo upadanje cen in sicer za 0,1% v mesečni primerjavi z junijem in za 0,2% v letni z lanskim julijem.

Če so za potrošnike navedeni podatki na prvi pogled dobrodošli, pa so v makroekonomskem pogledu zelo zaskrbljujoči. Še enkrat namreč potrju-

jejo padec potrošnje in bržkone napovedujejo, da se bruto državni proizvod še nekaj časa ne bo povzpел do pozitivnega predznaka.

Iz statističnih podatkov za avgust izhaja, da so se v zadnjem letu ob stroških za telekomunikacije (-9,3%), ki že dalj časa beležijo izrazit padajoč trend, najbolj (-3,8%) pocenile storitve za dom vključno s ceno energije (elektrika, plin, voda). Za 2,8% so padle cene oblačil in obutve, kar gre očitno pripisati opreznosti kupcev pri prenavljanju garderobe, za nekoliko manj pa so se zmanjšale cene živil in pijač: njihovo znižanje za 0,4% vsekakor dokazuje, da je kriza že tako globoko zarezala v družinske finance, da varčujemo tudi pri nakupovanju živil.

PROMET - Pristojni se niso odzvali na opozorila Šoferji avtobusov naj bi sami obrezali vejevje

Avtobus šte. 26 si utira pot med bujnim zelenjem

FOTODAMJA@N

Vozniki tržaških mestnih avtobusov so menda že večkrat opozorili vodstvo podjetja Trieste Trasporti in druge krajevne uprave na drevje in bujno zelenje, ki na nekaterih avtobusnih progah ovirajo vidljivost in celo vožnjo avtobusov. Med problematičnimi točkami navajajo odsek pri Ul. Farneto (progi 25 in 26), cesto za Lonjer (35), dovoz na hitro cesto iz Škedenja (29), Ul. Campanelle (33) in končni odsek proge šte. 3 pri Ferlugih. Ker na vsa opozorila ni bilo odziva, navajajo v sporočilu petih sindikalnih organizacij osebja, bodo poskrbeli sami. Sestavili bodo delovno ekipo, ki bo sama, brezplačno, obrezala ali odžagala vejevje. Ne gre za provokacijo, trdijo in pojasnjujejo, da bodo za urejanje prometa za časa posegov zaprosili občinske redarje.

Otok za pešce v centru

Občina Trst sporoča, da bo tudi danes in jutri eksperimentalno zaprla za promet motornih vozil ulico Mazzini in Imbriani ter namenila kolesarjem in pešcem dodatnih 5800 kvadratnih metrov javne površine v mestnem središču. Z ukrepom želijo postopoma privajati občane na ureditev, ki bo z novim prometnim načrtom postala dokončna. Na spletni strani občine (mobilitaetraffico.comune.trieste.it/pdays/) so podrobnejše informacije o spremembah v voznem redu mestnih avtobusov na tem območju.

Rdeči praznik levice

Stranki SKP in SIK prirejata danes in jutri v Ljudskem domu v Podlonjerju Rdeči praznik. Oba dneva bodo kioske odprli ob 18. uri. Danes bo ob 19. uri okrogla miza o povezovanju levice. Sodelujejo Peter Behrens (SKP), Marino Calcinari (lista Tsipras), Waldi Catalano (SEL), Antonino Cuffaro (SIK), Fabio Feri (antikapitalistična levica). Ob 21.30 bo koncert Gina D'Elisa in Maxa Troiana. Jutri ob 19. uri bo razprava o razgrajevanju javnega zdravstva. Ob 21. sledi koncert s skupino Xpound.

Peticiji Gibanja 5 zvezd

Gibanje 5 zvezd zbira podpise za dve peticiji. S prvo predlagajo uvedbo minimalnega zadržanega dohodka za brezposelne, z drugo pa uvedbo delnega plana za omejevanje elektrosmoga, ki ga povzročajo daljnovodi in antene za mobilno telefonijo. Danes bodo podpise zbirali od 10. ure dalje na Trgu Marconi v Miljah.

Dela mladih slikarjev

V likovni galeriji Rettori Tribbio (Stari trg 5) bo danes ob 18.30 voden ogled razstave Una scuola di luce, na kateri so zbrana dela okrog 60 udeležencev slikarskih tečajev, ki jih je v minulem akademskem letu vodil slikar Livio Možina. Z njim bo obiskovalce vodila po razstavi Marianna Accerboni. Dela bodo na ogled do 5. septembra.

Zabava z znanostjo

Znanstveni imaginarij vabi tudi v tem koncu tedna mlade obiskovalce na zabavno srečanja z znanostjo. Sedež v Grljanu (Riva Massimiliano e Carlotta 15) bo danes in jutri odprt med 15. in 20. uro.

SLOVENIJA TA TEDEN

Nova vlada za stare probleme

DARJA KOČBEK

V ponedeljek, nekaj ur preden so poslanci državnega zbora Mira Cerarja izvolili za predsednika vlade in mu tako podelili mandat za sestavo nove ministrske ekipe, so mediji državljanom sporočili veselo novico. Obrestna mera za slovenske 10-letne obveznice je dosegla novo najnižjo vrednost od vstopa Slovenije v območje evra. Ta je zdaj krepko pod 3 odstotki. Ob objavi te vsele novice državljanov nihče ni spomnil, da izkušnje izpred dveh let kažejo, da si finančni trgi lahko zelo hitro premislijo.

Za finančne institucije, ki kupujejo državne obveznice, je dovolj le ena poteza nacionalne ali bruseljske politike, ki povzroči negotovost, zaradi katere začnejo zahtevano obrestno mero naglo višati. Tako se kaj hitro lahko spet približa 7 odstotkom, kar velja za mejo, ki državi še omogoča, da bo sposojeno lahko vrnila. Novica o nižanju obrestne mere za slovenske obveznice pa je še precej manj razveseljiva, ob branju novic o slabšanju kazalnikov za nemško gospodarstvo.

Slovenija je majhno gospodarstvo, ki temelji na izvozu. Glavna trgovinska partnerica slovenskih podjetij je Nemčija, zato je okrevanje gospodarstva v Sloveniji močno odvisno od uspešnosti nemškega gospodarstva. Nasploh pa vse več analitikov in ekonomistov svari, da so napovedi o okrevanju gospodarstva v Evropi in letu 2015 in naprej s krepkejšo rastjo preveč optimistične, saj v prihodnjih desetih letih ne gre računati na okrevanje gospodarstva s predkriznimi stopnjami rasti BDP v višini 4 in več odstotkov. Kakor koli se bo razpletlo v

Nemčiji in v Evropi, bo treba glavne naloge narediti doma.

Izvesti jih bo morala nova vladna koalicija, v kateri bodo predvidoma sodelovale Stranka Mira Cerarja kot novinka, pa upokojenska stranka Desus in socialni demokrati, ki sta bili tudi v odhajajoči levosredinski vladni Alenke Bratušek. Zadnja različica predloga koalicijskega sporazuma, ki je bila objavljena, kaže, da so predvidene partnerice nove koalicije poskrbele bolj ali manj le za upokojence. Da bo nova vlada zagotovila 40 milijonov evrov za upokojenski regres za letni dopust, je malodane edina konkretna zaveza. Od kod bo ta denar vzela, ni navedeno.

Prav tako v predlogu sporazuma ni navedeno, da se je število upokojencev, torej prejemnikov denarja iz pokojninske blagajne, od konca 2007 do sredine letošnjega leta, torej v šestih letih, ko traja kriza, povečalo za dobrih 90 tisoč, na dobrih 609 tisoč. Število delovno aktivnih prebivalcev, to so tisti, ki polnijo pokojninsko blagajno, se je v enakem obdobju zmanjšalo za 62 tisoč, na dobrih 802 tisoč. Število brezposelnih, to so državljani, ki bi lahko polnili pokojninsko blagajno, če bi lahko dobili zaposlitev, pa se je skoraj podvojilo z dobrih 68 tisoč na slabih 130 tisoč.

Miro Cerar je v državnem zboru ob predstavitvi programa poslancem v skladu s prakso iz predvolilne kampanje ostal pri splošnih načelih in obljubah. Dejal je, da je aktualna kriza v Sloveniji v večji meri posledica lastnih napak in krize vrednot kot pa svetovne finančne krize. Poslanstvo politike nove vlade bo temeljilo na gospodarski rasti,

ohranjanju obstoječih in ustvarjanju novih delovnih mest ter na večanju mednarodne konkurenčnosti. Zato je treba zagotoviti predvidljivo in enostavnejše gospodarsko okolje, je Cerar razložil v parlamentu.

Dela nove vlade bo takoj po prevzemu oblasti, kar se bo predvidoma zgodilo do sredine septembra, podrobno spremljala in ocenjevala bruseljska evropska komisija, ki je Sloveniji pred počitnicami naložila več zelo kratkih rokov za izvedbo ukrepov na področju javnih financ, sanacije in vodenja bank, privatizacije državnega premoženja, prestrukturiranja in sanacije podjetij, trga dela, glede minimalne plače. Zahtevane naloge bo treba uresničiti do konca leta. Prvi dokument, ki ga bo nova vlada morala enako kot vlade drugih držav z evrom do sredine oktobra poslati v Bruselj, bo proračunski načrt za leto 2015.

V tem načrtu bo treba opredeliti ukrepe za zmanjšanje primanjkljaja pod dovoljeno mejo 3 odstotke BDP na vzdržan način in letu 2015. Če ne prej, bo nova vlada takrat morala priti na dan s konkretnimi številkami in ukrepi. Lani je proračunski primanjkljaj slovenske države zaradi dokapitalizacije državnih bank znašal rekordnih 14,7 odstotka BDP, napoved za letošnje leto je, da bo dosegel 4,1 odstotka BDP, ob tem pa se v zadnjih mesecih povečuje število proračunskih porabnikov, ki jim zmanjkuje denarja za osnovno dejavnost. Iz Bruslja so v tem tednu sporočili, da bodo prvo oceno, kako so zadovoljni z dosedanjim uresničevanjem predpočitniških zahtev, poslali v Ljubljano sredi novembra.

PISMA UREDNIŠTVU

Ob izidu nove knjige jubilaranta Alojza Rebule

Z veseljem sem v teh dneh v roke vzel najnovejšo knjigo našega letošnjega jubilaranta, 90-letnika Alojza Rebule, ki nosi naslov Kominform v Zabrinju-Divji golob (Ena knjiga 2 romana). Za njen izid so poskrbele tržaška založba Mladika in Mohorjevi družbi iz Gorice in Celja, za spremno besedo z naslovom Večnostni pogled v zgodovino slovenstva pa teolog in filozof Edvard Kovač.

Glede prvega Rebulovega besedila, ki se z razliko od Divjega goloba slovenskim bralcem predstavlja prvič, sem na zavihku platnice prebral, da avtor (cit.) »v izhodišče svojega romana Kominform v Zabrinju umešča temo, ki na Slovenskem literarno še ni bila obdelana«, to je spor med komunističnima partijama SZ in Jugoslavije iz leta 1948 oziroma izključitev KPJ iz Informbiroja ter posledice, ki jih je dogodek sprožil med komunisti na tedanjem Svobodnem tržaškem ozemlju.

Zapis na platnici naj dopolnim s podatkom, da trditev velja, če se omejuje le na romaneskni žanr. Sam sem namreč leta 2011 na straneh revije Zvon (letnik XIV, številka 6), ki jo izdaja Celjska Mohorjeva družba, objavil krajšo črtico z naslovom Pismo istrski tovarišici ali o tem, kako je bil Trst že najin, katere vsebino sem, podobno kot Rebula v svojem zadnjem romanu, osredotočil na že omenjeno resolucijo Informbiroja.

Dopolnilu naj seveda ne umanjajo moje čestitke avtorju ob še enem tako pomembnem literarnem delu.

Primož Sturman, Brje pri Koprivi

Bela ploščad

Pa smo ga le dobili nazaj, meščani, Bevkov trg. Pogrešali smo ta prostor druženja, srečevanj, tudi posedanja, odvet nam je bil v najlepšem letnem času. Najbrž nas mnogo pozna rek, če komu želiš slabo, mu zaželi zidarja v hišo. Toda kljub vsem pripombam in mnenjem zlasti gostincev (za katere upam, da so bili deležni vsaj minimalne odškodnine ali vsaj bodo deležni kakšnih ugodnosti zaradi izpada dohodka) smo vsi potrpežljivo v upanju, da bo Nova Gorica lepša in bo »sijala« preko nekdanje meje. Vse čestitke županu in njegovi ekipi, ker so zdržali vse pritisk in izpeljali načrtovan projekt.

Zagotovo je in bo Bevkov trg trenutno predmet mnenj, osebnih pogledov in najbrž se bomo nanj navadili, njegove sijajne beline, »ležalnih« klopi, povečanega vodnjaka, novih otroških igral... s časom bo dobil nekaj patine in potem se bo mogoče spet kdo spomnil, da ga je potrebno obnoviti tako spodaj in zgoraj. Naj po spominu približno citiram arhitekta Vinka Torcarja, ko je v članku napisal, da Novi Gorici ne pustimo, da bi se malce postarala, takrat je letelo zgolj na prenovalo lokala Bachus bar. Vsakdo namreč z leti nosi v sebi spomine in ko se nekaj odstrani, se odstrani tudi nekaj domačnosti, nekatere je npr. zelo motilo odstranjevanje topolov in pogrešajo »sneženje« spomladi, drugi spet... skratka vsakdo meri mesto po sebi.

Veliki francoski arhitekt Le Corbusier je raziskoval človeka kot merilo za arhitekturo in oblikovanje že po II. svetovni vojni, skandinavski pristop k arhitekturi je bil uspešen prav zaradi svojih preprostih rešitev, ki so služile človeku.

Izgleda, če lahko merim zgolj z lastnim opazovanjem, bi Bevkov trg lahko bil kjerkoli drugje, sodoben trg v kateremkoli mestu. Tudi nam najbližji Travniki v Gorici, ki ne spominja več na travnik (nekaj posod z rožami zaman skuša ustvariti prijaznejši vtis) je podoben s svojo odprto površino. Mogoče me bo kdo od strokovnjakov popravil, toda očitno je to modni

trend. Z znanko sva bili dogovorjeni za kavico na Bevkovem trgu, preden sva sedli, se je ozrla naokrog in rekla, da greva drugam, ker se tu ne počuti (še) dobro. Saj gradimo za ljudi, mar ne?

Naj ne bo izzvenelo preveč kritično, toda nekaj me pa vseeno moti, s trga so odstranili spomenik graditeljem Nove Gorice, ki je bil prilagojen tudi prostoru. Skrili so ga za stavbo občine, iz zelenja, ki ga je avtor pogojeval, postavili pred kamnit zid z rešetkami. Po mojem skromnem mnenju bi morali negovat spomin na nastanek Nove Gorice, v zahvalo za vrednote in vso solidarnost ter prostovoljno delo mladih ljudi. Koliko mest se lahko ponaša s takim nastankom?

Od Bevkovega trga je ostalo zgolj ime, nikjer nobenega detajla, ki bi spominjal na našega pisatelja (ob Gregorčiču najpomembnejšega človeka za Primorje), ki sameva v parku, dokler ob prireditvah v njegovo bližino ne postavijo javnih stranišč.

Pa še eno pripombo si bom dovolila, veliko lesa nam je narava ob ledolomu dobesedno zmetala na tla, klopi pa so izdelane iz uvoženega sibirskega macesna (akacija bi bila prelepa in tudi trajna, to vedo vinogradniki).

Da ne bo pomote, kot mestna svetnica sem glasovala za proračun, župan pa na mestnem svetu projekta Bevkov trg uradno ni predstavil in ga mestni svet ni obravnaval, zgolj povabil je svetnike na predstavitev izven sej mestnega sveta.

Želim si vse najboljše za naše lepo mesto, ne nazadnje smo tu doma, vendar da se le ne bi kasneje ugotovilo, da je bila Nova Gorica načrtana kot mesto v zelenju in se iskalo neke nove hitre rešitve.

Darinka Kozinc, Solkan

»Modri nauki«

Dušan Udovič me v uvodniku z dne 29.08.2014 poučuje zdrave pamesti in dobrih praks, ker sem kot član Sveta za Slovence v zamejstvu skupaj z nekaterimi drugimi člani podpisal pismo novemu slovenskemu mandatarju, ne da bi za to povprašal Rudija Pavšiča, Jurija Kufersina in predsednice SLOMAKA.

G. Udoviču predlagam, da se glede dobrih praks najprej malo povpraša, kdo je prvi začel s slabo prakso. Iz samega njegovega pisanja namreč izhaja, da je to bil prav omenjeni Pavšič, ki je prvi odločil, da se bo same da bi predlagal skupno izjavo npr. vsaj drugi krovni organizaciji - obrnil na mandatarja. Pri tem pa mandatarja Cerarja ni niti pozval, da ohrani Ministrstvo z zamejce in zdomce in to v trenutku, ko je prav Cerarjeva stranka predlagala njegovo ukinitve!

Ker torej to izhaja iz samega njegovega pisanja, se bo moral g. Udovič, preden nadaljuje z »modrimi nauki« tudi micer (samo) pomenjati o zdravi pameti, sicer bi pomenilo, da bi morali vsi ostali člani Sveta le molčati.

S spoštovanjem

Odv. Damijan Terpin

Deželni tajnik SSK

in član Sveta za Slovence v zamejstvu pri Vladi R. Slovenije

Pripis urednika:

Vsako, ki je prebral navedeni moj uvodnik, lahko ugotovi, da odv. Terpin popolnoma potvarja smisel zapisanega. Morda ga moti, ker ga kot značilnega solista nisem izrecno imenoval. Sicer pa je za dialog z njim možna samo ena formula: pametnejši odneha.

Odgovorni urednik

TA TEDEN

EDINOST

PRED 100 LETI

Avstrijski minister za kmetijstvo se tokrat sklicuje na avstrijske kmete: »Velik, resen čas stavlja do poljedelcev Avstrije težke zahteve. Tisoči kmetov stoje pod orožjem in se hrabro bojujejo za čast in veličino naše domovine. Ali nezmanjšana je za poljedelce Avstrije naloga, skrbeti za to, da slavna vojska in v deželi ostalo ljudstvo ne trpi glada. Tej vzvišeni nalogi zadošča poljedelsko prebivalstvo v teh dneh na blagodejen način s tem, da žetev, ki mu jo Bog podeli letos v bogati meri, spravlja, podpirano po ugodnem žetnem vremenu, pod varno streho.

Najmočnejše roke so zamenile koso z mečem. Ali starčki, ženske in otroci napenjajo svoje šibke sile in namočeno žalne svečanosti v Gorici in Pordenonu, Vidmu in na drugih sedežih sekcij KPI. Smrt Togliattija je globoko odjeknila pri vseh, kar je prišlo tudi do izraza z izredno številni izrazi sožalja, ki jih je prejelo deželno odnosno pokrajinsko vodstva KPI. Namestnik deželnega tajnika je še posebno omenil brzojavke iz Slovenije.

V slovenščini je nato spregovorila poslanka Marija Bernetič: »Tovariš Togliatti je mrtev. Mi smo se tukaj zbrali, potrti od velike žalosti, ki je prevzela naša srca, da počastimo njegov spomin, da se poslednjič poklonimo velikemu bojevniku in neutrudljivemu voditelju za srečnejši in boljši svet, za prijateljsko sodelovanje med narodi, za

socializem. Težko je govoriti v tem trenutku velike žalosti. Meni osebno je tem težje tudi zato, ker sem preminulega tovariša poznala že toliko let, saj sem ga spoznala v času fašističnega režima, v izgnanstvu in sredi trde borbe proti Mussolinijevski tiraniji. V vseh štiridesetih letih je bil Togliatti eden najvidnejših protagonistov borbe za svobodo, za mir, za socializem. Za nas, tovariši, za vse Slovence, ne glede na politično prepričanje, pa je bil Togliatti velik vodnik, prijatelj, bojevnik za narodne pravice. Starejši tovariši se spominjajo njegovih nauk, katere je dajal v prvih letih fašizma. V Togliattijevem imenu, sledeč njegovim naukom, se obvezujemo, da bomo nadaljevali borbo za mir, za socializem, saj vemo, da je to pravilna pot, da je to pot, po kateri smo že dosegli velike sadove, med katerimi je prav poraz fašizma ena izmed poglavitnih; hodeč po tej poti smo postavili tudi temelje za novo boljše družbo za napredovanje po mirni poti v socializem.«

TA TEDEN

PRIMORSKI DNEVNIK

PRED 50 LETI

Smrt tajnika KPI Palmira Togliattija je pretresla italijansko politično sceno. Tržaška federacija KPI je v Trstu priredila javno komemoracijo. »Skupščine se je udeležila velika množica komunistov, predstavnikov PSI, PSDI, PSIUP, SKGZ, MI in drugih organizacij. V otvoritvenem govoru je namestnik deželnega tajnika Colli dejal, da so istočano žalne svečanosti v Gorici in Pordenonu, Vidmu in na drugih sedežih sekcij KPI. Smrt Togliattija je globoko odjeknila pri vseh, kar je prišlo tudi do izraza z izredno številni izrazi sožalja, ki jih je prejelo deželno odnosno pokrajinsko vodstva KPI. Namestnik deželnega tajnika je še posebno omenil brzojavke iz Slovenije.

V slovenščini je nato spregovorila poslanka Marija Bernetič: »Tovariš Togliatti je mrtev. Mi smo se tukaj zbrali, potrti od velike žalosti, ki je prevzela naša srca, da počastimo njegov spomin, da se poslednjič poklonimo velikemu bojevniku in neutrudljivemu voditelju za srečnejši in boljši svet, za prijateljsko sodelovanje med narodi, za

socializem.

Težko je govoriti v tem trenutku velike žalosti. Meni osebno je tem težje tudi zato, ker sem preminulega tovariša poznala že toliko let, saj sem ga spoznala v času fašističnega režima, v izgnanstvu in sredi trde borbe proti Mussolinijevski tiraniji. V vseh štiridesetih letih je bil Togliatti eden najvidnejših protagonistov borbe za svobodo, za mir, za socializem. Za nas, tovariši, za vse Slovence, ne glede na politično prepričanje, pa je bil Togliatti velik vodnik, prijatelj, bojevnik za narodne pravice. Starejši tovariši se spominjajo njegovih nauk, katere je dajal v prvih letih fašizma. V Togliattijevem imenu, sledeč njegovim naukom, se obvezujemo, da bomo nadaljevali borbo za mir, za socializem, saj vemo, da je to pravilna pot, da je to pot, po kateri smo že dosegli velike sadove, med katerimi je prav poraz fašizma ena izmed poglavitnih; hodeč po tej poti smo postavili tudi temelje za novo boljše družbo za napredovanje po mirni poti v socializem.«

LJUBLJANA FESTIVAL - Plesni večer mariborskega baleta v Križankah

Nevarna razmerja v odlični intenzivni izvedbi

Kreacija Valentine Turcu in Lea Mujića po Dubrovniku navdušila tudi v Ljubljani

Se lahko intenzivnost znanega romana strne v manj kot uro trajajoč balet? Vprašanje je seveda retorično, odgovor pa je lahko samo pritrdilen. Če zadevo vzamejo v roke mojstri. In ko jim talent in znanje uspe pregnesti v impresivno plesno uprizoritev. Odličen dokaz o tem, da lahko Nevarna razmerja Chaderlosa de Laclosa s poudarki iz Kvarteta Heinerja Müllera zaživijo na odru, je baletna kreacija Valentine Turcu in Lea Mujića. »Neobarčni balet« Nevarna razmerja je koprodukcija Baleta SNG Maribor, Dubrovniških plesnih iger in Ljubljana Festivala. Po uspešni dubrovniški premieri, o kateri so se mediji pohvalno razpisali, so plesno predstavo odlični interpreti v četrtek zvečer odplesali v ljubljanskih Križankah. In izkazalo se je, da pohvale niso bile pretirane.

Roman Nevarna razmerja, na osnovi katerega je Heiner Müller napisal velikokrat gledališko uprizorjeni Kvartet (motive obeh sta avtorja uporabila v baletu), so zelo znano delo. V raznih obdobjih so vsebino različno brali: ne vsebine, temveč so dogodkom in likom dajali drugačne ocene. Chaderlos de Laclos (1741-1803) je roman v obliki briljantno sestavljenih intrigantskih pisem napisal ob izteku 18. stoletja, in sicer kot kritiko tedanje francoske aristokracije. Z dolgočasni aristokrati si krajšajo čas z zabavami in ljubezenskimi aferami, lahкотnost medosebnih odnosov in uglajena eleganca v družbi pa prepusita mesto maščevalnosti, če se nekdanji ljubimec-ljubimka zaradi veljavnih norm, koristiljubja ali izkazovanja moči odloči, da zasebne (spolne) izbire ne postanejo javne (zakonske). In

Prizor iz baletne predstave Nevarna razmerja

kaj se lahko zgodi? Če nastopi »fatalna in demonična markiza de Merteuil«, kot so zapisali v gledališkem listu baleta, se sproži nezadržni plaz maščevalnosti. Ta pokoplje vse, tako zavestne sodelujoče v markizini igri, kot je »poklicni zapeljivec« vikont de Valmont, kot tudi nedolžne, ki so premeteno vpleteni v spletke in ljubezenske igre. Med drugim se zgodi nemogoče: šarmantni vikont se zalubi v krepotno madame de Tourvel, ki jo je osvojil za stavo; zgodi pa se tudi predvidljivo, nezaželena nosečnost, ki spodkoplje življenje mlade Cécile de Valange. Kot marsikdo ve, tudi zaradi

znanih filmskih ekranizacij romana, je zaključek za glavna spletkarja poguben: vikont umre v dvoboju, markizo pa iz občijo iz aristokratske družbe, ko pride na dan resnica.

Balet v strnjeni obliki povzema vsebino, predvsem pa prikazuje silnost čustev. Avtorjema je to odlično uspelo še posebej v zaključnih scenah, ko vikont – izjemen Anton Bogov – obleži, markiza – odlična Jelena Lečić – pa je v ozadju, ujeta v svoje spletke – zavese. Neobarčni balet sta Valentina Turcu in Leo Mujić sestavila kot prikaz odnosa med javnim in zasebnim: želela sta osvetliti, kako družbeni status in moč vplivata na najbolj intimna razmerja. In to vprašanje-spraševanje je še kako aktualno. Izpostavila sta silovitost in krutost glavnih junakov in jima zoperstavila tankočutnost in nežnost nekaterih njunih žrtev. Za glasbeno osnovo je Valentina Turcu izbrala dela Johanna S. Bacha, Antonia Vivaldija, Tomasa Antonia Vitalija in drugih, učinkovito sceno je pripravil Ivan Kirinčić, bogate kostume pa si je zamislil Alan Hranitelj. Izvajalci, člani baletnega ansambla SNG Maribor z gosti, so bili odlični in s tem še enkrat potrdili kakovost mariborskega baleta. Plesni predstavi so po ogledu v okviru Ljubljana Festivala napovedali številne ponovitve. Vsekakor si je plesna Nevarna razmerja vredno ogledati. Tudi večkrat. (bip)

LJUBLJANA - Vrhunski glasbeniki

Gostovanje kraljevega orkestra iz Amsterdama

V ponedeljek, 1. septembra, bo v Cankarjevem domu koncert Kraljevega orkestra Concertgebouw iz Amsterdama pod taktirko Marissa Jansonsa. Odlični latvijski dirigent, učenec Swarowskega in Karajana, je od sredine sedemdesetih let vodja najboljših orkestrrov na svetu. Med svojo dolgoletno kariero je svoje znanje delil tudi kot profesor dirigiranja, ukvarja pa se predvsem z repertoarjem 19. in 20. stoletja.

Večer bodo odprle Variacije na Haydnovo temo op. 56a (1873) nemškega skladatelja Johannes Brahmsa. V mladosti se je avtor dolgo časa boril z dvomi in impozantno dedščino svojih predhodnikov, zato je najpomembnejša simfonična dela napisal šele v zrelih letih. Sem spada tudi njegove Variacije: Haydnova tema (avtorstvo so v zadnjih letih postavili v dvom) je podvržena najrazličnejšim spremembam, s polifonimi odseki in zaključno passacaglio na priči o Brahmsovi ljubezni do baročne glasbe.

Z razliko od Brahmsa je Dmitri Šostakovič takoj stopil v simfonični svet. Svojo Prvo simfonijo v f-molu op. 10 (1925) je začel skicirati pri 17 letih in jo zaključil za svoj diplomski izpit iz kompozicije. Čeprav gre za delo najstnika, je mogoče prav zaradi tega želo toliko uspeha in priznanj izven Sovjetske zveze. Simfo-

nija je prežeta z mladostniško energijo, zanimiva je predvsem zahtevna vloga klavirja, ki se vpenja v simfonično tkivo kot del orkestra, obenem pa se odlikuje po svojih solističnih pasajah.

Drugi del večera bo posvečen velikemu francoskemu skladatelju Mauriceju Ravelu. Njegova zanimanja so segala na vsa umetniška področja, zaradi svojih mešanih korenin (oče je bil Švicar, mati pa Baskinja) je bil dovzeten za glasbene tradicije in novosti najrazličnejših narodov. Tako je v Koncertu za klavir in orkester v G-duru (1931) izrazil svoje navdušenje nad jazzom, v baletu Dafnis in Hloa (1912) pa skušal opisati antično Grčijo skozi prizmo francoskih slik 18. stoletja. Ravel je na podlagi baletnih odlomkov zasnoval dve simfonični suiti, tokrat bomo poslušali drugo z znamenitim glasbenim slikanjem sončnega vzhoda. V vlogi solista bo v klavirskem koncertu nastopil eden izmed najboljših pianistov na svetu, Jean-Yves Thibaudet. Francoski pianist je pomemben interpret francoske glasbe, še posebej Ravela, čigar klavirski opus je posnel v celoti.

Koncert se bo začel ob 20. uri v Cankarjevem domu v Ljubljani. Z izrednimi izvajalci in zanimivim programom bo zaključil letošnjo bogato ponudbo Festivala Ljubljana.

Sara Zupančič

TOMIZZEVE DUH

Dalmacija kontra Dalmaciji

MILAN RAKOVAC

Tradicionalni interni hrvaški spopad sjever-jug, (ne le navijačev Dinama in Hajduka) ni več v modi. Čeprav Dalmacija obtožuje Zagreb kot je nekoč Beograd: Dalmacija dela, Zagreb se gradi (Dalmacija radi, Zagreb se gradi). Medtem ko se v celi državi žolčno spopadeta levica in desnica, smo v Dalmaciji priča bizarnemu kompromisu politične levice (SDP) in desnice (HDZ), ki sta se v Splitu združili proti – poimenovanju partizanske ulice (!). V Dubrovniku imamo spor med Cerkvijo in meščani zaradi blasfemičnega snemanja golote v cerkvi, v Šibeniku, kamor septembra prihaja Teresa Forcades, nova ikona evropske levice, pa kler grmi proti mladinskemu klubu.

Ameriški portal TMZ je objavil vest, da Cerkev prepoveduje snemanje obnašenih prizorov za serijo Igre prestolov, ki se snema v Dubrovniku: igralca Lena Headey naj bi gola stopila iz cerkve in se sprehodila do palače Sponza. Šibeniški škof Ante Ivas je lokalno vladajočo HDZ pozval naj pošlje policijo in zapre mladinski klub Azimut v bližini škofijske palače, čeprav je klub imel vsa dovoljenja in tam nikoli ni bilo nobenega incidenta. Hrup da moti spanje in – maševanje. Če lahko razumemo, da ni ravno običajno, da bi gola ženska tekala po katedralah in ulicah, četudi le v filmu, je reakcija v Šibeniku za škofa porazna, saj mu mladina sporoča: »Ne, nismo mi črna tema (by Ivas) tega mesta, temveč njegova edina svetloba.« Kontroverzni pevec Thompson (ki je med drugim tudi uglasbil neko pesem škofa Ivasa) je pristavil svoj lonček: »Ti mladi so fašistični levicari!«.

Portal Lupiga ironizira: »Ante Ivas je v duhu daleč od leta 1945, vizionarsko zazrt v retrovizor ob oblačnem vremenu misli, da je v sedemdesetih letih, ko pa je vedro, vidi celo tja daleč v leto 1945. Kaj se tam vidi, pa vemo ...«.

Škof pa takole: »...treba je bilo v hude borbe, treba je bilo premikati hlude po cestah. Še bolj pa hlude v glavah ljudi, ki so dolgo živeli v sistemu, ki je kot 'rdeča kača' sistematično zastrupljala dušo hrvaškega naroda s najbolj krvavo ideologijo človeške civilizacije, komunistično in partijsko ...«.

V istem Šibeniku hkrati na Festivalu alternative in levice (FALIŠ), nastopa teologinja nuna Teresa Forcades: »Da, sem za revolucijo, za korenito spremembo družbe«. V manifestu španskega "Gibanja ogorčenih" je zapisala: »Sedanjí ekonomski mo-

del, institucionalna in politična ureditev niso dali rezultatov. Nujno je treba ustvariti nov politični in socialni sistem, brez ponavljanja receptov iz preteklosti, ob zavedanju, da ta proces ne bo ne lahek ne kratak.« No, razlika med njo in denimo šibeniškim škofom je v tem, da je za katalonsko levičarko preteklost dovršni čas, za škofa pa sedanjik in prihodnjik. Pri čemer sta oba, pogojno rečeno, na enakem delu, ne pa tudi v istem svetu«, zapiše Emir Imamović v dnevniku Slobodna Dalmacija.

Vladajoča SDP je v Splitu odložila predlog, da bi se ulica poimenovala po Prvem splitskem partizanskem odredu, katerega domala vse borbe so ustaši in italijanska vojska leta 1941 zajeli in postrelili.

Piše lucidni Boris Dežulović: »To pa ni več zafrkancija, ampak postaja stvar domovinske varnosti in resen problem za hrvaške obveščevalne službe: cela razmeroma velika splitska četrt skupaj z mestno koordinacijo veteranskih združenj Domovinske vojne te dni pozivajo k priključitvi Splita k Republiki Italiji ...Težko bi to opravičili, razumemo pa lahko: vse je lepo i bajno, Bog in Hrvati, svoji na svojem, tisočletni sen, Lepa naša, Vila Velebita, Domovinska vojna, Nevihta in te stvari, ampak od grba in zastav ni mogoče živeti. Želodec nima kaj dosti od polnih ust Domovine ...Da pa eni in drugi zahtevajo vrnitev Spalata Materij Italiji, ni nikakršnega dvoma. Dobro bi se namreč morali potruditi in najti zdravemu razumu sprejemljivo pojasnilo za svoje javno in glasno nasprotovanje predlogu Komisije za poimevanje, da se uličica v mestni četrti Mejasi imenuje Ulica Prvega splitskega partizanskega odreda.«

Pred par leti se je podobno zgodilo v Zadru: župan ni hotel priti na proslavo osvoboditve mesta (izpod Italije), ker je to zanj »dan okupacije« in da on že ne bo stal pod petokrako.

Aj brižni mi & poveri noi! Naj spomnim: prav Split in Zadar, dalmatinska bisera s tisočletno zgodovino, sta hrvaška šampiona v domoljubju. V letih 1990-91 so v teh dveh mestih bili izbrisani in odstranjeni prav vsi anti-fašistični nazivi ulic, vojna vihra (?) pa je odnesla tudi večino spomenikov.

Toda, tudi Dalmacija se prebuja. Dalmacija kontra Dalmacije? Hvala bogu, da so se Dalmatinci zgrabili, zdravo je slišati drugi glas. Nemara se iz vsega izcimi tudi kaj dobrega. Čas bi že bil.

SLOVENIJA - Z namenom, da bi povečali prodajo knjig

V veljavo stopile določbe zakona o enotni ceni knjige

V torek so v Sloveniji v veljavo stopile določbe zakona o enotni ceni knjige, po katerem morajo cene knjig pol leta po začetku prodaje ostati nespremenjene in enake na vseh prodajnih mestih. Zakon je začel veljati konec februarja, založniki in knjigotrožci pa so imeli šest mesecev časa, da poslovanje uskladijo z njegovimi določbami. Zakon o enotni ceni knjige določa nova pravila na področju delovanja knjižnega trga. Založniki bodo lahko svobodno določali ceno, vendar bo ta pol leta morala ostati nespremenjena. Cena knjige bo tako šest mesecev enaka za vsakega končnega kupca na vseh prodajnih mestih. Seznam izdanih knjig je že dostopen na spletni strani Javne agencije za knjigo RS (JAK), so včeraj sporočili z ministrstva za kulturo. Enotna cena sicer ne velja za knjige, ki so bile izdane pred začetkom veljavnosti zakonskih določb.

»Z enotno ceno knjige se Slovenija pridružuje dvajstim drugim evropskim državam, ki jo poznajo in katerih izkušnje izkazujejo pozitiven učinek na dostopnost knjige,« je prepričan od-

hajajoči minister Uroš Grilc. Omenjeni zakon je eden od ukrepov, predvidenih v nacionalnem programu za kulturo 2014-2017, s katerimi bi povečali prodajo knjig in njihovo dostopnost. Vsi pa gredo v smer povezovanja vseh akterjev: avtorjev, založnikov, knjigarn in knjižnic, saj le celovit pristop omogoča dolgoročni in trajnostni razvoj področja knjige v Sloveniji, trdijo na ministrstvu.

Septembra bo steklo nadaljevanje nacionalne kampanje Bližje knjigi, s katero želijo spodbuditi obisk knjigarn in nakupovanje knjig, JAK pa bo jeseni predstavila rezultate nacionalne raziskave bralnih in nakupovalnih navad na področju knjige v Sloveniji. Med predvidenimi ukrepi je tudi zagon portala Knjige na trgu, ki ga pripravlja JAK in bo delno sofinanciran s sredstvi Evropskega socialnega sklada. Omogočil bo celovito informiranje javnosti o aktualni knjižni produkciji ter dogajanju na knjižnem in revialnem trgu, obenem bo osnova za dolgoročni razvoj knjižnega trga, zlasti na področju informacijske in promocijske podpore ter poveljivosti vsebin in subjektov, pravijo na ministrstvu. (STA)

ITALIJA - Na včerajšnjem zasedanju vlade

Ukrepi za reformo v sodstvu in sprostitev večjih javnih del

RIM - Vlada je včeraj odobrila nekaj pomembnih ukrepov v zvezi z reformo sodstva in za zagon javnih del, ni pa bilo govora o šolski reformi, o kateri bodo menda razpravljali v sredo. Na seji so tudi razpravljali o zaskrbljujočih gospodarskih podatkih, potem ko je Istat javil, da je Italija prvič po več kot pol stoletja v deflaciji, se pravi da cene zaradi stagnacije potrošnje padajo, kar ne obeta nič dobrega za pričakovanja o gospodarski rasti, sočasno pa je brezposelnost, zlati mladinska, dosegla nove zaskrbljujoče rekordne odstotke.

Premier Matteo Renzi je kljub temu na tiskovni konferenci po vladni seji skušal javnosti postreči z optimizmom. Poudaril je pomen sprejetih ukrepov, prvih po njegovih besedah konkretnih korakov v obdobje tisočih dni, v katerih naj bi od ponedeljka dalje s postopnimi vendar vztrajnimi koraki povsem prenovili podobo države.

O sodni reformi je Renzi dejal, da bo omogočila razpolovitev zaostalih postopkov in tudi skrajšanje civilnih procesov na polovico zdajšnjega časa. V paketu, za katerega so se dogovorili potem ko so s težavo premostili nesoglasja v sami večini z NCD, so norme o odpravi zastaranja procesov po prvostopenjski sodbi, ponovna uvedba kaznivega dejanja potvarjanja bilanc, norme o ti. avto-recikliranju za boj proti korupciji, strožje norme o civilni odgovornosti sodnikov in skrajšanje poletnih počitnic na sodiščih za polovico. O kočljivem vprašanju objavljanja prisluškovanj bodo vprašanje poverili parlamentu.

Glede javnih del je Renzi napovedal takojšnjo sprostitve 3,8 milijarde za doslej ustavljena javna dela, v naslednjih 12 mesecih pa naj bi skupno za večje infrastrukture namenili 10 milijard. Med prioriteta naj bi po besedah ministra za prevoze Lupija bila visoko hitrostna železnica na relacijah Neapelj - Bari in Palermo - Messina - Catania.

V odgovor na naslovnico revije The Economist, ki ga je upodobila (ob Merklovi in Hollandu) s sladoledom v roki na potapljanju se papirnati evropski barčici, se je Renzi včeraj pred palačo Chigi takole pošalil s sladoledom v roki pred novinarji

ANSA

UKRAJINA - Zaostrovanje krize z Rusijo

Kijev za članstvo v Natu

Zunanji ministri EU za jasen signal Rusiji, ki pa zanika vpletenost v konflikt v Ukrajini

KIJEV - Ukrajinska vlada, soočena z rusko agresijo, je včeraj sporočila, da si želi članstva v Natu. Po besedah generalnega sekretarja zveze Andersa Fogha Rasmussena je to mogoče, če bo Ukrajina izpolnila pogoje. Rusija medtem vztrajno zanika očitke Kijeva in Zahoda o posredovanju njenih vojakov na vzhodu Ukrajine. Ukrajinski premier Arsenij Jacenjuk je sporočil, da si vlada v Kijevu prizadeva za članstvo v Natu. Zato je v parlament vložila predlog zakona, ki bo končal uradno neblokovo držo Ukrajine. Pojasnil je, da je tako odločil svet za nacionalno varnost, ki je poleg tega pozval ZDA, naj Ukrajino uvrstijo med svoje glavne zaveznice izven zveze Nato.

Rasmussen je po izrednem sestanku Komisije Nata in Ukrajine, ki je potekal v Bruslju, v odzivu na željo Kijeva dejal, da bo

Ukrajina v skladu s sklepi vrha zveze Nato leta 2008 v Bukarešti članica, če bo to želela in če bo izpolnila pogoje. Tudi zunanji ministri EU so se na neformalnem srečanju v Milanu strinjali, da je treba v luči najnovejšega zaostrovanja Rusiji poslati jasen signal. Ob tem niso izključili možnosti, da bi EU sprejela ostrejša ukrepe, če Moskva ne bo spremenila svojih stališč. Medtem Rusija ne popušča pod očitki in vztraja, da njeni vojaki niso aktivno vpleteni v konflikt na vzhodu Ukrajine. Trditve Moskve pa je za zdaj podprla Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi, saj da doslej še ni dokazov o domnevni vpletenosti ruskih vojakov. Število ubitih zaradi konflikta na vzhodu Ukrajine medtem vztrajno narašča. Od sredine aprila je namreč terjal že skoraj 2600 smrtnih žrtev, so v poročilu razkrili Združeni narodi.

VELIKA BRITANIJA - Napad »zelo verjeten«

Zvišali stopnjo teroristične grožnje

LONDON - Na Otoku so zvišali stopnjo ogroženosti zaradi terorizma. Gre za odziv na tveganje, ki ga predstavljajo islamski skrajneži, ki se borijo v Iraku in Siriji, je včeraj povedala britanska notranja ministrica Theresa May. Premier David Cameron pa je že napovedal sprejem ostrejših ukrepov za učinkovitejši boj proti terorizmu.

Zvišanje stopnje ogroženosti na trenutno "resno" pomeni, da je britanska vlada prepričana, da je teroristični napad "zelo verjeten". A Mayjeva je ob tem poudarila, da nimajo še nobenih informacij, da grozi kakšna takojšen napad, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

»Povečanje stopnje ogroženosti je povezano z razvojem dogodkov v Siriji in Iraku, kjer teroristične skupine načrtujejo napade na Zahod,« je v sporočilu pojasnila Mayjeva. »Nekateri od njihovih načrtov po vsej verjetnosti zajemajo tuje borce, ki so se tja (v Sirijo in Irak) prišli boriti iz Velike Britanije ali drugod iz Evrope,« je še dodala Mayjeva.

Po Siriji in Iraku sicer pustošijo džihadisti skupine Islamska država in njihovi privrženci, ki so zavzeli številna območja in na zasedenih območ-

jih razglasili kalifat. Po oceni britanskega premiera Camerona pa gre pravzaprav za teroriste. »Lahko, da se bomo soočili s teroristično državo na obalah Sredozemskega morja,« je opozoril na včerajšnji novinarski konferenci, potem ko je bila dvignjena stopnja ogroženosti.

Cameron je pri tem napovedal, da bo britanska vlada oblikovala nove ukrepe za učinkovitejši boj proti skrajnežem, ki da postajajo vse večja grožnja. Opozoril je, da se je po oceni obveščevalnih služb skrajnežem v Siriji in Iraku pridružil okoli 500 britanskih državljanov.

Kot enega izmed ukrepov je napovedal, da bo britanska vlada poskušala preprečevati tovrstne poti britanskih državljanov. Med ukrepi bi bil tudi odvzem potnih listov tistim, ki bi se želeli odpraviti v boj v tujino, je napovedal. Drug ukrep bi bil odvzem britanskega državljanstva imetnikom dvojnega državljanstva, v nekaterih primerih pa tudi naturaliziranim Britancem.

Britanski premier je še napovedal, da bo o teh predlogih podrobneje spregovoril v ponedeljek v parlamentu v Londonu. (STA)

SIRIJA - Opozorilo Združenih narodov

Sirskih beguncev že več kot tri milijone

ŽENEVA - Združeni narodi so včeraj sporočili, da je pred državljansko vojno v Siriji pobegnilo že več kot tri milijone ljudi, več kot milijon samo v zadnjem letu. Ob tem dodajajo, da v to število ni vključenih več 100.000 ljudi, ki so prav tako zbežali pred vojno, vendar se niso registrirali kot begunci.

Visoki komisariat ZN za begunce (UNHCR) opozarja, da so za tolikšno povečanje števila beguncem v enem letu odgovorne vse bolj grozljive razmere v državi. V poročilu opisuje mesta, v katerih so obkoljeni lačni prebivalci, civilisti pa so tarče napadov ali ubiti. Po podatkih UNHCR je poleg beguncem še 6,5 milijona ljudi razseljenih znotraj države, kar pomeni, da je moral skoraj 50 odstotkov Sircev zbežati od doma. Med njimi je več kot polovica otrok.

Večina sirskih beguncem se je zatekla v sosednje države, največ jih je v Libanonu, in sicer 1,14 milijona, v Turčijo jih je zbežalo 815.000, v Libanon pa 608.000. UNHCR navaja, da je pomoč sirskim beguncem postala največja operacija v 64-letni zgodovini te agencije ZN. Ob tem opozarja, da jim kljub radodarnosti donatorjev primanjkuje sredstev. Donatorji so prispevali za več kot 4,1 milijarde dolarjev pomoči, vendar bodo, kot navajajo v UNHCR, do konca leta po-

trebovali še dve milijardi, da bi beguncem zagotovili nujno potrebno pomoč. V Siriji je bilo od začetka državljanske vojne marca 2011 ubitih že več kot 191.000 ljudi.

Evropska komisarka za humanitarne pomoč in krizno odzivanje Kristalina Georgieva je včeraj v odzivu menila, da je žalostno, da se tri milijone beguncem še ne bo moglo kmalu vrniti domov. »Kar polovica vseh beguncem je otrok, ki še ne bodo imeli kmalu možnosti za študij, igro in odrasčanje v varni in mirni Siriji,« je pojasnila. Obenem je izrazila hvaležnost državam, ki si sprejeme begunce iz Sirije.

»Žrtve zahtevajo takojšnjo pomoč, pa tudi dolgotrajno podporo,« je dejala ter poudarila, da EU deluje na obeh frontah. Pojasnila je, da so zagotovili že 2,8 milijarde evrov pomoči, pomoč pa se osredotoča na tri prioritete skupine, in sicer na razseljene Sirce v Siriji, na begunce v sosednjih državah in na države, ki so begunce sprejele.

V imenu Evropske komisije je Georgieva obljubila, da bo nadaljevala z nadaljnjim ohranjanjem osredotočenosti in pozornosti na žrtve sirske krize. »Dokler se nesmiselni boji ne ustavijo, dokler se Sirija znova ne postavi na svoje noge, jim bomo stali ob strani,« je še napovedala Georgieva. (STA)

BiH, Črna gora, Hrvaška in Srbija podpisale izjavo o pogrešanih v vojnah

ZAGREB - Presedujoči predsedstva BiH Bakir Izetbegović ter predsedniki Črne gore, Hrvaške in Srbije, Filip Vujanović, Ivo Josipović in Tomislav Nikolić so včeraj v Mostarju podpisali deklaracijo mednarodne komisije za pogrešane osebe (ICPM). Države so se z njo zavezale, da bodo okrepile sodelovanje pri iskanju okoli še 12.000 pogrešanih v vojnah. Deklaracija zavezuje države podpisnice k tesnejšemu sodelovanju pri iskanju in identifikaciji oseb, ki jih pogrešajo iz vojn na območju nekdanje Jugoslavije. Poleg humanitarnega in socialnega značaja iskanje pogrešanih oseb bremeni tudi meddržavne odnose.

Poljska prepovedala prelet ruskemu ministru

VARŠAVA - Poljska včeraj ni dovolila preleta svojega ozemlja letalu z ruskim obrambnim ministrom Sergejem Šojgujem na krovu, ko se je vračal iz Slovaške, je poročal novinar ruske tiskovne agencije Ria Novosti, ki je potoval skupaj z ministrom. To je nato potrdila tudi poljska agencija za nadzor zračnega prostora PAZP. Letalo je moralo nato obrniti in je pristalo v Bratislavi. Kot je nato pojasnil predstavnik poljske agencije za nadzor zračnega prostora Paweł Paluch, so letalu vstop v poljski zračni prostor zavrnili, ker je zamenjal status leta iz civilnega v vojaški. Kot je nato poročala slovaška tiskovna agencija Tasr, je letalo s Šojgujem vendarle poletelo, potem ko je spremenilo status leta nazaj v civilnega.

Zračni prostor nad nemirnim ognjenikom znova odprt

REYKJAVIK - Islandske oblasti so znova odprle zračni prostor nad ognjenikom Bardarbunga. Potem ko so zjutraj zaradi manjšega izbruha zvišale opozorilo za letalski promet na najvišjo rdečo stopnjo, so ga kasneje znova znižale na oranžno. Zaradi izbruha ognjenika so prepoved letalskega prometa na območju nazadnje razglasili 23. avgusta, a so jo že naslednji dan odpravili. Bardarbunga, ki se nahaja pod največjim ledenikom v državi, je dovolj nevaren, da bi v primeru močnejšega izbruha lahko ogrozil letalski promet nad severno Evropo in Atlantikom, kot se je zgodilo pred štirimi leti, ko je ognjenik Eyjafjöll izbruhal ogromen oblak pepela.

ZLATO

(999,99 %) za kg

31.469,67

-56,24

SOD NAFTE

(159 litrov)

102,46\$

-0,25

EVRO

1.3188 \$

-0,10

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
29. avgusta 2014

valute	evro (povprečni tečaj)	29. 8.	27. 8.
ameriški dolar	1,3188	1,3177	
japonski jen	137,11	136,88	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
češka krona	27,725	27,750	
danska krona	7,4520	7,4539	
britanski funt	0,79530	0,79400	
madžarski forint	315,02	312,55	
litovski litas	3,4528	3,4528	
poljski zlot	4,2171	4,1967	
romunski lev	4,4065	4,3976	
švedska krona	9,1658	9,1608	
švicarski frank	1,2061	1,2068	
norveška krona	8,1465	8,1555	
hrvaška kuna	7,6210	7,6308	
ruski rubel	48,7406	47,4986	
turška lira	2,8506	2,8425	
avstralski dolar	1,4123	1,4102	
braziljski real	2,9600	2,9722	
kanadski dolar	1,4314	1,4372	
kitajski juan	8,1018	8,0952	
mehiški peso	17,2664	17,2217	
južnoafriški rand	14,0190	14,0324	

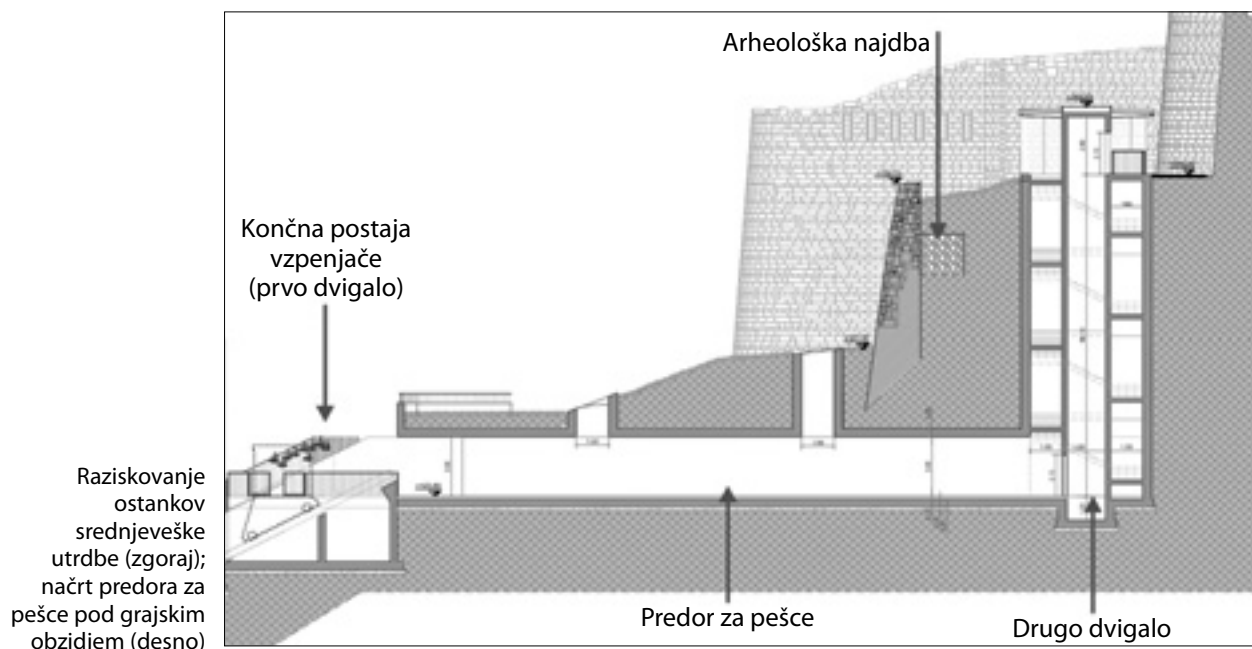
GORICA - Združenj, ki nasprotujejo gradnji vzpenjače, tudi nov načrt ne prepriča

Pri izkopu predora nova presenečenja?

Tudi nov načrt vzpenjače na goriški grad, o katerem naj bi se dežela Furlanija Juljska krajina izrekla septembra, ne prepriča goriških okoljevarstvenikov. V okviru postopka preverjanja okoljske ustreznosti šeste spremembe projekta, ki jo je občina Gorica morala izdelati po odkritju ostankov srednjeveške utrdbe na grajskem griču, niso predstavniki Legambiente in ostalih združenj podali nobene uradne pripombe (dokumentacija je bila razgrnjena 45 dni), včeraj pa so v tiskovnem sporočilu izrazili kar nekaj pomislekov. Ob antičnem obzidju, po najdbi katerega je spomeniško varstvo ustavilo dela, bi se namreč po njihovem mnenju pod površjem lahko skrivala tudi druga »presenečenja«.

Glavni novosti, ki ju uvaja nov načrt, sta skrajšanje proge tirne vzpenjače (postajo bodo uredili 13 metrov nižje od predvidenega) in 29 metrov dolg predor, ki ga bodo izkopali pod zaščitnimi ostalinami utrdbe. Potniki bodo po izstopu iz vzpenjače skozi predor prišli do podzemnega stolpa, v katerem bosta stopnišče in dvigalo. »To dvigalo se bo spustilo kar 17 metrov v globino, kar odgovarja višini šestnadstropne stavbe. Z njim se bodo uporabniki pripeljali tik pred stražni stolp goriškega gradu, v katerem bo še tretje dvigalo,« pravijo predstavniki odbora združenj proti vzpenjači, po katerih je nov načrt iz estetskega vidika boljši od prejšnjega, izkop predora pa bi lahko imel nepričakovane posledice. »Na grajskem griču niso še opravili nobene temeljite arheološke raziskave: izkopati predor, ne da bi prej preverili, kaj se tam skriva, je tvegano dejanje,« pravijo okoljevarstveniki, po katerih bi na dan lahko prišel še kakšen »zidek« (tako je ostankom antične utrdbe nekoč rekel župan Romoli), ali celo »ostanki skritih prehodov, o katerih govorijo legende«. »Nova ovira bi lahko bila tako rekoč za vogalom,« svarijo nasprotniki vzpenjače, ki jih zelo skrbijo tudi stroški. Po njihovih ocenah bo sprememba načrta občino stala okrog 950.000 evrov, skupno pa naj bi stro-

ški presegli štiri milijone evrov. »Jasno je, da bo treba za dokončni izračun počakati na zaključek del,« menijo okoljevarstveniki, po katerih bo treba stroškom za načrtovanje in dela dodati še stroške za nakup kabine vzpenjače in dveh dvigal. »Nedorečeno ostaja tudi vprašanje stroškov upravljanja,« pristavljajo okoljevarstveniki, ki so prepričani, da bo upravljanje vzpenjače in dvigal vse prej kot enostavna stvar. »Z ljubljansko vzpenjačo se letno pelje 280 tisoč potnikov, skoraj 800 na dan. Za njeno upravljanje porabijo okrog 230 tisoč evrov letno, tega stroška pa ne utegnejo kriti samo s prihodkom od vozovnic,« opozarjajo okoljevarstveniki in dodajajo, da si prestolnica z odličnim turističnim obiskom, kot je Ljubljana, vzpenjačo lahko privoščijo, sprašujejo pa se, kdo bo stroške kril v Gorici: »Po našem mnenju bo vzpenjača bremenila davkoplačevalce. Številni ljudje, ki so odgovorni za to kulturno in ekonomsko sramoto, pa ne bodo iz svojega žepa dali niti centa.«

GORIŠKA Ustanovili tehnični odbor za ladjedelništvo

V goriški pokrajini so ustanovili tehnično znanstveni odbor za ladjedelniški sektor, ki bo postavjal v stik ladjedelnico Fincantieri in šolske ustanove. Na ta način bodo mladim omogočili, da opravljajo delovno prakso v ladjedelnici in da svoje znanje poglobijo tudi s posveti, predavanji in obiski. Odbor sestavljajo predsednik mladih podjetnikov pri goriških industrijah Carlo Ranalletta, direktor deželne šolskega urada Carlo Giordani, Carlo Giovanni iz družbe Fincantieri in predstavniki tržiške ustanove Ditenave.

»Zadovoljni smo, da se je za ustanovitev odbora zavzelo največje podjetje v goriški pokrajini,« poudarja Ranalletta; po njegovih besedah je za mlade izredno pomembno, da s prve roke spoznajo svet dela, da razumejo, kako potekajo proizvodni procesi in da pridobijo znanje, ki jim bo pri delu in iskanju zaposlitve konkretno koristilo.

Goriški alpinci z novim sedežem

Goriška sekcija združenja alpincev razpolaga z novimi prostori. Halo, v katero bodo kmalu pripeljali svoja vozila in opremo, ji je v brezplačno uporabo oddala goriška občina, s katero je predsednik goriških alpincev Paolo Verdoliva včeraj podpisal sporazum. Halo, ki meri 200 kv. metrov in je tik ob sedežu goriške civilne zaščite v Štandrežu, je bila doslej neuporabna, dežela FJK pa je za njeno obnovo dala na razpolago 35.000 evrov. »Ob tem, da bomo končno razpolagali s primernimi prostori za naše dejavnosti in vozila, je pomembno, da bomo sedež imeli tik ob civilni zaščiti, s katero sodelujemo,« je dejal Verdoliva.

NOVA GORICA Doslej šest kandidatov za župana

Znani sta tudi imeni kandidatov strank Socialnih demokratov (SD) in Slovenske demokratske stranke (SDS) za župana mestne občine Nova Gorica. Na listi SD se bo za župansko mesto potegoval Andrej Miška, direktor novogoriške Komunale, pri SDS pa Damjana Pavlica, predsednica sveta krajevne skupnosti Šempas. Poleg njiju so doslej znani še naslednji kandidati, o katerih smo že pisali: Matej Arčon, Gregor Veličkov in Miran Müllner, vsi trije bodo kandidirali kot samostojni kandidati s svojimi istoimenskimi listami, v imenu liste Goriška.si pa bo za župansko mesto potegoval Luka Manojlovič. Lokalne volitve v Sloveniji bodo 5. oktobra, do 10. septembra pa je čas za uradno vložitev županskih kandidatur in list z imeni kandidatov za občinske svete. (km)

GORICA - Odgovor ustanove Enac razočaral združenje Duca D'Aosta

Bomb ni, letališče pa ostaja zaprto

Carljevi poslali članke iz leta 1994, ko je podjetje iz Genove poskrbelo za odstranitev ubojnih sredstev, do odprtja pa (še) ne bo prišlo: »Preveriti je treba varnost stez«

Člani združenja Duca D'Aosta so zelo razočarani. V minulih dneh so na ustanovo za civilno letalstvo Enac naslovili pismo in vrsto člankov iz leta 1994, v katerih so krajevni časopisi poročali o akciji odstranjevanja neeksplozivnih ubojnih sredstev, ki jo je na pobudo oddelka za vojaško inženirstvo iz Padove izvedlo podjetje Baracuda sub iz Genove. »S tem smo torej dokazali, da problema neeksplozivnih ubojnih sredstev iz časa vojne na goriškem letališču že zdavnaj ni več. Ustanova Enac naj ne bi razpolagala z dokumenti o bonifikaciji, lahko pa si jih priskrbi v vojaškem arhivu v Rimu,« je povedal predsednik združenja Duca D'Aosta Fulvio Chianese, ki je upal, da mu bo direktorica Enaca za severovzhodno Italijo Roberta Carli v odgovor najavila, da bodo letalci kmalu lahko spet pristajali in vzletali na Rojah, saj je bila »nevarnost bomb« eden izmed glavnih razlogov za zaprtje letališča. »Carljeva mi je odpisala v četrtek, žal pa me njeno sporočilo ni razveselilo. Napisala mi je, da se je pojavil nov problem. Preveriti hočejo varnost pristajalno-vzletnih stez, ki smo jih mi ure-

dili, ob tem pa naj bi bilo nekaj narobe s postopkom za pridobitev certifikacije. Oseba, ki bi morala temu slediti, pa je zdaj na dopustu, nakar bo na dopust odšla Carljeva, kar pomeni, da letališča ne bodo odprli v kratkem. Za nas pa je čas zelo dragocen: več letalcev se namreč zanima za parkirišče v našem hangarju, odgovor pa jim moramo dati v nekaj dneh, drugače bodo svoja letala odpeljali drugam in se k nam ne bodo več vrnili. Res ne vem, kaj bi rekel, zdi se, da nam namerno škodijo,« je dejal Chianese in pristavil: »Z ustanovo Enac se mi res težko pogovarjamo; upam, da bo vsaj konzorcij za razvoj letališča uspelo rešiti problem.«

Da bi do pozitivnega razpleta lahko prišlo v doglednem času, pa meni deželna odbornica Mariagrazia Santoro. Le-ta je v prejšnjih dneh pisala direktorici Enaca z zahtevo po pojasnitvah, saj je nenadno zaprtje letališča presenetilo tudi deželno vladno. »Carljevi se zahvaljujem za takojšen odgovor. Le-ta dokazuje, da si tudi ustanova Enac želi, da bi čim prej prišlo do odprtja letališča,« pravi Santoro, ki bo v kratkem sklicala srečanje z vsemi zainteresiranimi subjekti.

Letališče ostaja zaprto

BRDA - Nove pridobitve za oljkarje

Da bodo oljke brez kosti ...

V Španiji so kupili izkoščičevalce - Po njegovi zaslugi bodo lahko postregli tudi z namiznimi oljkami

Te dni se zaključuje dveletni čezmejni projekt UE LI JE II, ki je partnerjem na obeh straneh meje prinesel precej pridobitev, pri briškem društvu oljkarjev pa že vihajo rokave in snujejo nadgradnjo. Med zadnjimi novostmi, ki se jih na račun omenjenega projekta vselijo v Goriških Brdih, sta izkoščičevalce in separator oljk ter soba za senzorično ocenjevanje oljčnega olja. Prav na račun slednje so korak bližje nekajletni želji: na noge bi radi postavili čezmejni festival oljčnega olja. Skoraj milijon evrov vreden projekt UE LI JE II je povezal številne partnerje na obeh straneh meje. »Za obe strani je to drugi skupni projekt. Prav številčnost sodelujočih partnerjev pa je nekoliko oteževala njegovo izvajanje,« pravi Elizej Prinčič, dolgoletni predsednik Društva oljkarjev Brda, ki je pred kratkim funkcijo predal kolegu Božidarju Slivnjaku. Sam ostaja podpredsednik. Veliko sredstev, pridobljenih v okviru omenjenega dveletnega čezmejnega projekta je bilo namenjenih izobraževanju in usposabljanju udeležencev čezmejnega panela za ocenjevanje oljčnega olja. »Na Goriškem smo želeli vzpostaviti polprofesionalni panel. Izobrazilo se je okoli 15 ljudi,« pojasnjuje Prinčič. Oljkarji so pridobili tudi degustacijsko sobo s pripadajočo opremo v Višnjeviku. Z odročno lokacijo niso najbolj zadovoljni, računali so na prostore v gradu Vipolže, kjer pa se obnova objekta še ni zaključila. »Morda se bomo tja vendarle preselili, to ostaja naša želja,« poudarja sogovornik. V oljarni so že lani pridobili opremo za filtriranje olja in polnjenje steklenic, letos so jo dopolnili z izkoščičevalcem in separatorjem za namizne oljke. »Kupili smo ga v Španiji, investicija je veljala dobrih 8.000 evrov. Takega stroja v Sloveniji še ni,« ponosno pove Prinčič.

Računajo na veliko povpraševanje po tej storitvi? »Smo šele na začetku. Kar nekaj izobraževanja smo sicer imeli na temo namiznih oljk. Tako namreč želimo razširiti ponudbo v Brdih. Da bi na kmečkih turizmih lahko postregli z namiznimi oljkami, namazi iz oljk ... Nima-

Briška oljarna

FOTO K.M.

mo sicer velikih količin. Stroj ima veliko zmogljivost, 300 kilogramov na uro, zlasti za letošnji pridelek, ki bo skromnejši, ocenjujem, da ga bo komaj za tretjino lanskega, je to predimenzionirano, a manjšega na tržišču nismo našli. Toda za bodoče pa bo ta ponudba vsekakor zelo pozitivna,« je prepričan izkušeni oljkar. Cena za uporabnike nove storitve še ni določena, a ne bo velika, zagotavlja. Pred izkoščičevanjem bodo oljke najprej nasuli v novi separator, tam se bodo ločile po debelini oziroma velikosti. Oba stroja bodo namestili v prostore Vinske kleti Goriška Brda, poleg stiskalnice za oljke - torklje. Ta je bila pridobljena v okviru predhodnega projekta, UE LI JE I.

Lani so poleg stiskanja olja začeli ponujati tudi filtracijo. Povpraševanja še ni veliko, saj oljkarji tega še niso vajeni. »Tisti, ki pa smo filtrirali olje, sam sem bi med prvimi, smo zadovoljni. Tako smo gotovi, da olje ne bo imelo usedline in negativnega priokusa zaradi tega,« zagotavlja Prinčič. Filtracija pa olju tudi podaljša rok trajanja. Pomembna lanskoletna pridobitev je tu-

di nova oljarna, ta deluje v okviru Biotehniške šole v Šempetru in je primerna za stiskanje manjših količin oljk.

Tudi za novo sobo za senzorično ocenjevanje oljčnega olja računajo, da bo pogosto v uporabi, saj morajo ocenjevalci redno vaditi, v njej bodo potekala še redna ocenjevanja, ki so običajno jeseni oziroma pozimi. »S pomočjo te pridobitve bi radi nadgradili svojo dejavnost z obmejnimi festivalom oljčnega olja z ocenjevanjem in nagradami za najboljše,« se nadeja sogovornik. Pri Društvu oljkarjev Brda ambiciozno snujejo tudi nov projekt, težak kar dva milijona evrov. »Gre za ustanovitev javnega podjetja za področje oljkarstva, v začetku bi prinesel pet delovnih mest v začetku, v prihodnje deset in več. Zadeva je šele v osnutku. Pa oljčno kolesarsko in pešpot po Brdih bi radi uredili, načrtujemo še izdajo zbornika na temo oljkarstva, ki bi bil delno tudi nadgradnja tistega, ki smo ga pred leti že izdali,« našteva Elizej Prinčič, ki mu, kot kaže, tudi v vlogi podpredsednika društva dela zlepa ne bo zmanjkalo. (km)

TRŽIČ - Prošnja za vpis na Unescov seznam

Štiri občine za ovrednotenje Krasa

V Trzinu se danes zaključuje prvi od dveh nizov pobud in srečanj, ki jih prirejajo v okviru festivala Narava in kultura. V galeriji sodobne umetnosti bodo ob 11. uri predstavili dokument, s katerim se zavzemajo za vpis Krasa na Unescov seznam svetovne dediščine. Spregovorili bodo tržiška županja Silvia Altran, postojnski župan Jernej Verbič, župan iz istrske občine Buje Edi Andreasić, devinsko-nabrežinski župan Vladimir Kukanja in predsednica dežele Debora Serracchiani. Dokument so pripravili v okviru čezmejnega evropskega projekta Julius, sicer pa so prepričani, da je Kras poln naravnih, kulturnih in zgodovinskih znamenitosti, zaradi katerih si zasluži vpis na Unescov seznam. V projekt so se vključile štiri občine, na območju katerih je še marsikaj vrednega ovrednotenja. V Trzinu in v Bujah je več ostalin starih gradišč, v Ribiškem naselju pri Devinu je eno izmed največjih paleontoloških najdišč v Evropi, na goriškem Krasu so sledi prve svetovne vojne. Postojna slovi po svoji jami in podzemlju.

Današnji festivalski dan se bo nadaljeval ob 18. uri, ko bodo predstavili knjigo Fabia Del Bella »Fonte Timavi. Un progetto per il Monfalconese e l'Isontino«; ob 21. uri bo projekcija dokumentarnega filma »Emozioni in Multivisione«, ki sta ga izdelala Franco Toso in Roberto Valenti. Festival se bo nadaljeval prihodnji konec tedna. V četrtek, 4. avgusta, ob 18. uri bo spregovoril predstavnik gozdne straže Diego Masiello; ob 19. uri bo predstavitev kolesarskih poti po Krasu, o katerih bo spregovoril Stefano Varneris iz tržaškega kluba Mtb360. Ob 21. uri bo komik Giobbe Covatta nastopil s predstavo na okoljsko temo »A come ambiente«. V petek, 5. septembra, ob 19. uri bo novinar Paolo Miel predaval o prvi svetovni vojni. Ob 21. uri bo Paolo Rigatti spregovoril o delovanju in izletih kolesarske sekcije tržiškega kluba CAI. V soboto, 6. septembra, ob 17.30 se bo Erik Švab pogovarjal s slovenskim vrhunskim alpinistom Aljažem Anderletom.

Pod lipami predsedniki treh Mohorjevih družb

Kulturni center Lojze Bratuž in Krožek Anton Gregorčič prirejata v četrtek, 4. septembra, novo srečanje pod lipami, kjer bodo gostje predsedniki Mohorjevih družb iz Celovca, Celja in Gorice: Jože Planinšek, Jože Kopeinig in Renato Podbersič. Ob tem se bodo sestrske založbe poklonile uglednemu mohorjanskemu avtorju, jubilanu prof. Alojzu Rebuli, ob izidu njegovega najnovejšega romana Kominform v Zabrini. Večer bo vodila časnikarka Erika Jazbar. Srečanje se bo začelo ob 20.30 in bo potekalo v zunanjih prostorih, v primeru slabega vremena pa v komorni dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž.

V Moraru o Monsanto

Goriška federacija zelenih prireja v ponedeljek, 1. septembra, ob 20.30 na turistični kmetiji Dialu v Moraru večer o genetsko spremenjenih organizmih GSO. Predvajali bodo dokumentarec o multinacionalni Monsanto, ki ga je posnela Marie Monique Robin po treh letih raziskovanja genetsko spremenjenih rastlin.

Denar za šolo

Tudi tržiški poklicni zavod IPSIA je med prvimi 1639 šolami, ki jih bodo prenovili s prispevki državnega načrta za šolske gradnje. Za prenovno zavo da v Ulici Boito v Trzinu bo tako januarja prihodnjega leta goriška pokrajina dobila 650.000 evrov.

Zadnje slovo od mladeniča

V stolnici v Gradišču bo danes ob 11. uri pogreb 23-letnega Federica Bassanesija, ki je v sredo utonil na Malem Lošinju. Mladenec je bil zelo poznan tako na Goriškem kot na Tržaškem; s potapljaštvom se je ukvarjal že več let, zato pa je tragična vest o njegovi smrti toliko bolj boleče odjeknila med vsemi, ki so ga poznali.

Delavnice v Zdravščinah

Kulturni krožek iz Zdravščin prireja jutri, 31. avgusta, od 10. ure dalje delavnice in prireditve za otroke z naslovom »Insieme? Sì!!!« ob odprtju nove društvene sezone. V jutranjih urah bodo na programu laboratoriji z uporabo vode, kamena, listov, lesa in zemlje ter glin tudi za otroke od 3. leta starosti in ex tempore; ob 15.30 bo predstava »Il pesciolino d'oro« v organizaciji CTA iz Gorice; sledilo bo tekmovanje v peki slaščic v organizaciji združenja Pro Senectute iz Zagreja. Prireditve je pod pokroviteljstvom Fundacije Goriške hranilnice; več na www.circoloculturaledisdrassina.it ali po tel. 334-8458990.

Še zadnjič Overnight

Danes bo še zadnjič vozil brezplačni avtobus Overnight, s katerim se mladi lahko varno vrnejo domov z zabave v Gradežu. Iz Gradeža bo prvi avtobus startal ob 1.30 in bo namenjen v Trzin. Ob treh bo na vrsti avtobus, s katerim se bodo mladi odpeljali v Gradišče, Medejo in Gorico. Več informacij je na voljo na Facebook profilu Overnight Gorizia.

Preko dvajset pohodnikov

Pohoda v spomina na prenos ranjenecv z zaključkom na Vojskem se danes udeležuje več kot dvajset pohodnikov iz Gorice. Na pot so krenili ob zori, čaka jih 32 kilometrov pešačenja.

ŠTANDREŽ - Poletno središče

Ob zabavi priprava na začetek pouka

Spust z raftom po Soči (levo); priprava piškotov (desno)

R.M., VAS

Počitnice se iztekajo. Z razposajenim druženjem brezskrbno uživajo še zadnje počitniške dni, s šolarsko marljivostjo pa se že pripravljajo na začetek novega šolskega leta. Ta je idejna nit poletnega središča za otroke, ki se ga v prostorih štandreškega župnišča udeležuje preko štirideset slovensko in italijansko govorečih otrok. Središče poteka v organizaciji vaše župnije in

prosvetnega društva Štandrež.

»Dejavnost se pričena že v zgodnjih jutranjih urah. Otroke od šestega do dvanajstega leta starosti porazdelimo v skupine in jim nato nudimo pomoč pri pisanju domačih nalog in ponavljanju posameznih šolskih predmetov za prve razredne ure. Po daljšem premoru pa je, vse do prvih popoldanskih ur, časa na pretek še za vse ostale razvedrilne de-

javnosti: od igre in športa do kulinarčnih in glasbenih aktivnosti,« razlaga sedemnajstletni Jurij Faggiani iz Šlovence, ki je navdušen nad vzgojiteljsko-pedagoškim poklicem: »To, da uspeš šolarju vsebino problema, ali domače naloge primerno obrazložiti, in to, da se otrok reševanja naloge loti samostojno me polni z zadovoljstvom.«

Ob pripravah na šolo se otroci v štandreškem poletnem središču ukvarjajo še z raznimi delavnicami. »Otrokom smo želeli prikazati, kako se pripravijo doma pečene kekse,« razlaga vzgojiteljica Michela Manfreda, sicer pa univerzitetna študentka, ki ob povabilu organizatorjev rade volje priskoči na pomoč, »saj mi je delo z otroki v izredno veseloje«. Za pripravo krhkega testa sta

otrokom pomagali tudi dve vaški mojstri gospodinjstva, ki imata kuharske recepte tako rekoč v mezinu: Joana Nanut in Anica Leban. Po njuni zaslugi so si otroci lahko dali duška predvsem v modeliranju in okraševanju piškotkov.

Za obiskovalce poletnega središča so predvidene tudi ekskurzije. Prihodnji teden bodo obiskali didaktično kmetijo v Vilešu ter konjušnico v Pevmi, medtem ko so se v prejšnjih dneh v družbi članov društva Šilec že podali z raftom po Soči, včeraj pa so obiskali nogometno igrišče športnega društva Juventina. Skupino vzgojiteljev, ki so julija z malčki letovali tudi v koči sv. Jožefa v Žabnicah, sestavljajo še Ruben Sclauzero, Adam Nanut in Greta Zavadlav. (vas)

GORIŠKI AVGUST Folklora v Gorici

Danes posvet in nastop

V okviru festivala folklorne oblike ob 9.30 v občinski sejni dvorani v Gorici posvet z naslovom »Il ruolo del folklore nella salvaguardia dei patrimoni culturali immateriali dell'UNESCO«. Na Trgu Battisti bo ob 20.30 nastop skupin Danzerini di Lucinico, Vranovčan s Slovaške, Sicilia Antica iz Agrigenta, African Roots iz Zahodne Afrike, Ballet Cultural Argentino iz Argentine in Raduga iz Belorusije; ob 24. uri bo Praznik prijateljstva. Jutri ob 11. uri bo v ljudskem vrtu koncert godb na pihala iz Lienza in Celovca; ob 16.30 bo na Korzu Italija pri cerkvi Sv. Justa start sprevoda, ki bo potekal po Korzu Verdi in Ulici Petrarca do Trga Battisti, kjer bo ob 18. uri nagajevanje, ob 20.30 koncert mladinskega zbora Freevoices in ob 21. uri nastop vseh folklornih skupin (ob slabem vremenu v veliki dvorani UGG); vstop bo prost.

Godbeniški večer

V parku vrtnic v Gradežu bo danes ob 21. uri zaključni koncert udeležencev godbeniške delavnice združenja Anbima »Musica Insieme 2014«; vstop bo prost.

Praznik v Novi Gorici

V Novi Gorici se bo danes ob 10. ure do večernih ur izvrstilo več dogodkov ob odprtju prenovljenega mestnega središča; osrednja svečanost bo ob 21.30.

Lovec na ljudi

V okviru festivala Sanje v Medani bo danes ob 20. uri v Gradnikovi domačiji v Medani pesniško-glasbena predstava »Lovec na ljudi«, nastopajo Svetlana Makarovič, Zvezdana Novaković, Mirjana Šajinović in Aphra Tesla. Ob slabem vremenu bo prireditev v gradu Dobrovo.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
MARZINI, Korzo Italia 89, tel. 0481-531443.

DEŽURNA LEKARNA V ZAGRAJU
LUCIANI, Ul. Dante 41, tel. 0481-99214.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
ALLA SALUTE, Ul. Cosulich 117, tel. 0481-711315.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V KOPRIVNEM
CORAZZA, Ul. Buonarroto 10, tel. 0481-808074.

Gledališče

GLEDALIŠČE VERDI obvešča, da nudi še danes, 30. avgusta, informacije o novi gledališki abonmajski sezoni, ki bo startala 1. septembra, pri okencu »Punto informale« na Korzu Italija v Gorici (tel. 0481-383602) od torka do petka med 10.30 in 12.30 ter med 14.30 in 17. uro, ob sobotah med 10.30 in 13.30 in med 14. in 18. uro. Od 1. do 16. septembra bo potekala potrditev lanskih abonmajev, od 20. septembra bo možen nakup novih rednih abonmajev, od 27. septembra pa nakup izrednih tematskih abonmajev; od 23. oktobra bo odprta blagajna v Ul. Garibaldi 2/a (tel. 0481-383601) od ponedeljka do sobote 10.00-13.00 in 16.00-20.00, zaprta bo od 17. do 19. septembra in 10. oktobra. Od 24. oktobra bo delovala blagajna na Korzu Italija (tel. 0481-383602) od ponedeljka do sobote 17.00-19.00, zaprta bo od 24. do 28. decembra.

TRŽIČ - V Ulici Verdi

Pokrpali cestišče ob dotrajanem kanalu

Pokrpno cestišče
v Ulici Verdi

FOTO CV.

Delavci podjetja Movitub so včeraj pokrpali tržiško Ulico Verdi ob kanalu De Dottori, kjer se je v prejšnjih dneh na dveh točkah ugreznil asfalt. Cesta je bila nevarna, kar še zlasti velja za kolesa in motorje, zato pa so na občini pohiteli s postopkom, ki je omogočil prenovitveni poseg.

Na cestišču se je asfalt po vsej verjetnosti ugreznil zaradi pronicanja vode skozi dotrajane cementne stene kanala De Dottori, ki je vse bolj potreben prenove. Kanal so zgradili leta 1905, da bi z vodo iz Soče namakali polja na Tržiškem in hkrati da

bi z izkoriščanjem vodnega toka proizvajali električno energijo za potrebe vse številnejših tržiških tovarn. V preteklosti so na kanalu opravili več vzdrževalnih del, zdaj pa je očitno potreben nov poseg. Za plačilo popravila ceste (okrog 1700 evrov) bo tokrat poskrbela tržiška občina; če pa se bo izkazalo, da je škodo res povzročilo pronicanje vode iz kanala pod cestišče, bo strošek moral poravnati konzorcij za bonifikacijo posoške ravnine. Luknja je sredi cestišča Ulice Verdi ob križišču z Ulico Roma zazijala tudi februarja lanskega leta.

Izleti

PD ŠTANDREŽ prireja 7. septembra enodnevni izlet v dolino Malte, Gmuend, muzej bonsajev in rudnik poldragih kamnov; informacije in vpisovanje po tel. 0481-20678 (Božo) in tel. 347-9748704 (Vanja).

UPOKOJENCI DOBERDOB organizirajo v soboto, 27. septembra, enodnevni avtobusni izlet v Sauris, Tolmeč in okolico; informacije in vpisovanje v trgovini Mila (tel. 0481-78398), gostilni Ivica (tel. 0481-78000) in pri Milošu (tel. 380-4203829).

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO GORICA priredi 13. in 14. septembra izlet v Dolomite - prečenje skupine Sella. Prvi dan približno 3 ure hoje, drugi dan od 4 do 5 ur. Zaradi rezervacije prenočišča in organizacije prevoza je abonentna predhodna prijava in vplačilo obkotalice do danes, 30. avgusta; informacije in prijave po tel. 331-7059216 Vlado.

SPDG IN KRAŠKI KRTI organizirata v nedeljo, 31. avgusta, obisk jame Gualtiero Savi v Glinščici. Zbirališče pri Devetakih pred gostilno Miljo ob 8.30. Obisk ni zahteven, predvideva 2 do 3 ure hoje po jami. Obvezna predhodna prijava, ker je število obiskovalcev omejeno, po tel. 340-8247660.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja v soboto, 6. septembra, enodnevni avtobusni izlet v Asiago in v okolico, znano tudi zaradi bojov med 1. svetovno vojno. Vpisujejo do razpoložljivih mest na avtobusu po tel.: 0481-20801 (Sonja K.), 0481-884156 (Andrej F.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-78138 (Sonja S.), 347-1042156 (Rozina F.). Na račun 20 evrov.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 16.00 - 17.45 - 20.00 - 22.00 »Into the Storm«.
Dvorana 2: 16.00 - 17.40 - 19.10 »Planes 2 - Missione antincendio«; 21.15 »Step up all in«.
Dvorana 3: 16.15 »Dragon Trainer 2«; 18.30 - 21.30 »Mud«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.15 - 22.10 »Into the Storm«.
Dvorana 2: 16.30 - 18.10 - 19.50 »Planes 2 - Missione antincendio«; 21.30 »Cattivi vicini«.
Dvorana 3: 17.30 - 20.00 »Dragon Trainer 2«; 22.00 »Liberaci dal male«.
Dvorana 4: 17.00 - 20.00 - 22.00 »Step up all in«.
Dvorana 5: 18.00 - 20.15 - 22.10 »The Stag - Se sopravvivo mi sposo«.

Razstave

»6 ZAA... ENO RAZSTAVO« je naslov razstave šestih goriških fotografskih društev na temo prve svetovne vojne v organizaciji koordinacijskega odbora združenja fotoklubov goriške pokrajine. Razstavljali bodo fotografski krožek Castrum iz Gradeža, fotografska skupina »Lo Scambio«, fotoklub Skupina75 in fotografski krožek BFI iz Gorice, fotoklub Lucinico iz Ločnika in fotoklub »Il Torrione« iz Romansa, sodeloval bo fotoklub Nova Gorica. Odprtje razstave bo danes, 30. avgusta, ob 18.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici; na ogled bo do 12. septembra od ponedeljka do petka 17.00-19.00.

GORICA - Likovna razstava

V Kulturnem domu Umetnost raznolikosti

Svoja dela bodo razstavili varovanci centra CISI in njihovi mentorji

V galeriji Kulturnega doma v Gorici bo v torek, 2. septembra, ob 17.30 odprtje skupinske razstave solidarnostne narave »DiversArte - Umetnost raznolikosti - Poklon Germani Caldinaro«, na kateri sodelujejo s svojimi likovnimi deli tako prizadeti otroci kot njihovi mentorji Annamaria Fabbri, Emilia Mask, Maria Grazia Persolja, Roberta Beghetti, Arnaldo Grudner in Luigi Togut. Po budniki projekta so neutrudljivi sodelavci socialnega združenja CISI iz Gorice. Na odprtju razstave bodo sprego-

vorili predsednik združenja CISI Silvano Buttignone, ravnateljica združenja CISI Annamaria Orlando, predsednica kulturnega društva Tullio Crali Maria Rosaria De Vitis - Piemonti, predsednik zveze ANFFAS Mario Brancati in ravnatelj Kulturnega doma Igor Komel.

Razstavo prireajo združenje CISI iz Gorice, kulturno društvo Tullio Crali in zveza ANFFAS iz Gorice v sodelovanju s Kulturnim domom v Gorici v okviru projekta »Vsi drugačni, vsi enakopravni« in kulturno zadrugo Maja.

V RAZSTAVNIH PROSTORIH GIT ob glavnem vhodu na plažo v Ul. Dante v Gradežu bo danes, 30. avgusta, ob 18. uri odprtje fotografske razstave z naslovom »Dai luoghi della memoria della Prima Guerra Mondiale un messaggio di pace«, ki so jo pripravili dijaki jezikovnega liceja D'Annunzio iz Gorice; na ogled bo do 14. septembra, vsak dan 10.30-12.30, 15.00-18.00.

Šolske vesti

DIJAŠKI DOM GORICA ponuja za učence osnovne in srednje šole pošolski program s prevozom iz šol (Župančič, Erjavec, Abram, Trinko), kosilom in malico, strokovno pomočjo pri domačih nalogah in učenju, dodatnimi izobraževalnimi dejavnostmi (jezikovni tečaji, delavnice), ustvarjalnimi in sprostitevni dejavnostmi (musical; likovna, gledališka, športna dejavnost); varstvo do 18.30; informacije in vpisovanje po tel. 0481-533495 od 8.30 do 15.30, ali na info@dijaskidom.it.

NOV PROGRAM DIJAŠKEGA DOMA GORICA »POP KLUB« za otroke in dijake, ki ne potrebujejo celotnega programa Dijškega doma, pač pa samo pomoč pri nalogah in poteka od 14.15 do 16.45 za osnovno šolo oziroma od 14.45 do 17. ure za srednjo šolo ter ponuja strokovno pomoč pri opravljanju domačih nalog in učenju s pomočjo poklicnih vzgojiteljev; na razpolago bo bogata knjižnica in internet. Cena zelo ugodna, število mest omejeno; informacije in vpisovanje po tel. 0481-533495 od 8.30 do 15.30, ali na info@dijaskidom.it.

PRIMLADINSKEM DOMU je možen vpis k pošolskemu pouku 2014-15. Priprava na vstop v srednjo šolo za dijake od 5. r. OŠ dalje bo potekala od 1. do 5. septembra (za gojence je tečaj brezplačen); informacije po tel. 0481-280857, 0481-536455, ali 366-6961441, ali po e-pošti mladinski-dom@libero.it.

GLASBENA MATICA Gorica sporoča, da potekajo vpisi za šolsko leto 2014-15. Informacije na tajništvu v Gorici, Korzo Verdi 51, od ponedeljka do četrtega od 10. do 12. in od 15. do 16. ure (tel. 0481-531508), e-pošta gorica@glabenamatica.org. Petek zaprto.

SCGV EMIL KOMEL sprejema vpise za novo šolsko leto 2014-15; informacije na tajništvu v Gorici, Drevored 20. septembra 85, od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure in od 15. do 19. ure (tel. 0481-532163, 0481-547569), e-pošta info@emilkomel.eu.

Obvestila

MOŠKI PEVSKI ZBOR JEZERO obvešča, da bo prva redna pevska vaja v novi sezoni v torek, 2. septembra, ob 20.30 v društvenih prostorih v Dobrodo. Organizatorji vabijo tudi nove pevce.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča, da bo društveni urad na Korzu Verdi 51/int. zaprt do 31. avgusta.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL v Gorici obvešča, da bo s ponedeljkom, 1. septembra, odprta od ponedeljka do petka 10.00-18.00.

POŠTNI URADI v Gorici (Korzo Verdi), Krminu in Ronkah bodo od 1. septembra odprti od ponedeljka do petka 8.20-19.05, ob sobotah 8.20-12.35; informacije na www.poste.it ali na brezplačno telefonsko številko 803160.

MEDNARODNA MIROVNIŠKA FUNDACIJA BELI GOLOB bo danes, 30. avgusta, ob 18. uri na Trnovem pri Gorici postavila bronasti kip Deček miru - slovenskega prinašalca ognja miru in ljubezni ter položila venca sprave - enega v spominski park na Trnovem, kjer je grobnica padlih borcev v NOB, drugega pa pri breznu, v katerem so posmrtni ostanki pobitih po drugi svetovni vojni.

KOŠARKARSKA SEKCIJA AŠZ DOM obvešča, da bo v ponedeljek, 1. septembra, potekal prvi trening minibasketa za letnike 2004 in mlajše od 16. do 17. ure v Kulturnem domu v Gorici. Treninge, ki so odprti tudi novim fantom in dekletom, ki želijo preizkusiti košarko, vodi Andrej Vremec.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bodo uradi v Gorici, Trstu in Solbici do 12. septembra odprti po poletnem urniku (9.00-13.00).

Mali oglasi

DIATONIČNO HARMONIKO C-F-B znamke Prostor prodam za 1250 evrov; tel. 335-5387249.

Prireditve

PARTIZANSKI MITING v Selcah v organizaciji VZPI-ANPI in s sodelovanjem krajevnih društev bo potekal na prireditvenem prizorišču v Ul. Monte Cosich med 5. in 7. septembrom: v petek, 5. septembra, bosta potekala prireditve partizanskih pesmi »Canti ribelli« z Albertom Blasizzo in Ambro Drius ter koncert kantavtorja in pisatelja Alessia Lege. Vsakoletna baklada v spremstvu doberdobske godbe in zbora Jezero bo v soboto, 6. septembra, z začetkom ob 19.30. V nedeljo, 7. septembra, bo zaključek mitinga s plesom.

Pogrebi

DANES V GORICI: 11.00, Slava Cei vd. Cechet iz bolnišnice Sv. Justa v cerkev Sv. Justa in na glavno pokopališče.

DANES V GRADIŠČU: 10.00, Francesco Cianetti (iz bolnišnice Sv. Justa v Gorici ob 9.40) v cerkvi Sv. Duha in na pokopališču; 11.00, Federico Bassanese v stolnici, sledila bo upepelitev.

DANES V BEGLIANU PRI ŠKOCJANU: 11.00, Alberto Pellegrin s pokopališča v cerkev in na pokopališče v Škocjanu.

prej do novice

www.primorski.eu

PREDEN LISTJE ODPADE BOMO DOMA

Miro Simčič

se nadaljuje **10**

Objavo v dnevniku je omogočil avtor
Miro Simčič
knjigo je izdala založba

b.č.a.
Book Publishing

Ljubljana, Kolarjeva ulica 47
Spletna knjigarna www.buca.si

Podobno kot v Trstu je bilo z Italijani v Istri in na Primorskem, saj so imeli v primerjavi s slovenskim in hrvaškim prebivalstvom privilegiran položaj. Nastale so trajne zamere, napetosti, spori in spopadi, ki so pozneje dolgoročno onemogočili normalno sožitje med pripadniki različnih narodov. To se pozna še vedno in mogoče bodo vnuki in pravnuki le začeli razmišljati drugače kot njihovi predniki.

Začetek vojne je bil za Nemce in Madžare dobrodošel povod in sredstvo za dodaten pritisk na pripadnike slovanskih narodov in jim je dajal še večje možnosti za nasilje nad drugače mislečimi posamezniki in organizacijami. Tako so se v časopisu Edinost spraševali, kako se je mogel počutiti ostareli Slovenec, kmet iz okolice Trsta, ko je po razpisu mobilizacije v prvih dneh vojne pripeljal v tržaško vojašnico celo osem svojih sinov. Ostarelega očeta in njegove sinove, ki so v naslednjih dneh odrinili na rusko fronto, so Italijani na ulici glasno zmerjali z Abasso Sciavi! (Proč s Slovani!). Na udaru avstro-ogrske oblasti so se kmalu za tem, po vojni napovedi Italije dvojni monarhiji, sicer znašli tudi pripadniki italijanske manjšine in številni od njih so med vojno prebegnili na italijansko stran, po njej pa so se vrnili kot maščevalni zmagovalci in Mussolinijevi varovanci.

Tik pred koncem vojne je mladi cesar Karel I. tudi Slovenecem ponudil reorganizacijo monarhije v konfederacijo, kar pa je dr. Anton Korošec, duhovnik in voditelj Slovenske ljudske stranke, zavrnil, češ da je ponudba prišla prepozno in da prinaša premalo. Dolga in izčrpavajoča vojna je med Slovenci okrepila mednacionalno solidarnost in uporniškega duha, in vprašanja, usodna za narodni obstoj, so se zastavljala tudi vojakom in preprostim ljudem. To so bila vprašanja, kakršna si je pred vojno zastavljal le ozek sloj slovenske inteligence. V prvih dneh vojne pa uporništva in protivojnih pomislekov ni bilo zaslediti, saj so cenzura, avtocenzura ter policijsko nasilje očitno delovali dovolj zanesljivo.

Samo v Slovincu so v prvih dneh vojne zapisali komentar o govoricah, češ da grozi pomanjkanje moke, da bo vsaka masla ova vozila ter da bo morala k vojakom vsaka oseba, stara med 18 in 32 let. Slovenec je demantiral te »zlonamerne govorice«, ki naj bi prišle iz Idrije, za njihovo razširjanje so obtožili vojne dobičkarje, ki bi radi iz človeške stiske »dober gšeft naredili«. Časnik je zahteval, da naj bi raznašalcem takšnih govoric enkrat za vselej »jezik zavezali«.

Od nasprotij do vojne

Ko danes, s stoletno distanco, beremo stare časopise in dokumente iz tistega časa, lahko zviška rečemo: kakšna vsesplošna naivnost, kakšna neumnost in zabloda, da so sploh začeli takšno vojno! Za mlade ljudi je zaletavost in pomanjkanje previdnosti nekaj običajnega, toda slepi avanturizem, osebna nečimrnost vladarjev, pomanjkanje občutka za realnost in razumnost so se pred vojno in na njenem začet-

ku pokazali pri visokih vojaških in z njimi povezanih političnih krogih v večini držav. Za vojno se je odločila politika in prav povsod je imela velike ambicije. Vsi so imeli izpoljene vojaške načrte, toda, kot se je pokazalo pozneje, nihče ni niti približno predvidel poteka prve svetovne vojne in katastrofalnih posledic za vse države, vpletene vanjo, in za Evropo v celoti. Izgubljeni so bili milijoni življenj, pohabljeni, fizično in psihično, so bili milijoni mladih ljudi, gospodarske posledice so bile pošastne. Bankrotirali so vsi, zmagovalci in premaganci, Evropa nikoli več ni mogla biti tisto, kar je bila pred prvo svetovno vojno.

Celo veliki zmagovalci — Francozi — niso dolgo uživali v svojem zmagoslavju. Le dve desetletji po podpisu Versajske pogodbe 1919, ki naj bi Nemčijo za vedno spravila na kolena ter Franciji in njenim zaveznikom zagotovila stoletno varnost, so bili v Parizu pod Hitlerjevim diktatom prisiljeni podpisati podobno ponižujočo kapitulacijo, kot so jo v Versaillesu podpisali Nemci.

Vojna zablod in presenečenj

Prva svetovna vojna se je pokazala kot vojna zablod in presenečenj. Vse velike sile so tedaj imele agresivne, ambiciozne in zelo pedantno izdelane vojaške načrte, ki so se že v nekaj mesecih pokazali kot neuresničljivi. Prav šokantno je, kako vojaški strategji v resnici niso dojeli, kakšno mogočno orožje in armade imajo v rokah in da teh velikanskih armad in njihovega orožja ni mogoče usmerjati po mili volji. Še manj so upoštevali dejstvo, da s podobnimi sredstvi razpolaga tudi potencialni sovražnik.

Prva — in mogoče celo največja — zabloda je bilo prepričanje, da bo vojna kratka in zmagovita. O tem je 4. avgusta 1914 na prvi strani pisal Slovenec. »[...] kakšen bo konec evropske vojske, tega nihče ne ve in vedeti ne more. Gotovo pa je, da bo vojna kratka. Prvič, ker so sedaj tako imenitne prometne zveze, da so v enem ali dveh tednih vse, več milijonov broječe armade na bojišču pripravljene za boj. Drugič, ne more daljše vojske, ki bi trajala in se zavlekla več mesecev, nobena država zdržati zaradi gospodarske depresije in prehranitve armade in vsega prebivalstva. Kmečko prebivalstvo bi zavlačitev vojske še preneslo, ker ima doma zalogo hrane, mesta, zlasti velika mesta, pa bi komaj dihala. [...] Tega se voditelji vojske tudi dobro zavedajo, zato hite z odločitvijo glavnih bitk [...]« Prepričanje, da vojna ne more dolgo trajati, ni bilo samo mnenje citiranega avtorja v Slovincu, strategji v vseh deželah so mislili enako, zato so hiteli z velikimi ofenzivami, ki naj bi na hitro zlomile nasprotnika, omogočile nagle prodor skozi frontno črto, tako da bi vojska prišla sovražniku za hrbet, uničila njegove sile, zasedla njegovo prestolnico in gospodarske vire in ga prisilila k hitri kapitulaciji. Pa je vse potekalo povsem drugače ...

Strategji vseh generalštabov so se učili strateškega vodenja vojaških operacij na primeru francosko-pruske vojne iz leta 1871 ter na primerih Na-

poleonovih vojn. To so bile vojne naglih prodorov ter hitrih zmag ali porazov. Armade so bile takrat razmeroma majhne. Boji so potekali na izbranih bojnih poljih in na razmeroma majhnih območjih. Takrat tudi niso imeli strojnic, hitrostrelnih topov in sodobnih pušk.

Sodobni topovi, ki so jih na začetku 20. stoletja začeli polniti od zadaj ali ob straneh, so bili desetkrat hitrejši od nekdanjih topov, ki so jih polnili od spredaj. Izum brezdimnega smodnika in ozlebljene topovske cevi so povečali domet, prebojnost in natančnost zadetkov. Hidravlični blažilnik je omogočil, da se je topovska cev po izstrelitvi granate vrnila na staro mesto in da nova nastavitev cilja ni bila potrebna po vsaki izstrelitvi.

Večje države so pred prvo svetovno vojno že imele milijonske armade, število pripadnikov so lahko s splošno mobilizacijo v kratkem času podvojili. Izjemno se je povečala bojna moč enot. V veliki bitki pri Jeni iz Napoleonovih vojn je francosko topništvo izstrelilo le 1500 nabojev, v bitki pri Verdunu 1916. leta pa so samo Francozi v nekaj dneh izstrelili pet milijonov granat, njihova vojna industrija pa ja vsak dan izdelala 200.000 topovskih nabojev. Vojaška in logistična tehnika, s katero so razpolagale vse vojske v prvi svetovni vojni, je zahtevala korenite spremembe v doktrinah vojskovanja, na terenu pa temeljite spremembe v strateškem, operativnem pa tudi taktičnem pogledu. Vojaški strategji so bili praviloma zagledani v preteklost vojskovanja, tako so jih učili na vojaških akademijah, kjer sta imeli dogma in poslušnost prednost pred inovativnostjo.

Prva svetovna vojna ostaja v spominu kot pozicijska vojna, vojna strelskih jarkov, vojna brez globokih operativnih posegov v sovražnikovo zaledje, čeprav so takšne prodore načrtovali v vseh generalštabih. Napad je bil v vseh vojaških doktrinah na prvem mestu, obramba pa povsod zapostavljena. Samo odločna in uspešna ofenziva naj bi zagotavljala uresničitev agresivnih političnih nacionalnih ciljev vseh velesil.

Načrti so predvidevali nagel zlom nasprotnikove vojske v kratkem času. Toda za kaj takega so bili vsi nasprotniki premočni. To je bila tudi ena od ključnih splošnih zablod prve svetovne vojne. V nastalih razmerah niso bili mogoči niti globoki prodori, kakšni so bili znani iz časov Napoleonovih vojn. Letala so kaj hitro odkrila premike velikih armad, radijske povezave so omogočale takojšen prenos ukazov nižjim poveljstvom in nasprotnikovo topništvo in enote so napadalcem kmalu uspešno presecale pot in krvavo ustavile ofenzivo. Vojna se je pokazala kot past, v katero se je bilo zelo lahko uje-

Desno: vojaki dvojne monarhije plenijo zvonove za potrebe vojne industrije; zgoraj: na začetku vojne so se na vzhodni fronti vrstili srednjeveški prizori - hitrostrelni topovi in množična uporaba strojnic so že po nekaj tovrstnih spopadih dali vedeti, da je konjenica vojaški rod, ki spada v preteklost

ti, toda skobacati se iz nje po svoji volji zlepa ni bilo mogoče. Ko se je začela, ni bilo več nikjer in za nikogar vrnitve v mirno stanje. Generali in militaristi so sprožili vojno, ki je bila že dolgo načrtovana, toda gospodarji vojne so tudi sami kmalu postali sužnji njenih nepredvidenih zakonitosti. Vojna jim jih je vsilila kot svojo lastno logiko, kot nekakšna pošastna, nadnaravna sila.

Avstro-Ogrska je sanjala o prodoru proti Črnemu morju in likvidaciji ruskega vpliva na Balkanu. Cilj ruskega generalštaba — »Stavke« — pa je bila zasedba Berlina, Dunaja in Budimpešte.

Nemški strateški načrt, ki ga je pripravil feldmaršal Alfred von Schlieffen, načelnik nemškega generalštaba med letoma 1891—1905, je predvideval hiter zlom Francije. Desno frontno krilo naj bi bilo bistveno močnejše kot levo, tako da bi v Francijo vdrl prek nevtralne Belgije. Von Schlieffnov memorandum, kot so pozneje poimenovali ta načrt, je bil zamišljen kot strateška past, s katero bi se izognili istočasni vojni na dveh frontah, s Francozi in Rusi. Nemci bi v šestih do osmih tednih uničili francosko vojsko ob švicarski meji, potem pa bi dokončno obračunali še z Rusijo, ki, kot so predvidevali, na vojno še ni bila pripravljena. Celotitalijanska vojska je imela ambiciozen načrt: v prvem letu bi zasedli Trst, Gorico, po hitrem prodoru po Ljubljanski kotlini pa bi skupaj z zmagovito rusko vojsko zasedli Dunaj in razširili svoj vpliv v obdobju navskih državah ter na Balkanu, Jadransko morje pa bi postalo italijansko »mare nostrum«.

Konec prve svetovne vojne je pomenil tudi konec stoletne svetovne evropske nadvlade, in to je bila nedvomno ena od njenih največjih posledic. Tega v Evropi ni nihče načrtoval in še manj želel, celo nasprotno: Evropejci so bili prepričani, da je evropska svetovna nadvlada neka naravna danost, ki temelji na evropski superiornosti nad drugimi narodi in rasami povsod po svetu.

Evropa je bila, po tedaj prevladujočem prepričanju v vseh evropskih deželah, tehnološko, kulturno, gospodarsko, politično in vojaško nad večino sveta. Bila naj bi neke vrste svetovni »Kulturträger«, razsvetljevalka, prinašalka večvredne kulture, ki naj bi civilizirala zaostala in primitivna ljudstva v preostanku sveta. Prevzetnost evrocentrizma se je Evropejcem pozneje kruto maščevala, toda takrat o tem niso razmišljali.

Rosberg se je opravičil Hamiltonu

LONDON - Na sedežu moštva formule ena Mercedes v Brackleyju blizu Londona sta se dirkača Lewis Hamilton in Nico Rosberg (na sliki) na skupnem sestanku temeljito pogovorila o medsebojnem trčenju na dirki v Belgiji. Rosberg je priznal odgovornost za kontakt z bolidom moštvenega kolega, kar se je pripetilo v drugem krogu belgijske dirke ter se opravičil za to dejanje, ki je bilo posledica povsem napačne presoje. Izreli so mu tudi kazen, niso pa navedli, kakšna je.

Italijanu 7. etapa Vuelte

MADRID - Alessandro De Marchi (na sliki) je zmagovalac sedme etape dirke po Španiji. Italijan je bil del ubežne skupine, na koncu pa je 169 km dolgo etapo Alhendin - Alcaudete dobil s samostojnim finišem. Tudi po sedmi etapi v rdeči majici vodilnega ostaja oblečen španski as Alejandro Valverde (Movistar), ki ima 15 sekund prednosti pred Kolumbijcem Quintano, sicer moštvenim kolegom. Tretji v skupnem seštevku je Španec Contador (Tinkoff-Saxo) z zaostankom 18 sekund.

NOGOMET - Danes (Chievo - Juventus ob 18.00 in Roma-Fiorentina ob 20.45) začetek A-lige

V znamenju negibnosti

Pravijo, da je nogometno prvenstvo zrcalo družbe in razmer v državi. No, morda za italijansko »serie A«² zdaj velja, da je še nekoliko bolj na psu. Na mnogih področjih je veliko govora o posodobitvah, zgodi pa se malo, v nogometu pa se ne zgodi nič. Še vedno je vse v rokah vedno enih in istih ljudi, zdaj imajo povrh na čelu nogometne zveze spornega Tavecchia. Človeka, ki milo rečeno, ne obeta potrebnih sprememb. Problemi se kopičijo, nobeden ni rešen. Prvenstvo po ekonomski plati in obiskih tekem zaostaja za angleško premier league, nemško bundesligo in špansko ligo. Kar zadeva kakovosti, je brezno morda še celo večje. Najboljši tujci so nedosegljivi, slabih pa je preveč. Sassuolo jih ima le tri, Cesena sedem, Atalanta devet, vsi drugi pa več. O tem, kako Italijani po tehnični in fizični plati zaostajajo za sodobnim svetovnim standardom, je zgovorno pokazalo zadnje svetovno prvenstvo (in tudi prejšnje). Juventus in Roma imata težko nalogo, da v letošnji ligi prvakov povrneta italijanskemu »calcio«² vsaj delček izgubljenega ugleda, potem ko je Napoli že zamudil najelitnejši evropski vlak. Celo Split je v evropski ligi namučil Torino, enega lanskih »odkritij«² A-lige. Toča golov milanskega Interja v četrtek proti Islandcem, navadnim amaterjem, pa ne igra nobene vloge. Bržkone bo še govora tudi o nasilju in razizmu.

Takšne so torej razmere in takšni so obeti pred današnjim začetkom. Se je vsaj spremenilo razmerje moči med ekipami? Najbrž ne. Prestopni rok sicer še ni končan, a doslej so bile spremembe v igalskih kadrih prej lepote kot ne. Zato tudi velja, da ostaja Juventus prvi favorit za četrto zaporedni naslov prvaka, njegov najresnejši tekmeč pa je še naprej Roma. V Turinu je prava novost trener Allegri, ki ga kot naslednika Conteja spremlja določena skepsa. Roma je najela nekaj več igralcev in je na papirju boljša kot lani. Tudi vnovični uvrstitvi Napolija na tretjem in Fiorentine na četrtem mestu ne bi pomenili presenečenja, morda na kaj več lahko računajo Toskanci, če bosta letos napadalca Rossi in Gomez zdrava. Nekaj bo že povedala drevišnja tekma v Rimu proti Romi. Inter (morda pride Lavezzi) in Milan (včeraj je uradno najel Španca Fernanda Torresa) težko lahko igrata slabše kot lani, uvrstitve do tretjega mesta bi pomenila uspeh. Lazio, Parma in Torino ne bi smeli biti slabši kot lani. Za vse druge velja, da so tam nekje v limbu.

UDINESE - Videmski klub, edini pravi prvoligaš dežele FJK v pomembnejših ekipnih športih, ki je po treh odličnih sezonah, lani pristal šele na 13. mestu, prav tako ni bistveno spremenil postave. V Vidmu boljše prodajajo, jih pa tudi ustrezno nadomeščajo. Letos dosti računajo na ambicioznost trenerja Stramaccioneja, na brazilskega organizatorja igre Guilhermeja, polspice Koneja, zlasti pa ne neuničljivega Di Nataleja, ki bo v svoji deseti sezoni v Vidmu na večni lestvici strelcev A-lige skušal vsaj dohiteti Roberta Baggia (205 golov). Doslej jih je zabil 193, za ta cilj mu jih manjka dvanajst.

SLOVENIJA - Italijansko prvenstvo je po meri boljših slovenskih nogometašev. V šestih različnih moštvih jih bo letos de-

Allegrija v Turinu čaka težka naloga, da ustrezno zamenja Conteja

ANSA

set. To so Josip Iličić (Fiorentina), Samir Handanović, Vid belec, Rene Krhin (vsi Inter), Boštjan Cesar, Dejan Lazarevič in Valter Birsa (vsi Chievo), Luka Kranjec (Cesena), Jasmin Kurtić (Sassuolo) in Siniša Anđelković (Palermo), Aljaža Struna pa je Palermo pravi včeraj posodil Cariju v B-ligo. Sodeč po napovedih specializiranega tiska imata mesto v začetni postavi zaen-

krat zagotovljeno le Handanović in Birsa, torej pri Chievu niti ne več veteran Cesar.

1. KROG - Danes ob 18.00 Chievo - Juventus; ob 20.45 Roma - Fiorentina. Jutri ob 18.00 Atalanta - Verona in Milan - Lazio; 20.45 Cesena - Parma, Genoa - Napoli, Palermo - Sampdoria, Sassuolo - Cagliari, Torino - Inter, Udinese - Empoli.

A. Koren

ODBOJKA - Od danes na Poljskem moško svetovno prvenstvo

Italija, kako do medalje

Jutri prva tekma proti Iranu - Razprodani stadion v Varšavi (62.000 gledalcev) za današnji krstni nastop Poljakov

Na Poljskem, zdaj pravi zibelki evropske odbojke, se bo danes začelo svetovno moško odbojgarsko prvenstvo, 18. po vrsti. Kako se Poljaki navdušujejo za odbojko, pove ne le njihova zdaj zelo bogata liga, ki privablja vrhunske igralce s svetovnih od vse povsod, temveč tudi spomin na prejšnje SP v Italiji, ko so navijači poljske reprezentance dobesedno preplavili Trst, ki je bil gostitelj Poljakov v prvi fazi. Tudi mediji na Poljskem zelo podrobno pokrivajo odbojgarsko sceno. Zato ne sme čuditi, da so za prizorišče današnje uvodne tekme med Poljsko in Srbijo (ob 20.15) izbrali nič manj kot varšavski nogometni stadion, saj premore 62.000 gledalcev, vstopnice pa so pošle v nekaj urah!

Nekoliko drugače je zdaj v Italiji, kjer nekdanje najboljšo ligo na svetu »tepe«² gospodarska kriza. Posledice manj kakovostne domače lige, ki so jo poleg mnogih tujcev zapustili tudi nekateri »azzurri«² (Travica in Zajčev) reprezentanca še ni občutila. Nasprotno, v njej si utirajo pot novi obrazi. Italija še vedno sodi v širši svetovni vrh, sposobna je osvajati medalje na velikih tek-

movanjih (letos je bila v svetovni ligi tretja, na zadnjih dveh EP je bila oba-krat druga, ima bron z olimpijskih iger v Londonu), prav na vrh pa se ne povzpne več. Sedanja, delno spet prenovljena in dokaj mlada postava (le centra Buti in Birarelli imata več kot 30 let), je kvalifikacije za svetovno ligo začela izjemno, nadaljevanje pa je bilo pod pričakanji. Tudi na pripravljalnih tekmah ni šlo vse kot po olju. Selektor Mauro Berruto je v Krakovu, kjer se bo Italija v svoji skupini pomerila z reprezentancami Irana, Belgije, ZDA, Portorika in Francije, pripeljal 14 odbojkarjev, to so Anzani, Baranowicz, Birarelli, Buti, Colaci, Kovar, Lanza, Parodi, Piano, Rossini, Sabbi, Travica, Vettori, in Zajčev. Štirje igralci so sinovi tujcev, le dva - Travica in Kovar sta sicer rojena v svoji matični domovini, vsi pa so se odbojgarsko izšolali v Italiji.

Skupno nastopa na svetovnem prvenstvu kar 24 ekip. V naslednjo, drugo fazo, se bodo uvrstile štiri reprezentance iz vsake skupine. Formula je sicer zelo zapletena, saj bodo morale reprezentance za uvrstitev v polfinale skozi tri različne faze. Za kolajno

Selektor Italije Berruto

ANSA

bo treba odigrati kar 13 tekem. Prav zato trener Berruto opozarja, da bo treba izjemno učinkovito varčevati z močmi in igrati tekmo za tekmo. Tudi z različnimi postavami. V italijanskem taboru kolajne ne napovedujejo, po tistem pa upajo, da jo bodo tudi tokrat osvojili. Toda konkurenca je huda. Tu so

KOŠARKA - SP Slovenija danes proti Avstraliji

LAS PALMAS - Košarkarji Slovenije začenjajo misijo svetovno prvenstvo 2014. Uvodna tekma jih čaka danes ob 17.30 proti močni zasedbi Avstralije. Uspešen začetek prvenstva bi bil za varovance selektorja Jureta Zdovca več kot dobrodošel. Po eni strani z vidika uvrstitve v predtekmovalno, po drugi pa zaradi motivacije in samozavesti igralcev, ki so v pripravljalnem obdobju doživeli nekaj neugodnih porazov.

A to zagotovo ne bo preprosto. Avstralija ima po imenih eno najmočnejših reprezentanc na prvenstvu. Štirje igralci s kruh služijo v najmočnejši ligi na svetu Matthew Delavedova (Cleveland Cavaliers), Cameron Bairstow (Chicago Bulls), Dante Exum (Utah Jazz), Aron Baynes (San Antonio Spurs), ostali z izjemo enega, ki igra v Adelaidu, pa so člani evropskih klubov. Joe Ingles je bil letos evropski prvak z Maccabijem, Nate Jawai in Ryan Broekhoff igrata v Turčiji, Chris Goulding in Brad Newley v Španiji, David Andersen v Franciji ter Brock Motum v Italiji.

Današnji spored, skupina A: 15.30 Egipt - Srbija; 18.00 Francija - Brazilija; 22.00 Iran - Španija. Skupina B: 12.30 Hrvaška - Filipini; 17.30 Portoriko - Argentina; 20.00 Grčija - Senegal. Skupina C: 12.30 Ukrajina - Dominikanska republika; 16.00 Nova Zelandija - Turčija; 21.30 ZDA - Finska. Skupina D: 13.30 Angola - Južna Koreja; 17.30 Avstralija - Slovenija; 20.00 Mehika - Litva.

Podvig Erranijeve

NEW YORK - Us open: 32-letna Hrvatica Mirjana Lučić-Baroni je izločila drugo nosilko Halepovo v dveh nizih s 7:6 (6), 6:2, Sara Errani pa je s 6:0, 0:6, 7:6 premagala Venus Williams, ko je v 3. setu že izgubljala s 5:3.

Brazilija, olimpijski prvak iz Londona ZDA in Poljaki, ki bodo seveda skušali izkoristiti prednost domačega igrišča. Vendar ne gre spregledati Rusije, Srbije, Bolgarije in še nekaj drugih reprezentanc.

Raisport 1 bo neposredno predvajal vse tekme Italije, poleg tega pa še 19 drugih tekem svetovnega prvenstva. (ak)

Skupina A (Wroclaw)

Poljska, Srbija, Venezuela, Argentina, Kamerun, Avstralija.

Skupina B (Katovice)

Brazilija, Nemčija, Finska, Kuba, J. Koreja in Tunizija.

Skupina C (Gdansk)

Rusija - Kanada, Mehika, Bolgarija, Kitajska in Egipt.

Skupina D (Krakov)

Italija, Iran, Belgija, ZDA, Portoriko in Francija.

Tekme Italije

Jutri ob 16.15 Italija - Iran; torek, 2.9 ob 20.15 Italija - Francija; četrtek, 4.9 ob 20.15 Italija - Belgija; sobota, 6.9 ob 20.15 Italija - Portorik; nedelja, 7.9 ob 20.15 Italija - ZDA.

KOLESARSTVO - KK Adria, Rog in Gran Fondo

Maraton prijateljstva bo spet povezal Ljubljano s Trstom

Sodelovanje med občinama Ljubljana in Trst se širi tudi na športno področje: obe mesti bo v nedeljo, 14. septembra povezal Maraton Prijateljstva. Netekmovalni kolesarski maraton obujajo po šestih letih Kolesarski klub Adria iz Lonjerja in Kolesarsko društvo Rog iz Ljubljane, letos prvič pa se jim pridružuje še tržaški klub Granfondo d'Europa. »Prvič letos bo start v centru Ljubljane, in sicer na Kongresnem trgu. To je bila želja obeh županov in drugih vplivnih osebnosti,« poudarja duša KK Adria Radivoj Pečar, direktor dirke. Prav zato bo letošnja trasa daljša za deset kilometrov (merila bo 100 km), saj so na prejšnjih izvedbah kolesarji startali pred Ljubljano, tokrat pa v središču slovenske prestolnice.

Kot smo že poročali, je novost letošnjega maratona tudi skupna organizacija treh klubov. Kolesarski klub Adria bo nosilec tradicionalnega dolgega netekmovalnega maratona, medtem ko bo 130 km dolg ma-

raton v organizaciji GF Europa veljaven za točkovanje za italijanski pokal registriranih cikloturistov. »Tržaški klub Granfondo d'Europa je do lani prirejal maraton med Benetkami in Trstom, vendar tekmovanje ni privlačilo več dovolj kolesarjev, trasa pa je bila preveč ravninska. Zato so si organizatorji zaželeli spremembo. Zamislili so si novo traso s startom v Ljubljani,« je pojasnil Pečar. Zamisel se je naposled uresničila, hkrati pa sta se tudi slovenska kluba odločila, da ponudita rekreativnim kolesarjem spet tudi Maraton prijateljstva. Trasa 100 kilometrskega netekmovalnega maratona bo obenem veljavna za tekmovanje Mezzofondo d'Europa. Iz Ljubljane se bodo kolesarji pripeljali mimo Vrhnike, Logatca, Postojne in Senožeč na Opčine, nato pa mimo Padrič (Dražce) v Lonjer. Daljša, 130 kilometrska proga, namenjena le registriranim kolesarjem UCI-FCI, pa bo tekla še z Opčin mimo Proseka, Barkovelj, Velikega trga v Trstu do Lonjerja. Prva okrepčevalnica za vse bo v Senožečah, na Velikem trgu pa za tiste, ki bodo izbrali daljšo progo. Kolesarji krajšega maratona bodo startali ob 9.30 in naj bi na cilj privzili okrog 13.30, tekmovalci daljše

Na meji v Lipici leta 2007

ARHIV

trase bodo začeli ob 9.35, na cilju pa bodo okrog 15.30. Na obeh progah bo sodelovalo do 250 prostovoljcev vseh treh klubov.

Organizatorji bodo sprejeli največ 500 udeležencev, število nastopajočih pa je tačas še neznanka: »Več se jih je že zglasilo, vendar prijav še nimamo. Vse bo odvisno od vremenskih razmer in volje posameznikov. Vsekakor smo optimisti,« pojasnjuje Pečar. Nastopajočim kolesarjem bosta tržaška kluba nudila organiziran prevoz: nekaj mest je še na avtobusu, na voljo pa bo tudi prevoz s kombiji. Dodatne informacije nudijo na spletnih straneh organizatorjev, prijave na Maraton prijateljstva pa sprejemajo na kkdria@gmail.com. Nanj se lahko prijavijo kolesarji z dirkalnimi ali gorskimi kolesi, na daljši 130 kilometrski tekmovalni maraton pa včlanjenji kolesarji.

NOGOMET - Lige Vesna za uvod v Križu, derbi v Dolini

Deželna nogometna zveza je objavila koledar deželnih nogometnih prvenstev, ki se bodo pričela v nedeljo, 7. septembra. V elitni ligi bo Vesna debitirala doma v Križu proti Gemoneseju. V promocijski ligi se bo šlandreška Juventina najprej pomerila z Auroro v gosteh. V 1. amaterski ligi bo v Dolini takoj na sporedu derbi med Bregom in Sovodnjami, Primorec pa bo svojo pot začel v Gradežu. V 2. amaterski ligi bo Mladost v Doberdolu gostila Opicino, Primorec pa v Trebčah Sagrado. gaja bo v 3. amaterski ligi na Padričah gostila Fiumicello. Vse tekme se bodo začele ob 16. uri.

Vse koledarje dobite tudi na spletni strani www.primorski.eu

Danes in jutri spet pokalne tekme

Danes in jutri bodo na vrsti tekme 2. kroga v državnem in deželnem nogometnem pokalu za elitno, promocijsko in 1. amatersko ligo, z nastopi pa bodo začele tudi ekipe 2. in 3. amaterske lige. Spored:

Danes: ob 18.00 Sovodnje - Mariano; ob 19.00 Zaula Rabuiese - Vesna; ob 20.30 Juventina - Trieste Calcio in Breg - Domio (v Domju).

Jutri: ob 15.00 Sistiana Duino Aurisina - Primorec; ob 16.00: Mladost - Audax Sanrocchese; Romana Monfalcone - Primorje in Gaja - Chiarbola.

Danes ob 15. uri v Repnu tudi zadnja pripravljalna tekma Krasa proti lastnim mladincem

JADRANJE - DP

Dan pred koncem posadka Sirene še vodi

Posadka TPK Sirena Carlotta Omari in Francesca Russo Cirillo je dan pred koncem državnega prvenstva v jadrlnem razredu 420 še vedno v vodstvu. Dekleti sta v spremenljivem vetru z jakostjo od 10 do 18 vozlov v treh regatah dosegli uvrstitve na 2. 7. in 9. mestu, pred današnjimi zadnjimi trenimi plov pa imata na lestvici 8 točk prednosti pred najbližjim zasledovalcem. Mešana posadka Matteo Omari in Cecilia Fedel sta po diskvalifikaciji in 15. ter 45. mestom (s kazenskim obratom) zdrknili na 21. mesto v konkurenci več kot 60 posadak.

Poraz Jadrana

Na sinočnji trening tekmi v tržaški športni palači je Pordenone, nasprotnik tudi v B-ligi, s 65:55 premagal košarkarje Jadrana. Za Jadran so največ točk dosegli De Petris (14), DBan (12) in D. Batich (11).

Žensko SP v Trstu: prostovoljcev ni dovolj

Organizatorji dveh faz svetovnega ženskega odbojarskega prvenstva v Trstu (od 23. septembra do 5. oktobra) pogašajo se kakšnih 30 prostovoljcev, je potožil predsednik tržaškega odbora odbojarske zveze FIPAV Walter Rusich v pogovoru za tukajšnji italijanski dnevnik, včeraj pa je bil polemichen tudi do krajevnih društev. »Preko elektronske pošte sem vas prosil za sodelovanje, do danes zvečer (včeraj, op.ur.) pa mi ni nihče odgovoril. Želel bi vsaj, da mi rečete ne,« je zapisal.

Obvestila

NOGOMETNA ŠOLA AŠD ZARJA obvešča, da se bodo treningi in novi vpisi za otroke rojene od leta 2002 do 2009 začeli v ponedeljek, 8. septembra, ob 17.00 v športnem centru v Bazovici. Info: 339-2447832.

AŠD POLET vabi vse otroke do 8. leta starosti, na brezplačen začetniški tečaj za umetnostno kotkanje in hokej na rolerjih, ki se bo začel v ponedeljek, 1. septembra, ob 16. uri na Pikelcu. Za morebitne informacije lahko pišete na info@polet.it

FC PRIMORJE vabi vse otroke, ki so rojeni od leta 2002 do 2009 vsako popoldne ob 17.00 od 1. do 12. septembra na prošeško nogometno igrišče Velika Rovna, da se preizkusijo v nogometnih veščinah in skupaj zabavajo. Pojasnila in brezplačna prijava na tel. št. 3296022707 (Robi) in 3334239409 (Aleksander).

AŠD SHINKAI KARATE CLUB organizira dneve odprtih vrat v športno kulturnem centru v Zgoniku. Torek, 9.9. - samoobramba. Sreda 10.09. - Kata (obvezni liki). Petek 12.9. - Kumitë (borbe). Urniki: 18.00 - 19.00. Info : 338 - 7281332 ali 347 - 2533320

TENIŠKA SEKCIJA AŠD GAJA sprejema prijave za promocijski teniški tečaj za začetnike, ki bo od 8. do 12. septembra. Istočasno sprejemamo tudi prijave za zimske začetniške in nadaljevalne tečaje za osnovnošolce in srednješolce, ki se bodo začeli oktobra. Vsa pojasnila dobite na tel. št. 3898003486 (Mara) ali pa 3291665768 (Matej).

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM in ZŠDI organizirata celodnevni poletni center »Plesalček« za dečke in deklice od 3 do 10 let, od 1. do 5. septembra, v telovadnici OŠ Bevk na Opčinah. Info in vpis na tel. 334-3611757 (Kristina) ali info@cheerdancemillemium.com.

NK KRAS organizira Dan odprtih vrat (Open day) v soboto, 6. septembra, na nogometnem igrišču v Repnu. Prireditvev je odprta vsem otrokom, ki želijo preizkusiti nogomet in so rojeni od 1. 2004 do 2009. Začetek ob 15. uri. Info na tel. 339-3853924 (Emanuela) ali nkkras@gmail.com.

KK BOR in ZŠDI organizirata celodnevni košarkarski Kamp na Stadionu 1. Maja, namenjen deklicam in dečkom od 6. do 14. leta od ponedeljka, 1. do petka, 5. septembra. Za informacije in vpis: Karin Malalan 3406445370 karinmalalan@gmail.com

ODBOJKA - Kontovelke v D-ligi

Angažirale se bodo maksimalno

Ena od novosti letošnje odbojarske sezone pri nas bo tudi nastop Kontovolk v deželni D-ligi. Lani se jim sicer napredovanje iz 1. divizije ni posrečilo, so pa pravice za igranje v deželni ligi pridobile od tržaškega CUS, ki se ji je odpovedal.

»Lani nam je napredovanje spodletelo za las, dekleta pa so izrazila željo, da bi se vendarle preizkusile na deželni ravni. Seveda se vsi zavedamo, da bo sezona neprimerno bolj zahtevna od lanske, od deklet sem zato zahtevala maksimalno angažiranost. Zanj so se tudi opredelile, volje do dela jim ne manjka, zato smo se odločili za ta korak,« je prevzem lige pojasnila trenerka Veronika Zužič.

Prvenstvo bo zelo dolgo, saj šteje liga kar 18 ekip. Formula bo temu prilagojena. Najprej se bodo vse ekipe med sabo pomerile enkrat (17 tekem), šest najboljših bo nato igralo med sabo v skupini za napredovanje (dvokrožno), preostalih dvanajst pa bo igralo med sabo za obstanek (pet izpadov), pri čemer bodo veljavni izidi s tekem prve faze, zato bo ta faza enokrožna, tekem pa bo enajst, skupno vsekakor kar 29.

Jedro ekipe (Sabrina Bukavec, Giulia Antognolli, Federica Micussi, Ilenia Cassanelli, Tadeja Zavadlal ostaja nespremenjeno, ekipo pa so se pridružile še nekatere druge igralko kot so Breda Ban, Petra Sossi (edina mladinka) in Janika Škrl. Anja Zužič in Isabel Cassanelli letos ne bosta igrali, Irina Kneipp mora na operacijo, Nika Klobas pa gre študirat v Maribor. Pomembno okrepitev bi lahko predstavljala Gorčanka Giulia Bressan, eden od stebrov Govolleyja, ki študira v Trstu in s Kontovolkami tudi že trenira. Prizadevajo si pridobiti še enega centra in enega libera.

Kontovelke že pridno trenirajo, v tej začetni fazi kar vsak dan, med sezono pa bodo imele tri treninge. (ak)

Več fotografij na naši facebook strani

Trenerka Veronika Zužič »muči« svoje igralko vsak dan

FOTODAMJ@N

ŠD MLADINA Rolkarji nabirali moči v centru Planica

Priprav ŠD Mladina pod pokroviteljstvom ZŠSDI in pod geslom Do Ski-roll and keep calm, se je v začetku avgusta udeležilo 18 rolkarjev iz treh starostnih skupin. Rolkarski teden se je odvijal ob robu triglavskega narodnega parka, pod skakalnicami Planice. V modernem in opremljenem Olimpijskem centru Planica so imeli rolkarji Mladine res veliko možnosti raznovrstnih in zabavnih treningov in aktivnosti, ki so jih vodili Ana Košuta, Roman Rupnik in David Bogatec. Atleti so vadili tehniko in eksplozivno vzdržljivost na kolesarski progi med Ratečami in Kranjsko Goro. Kondicijsko moč so izpopolnjevali v re-

ber na strminah prelaza Vršič in Koroškega sedla.

Priprave so popestrili s planinskim podvigom na Stol, najvišji vrh Karavank. Do Prešernove koč (2194 m) je prikorakala tudi najmlajša skupina.

Razbolele mišice so potrebovale

tudi nekaj obiskov v kopalšču v Kranjski Gori.

Teden je potekal brezhibno, disciplinirano in intenzivno. Rolkarska skupina je pozdravila Planico telesno in družbeno utrjena pripravljena na izzive drugega dela tekmovalne sezone. (šdm)

Kliknite za osvežitev.

Kjerkoli boste preživljali poletne dni,
osvežite strani Primorskega dnevnika,
kliknite na **www.primorski.eu** in se
povežite s spletno izdajo časopisa.
Dnevnik bo z vami, s svežimi novicami,
prevetrenimi prispevki, cool/ rubrikami.

Naročnina na spletno izdajo dnevnika:

letna
naročnina
180 evrov

šestmesečna
naročnina
100 evrov

naročnina za
30 dostopov
22 evrov

Za tiste, ki so naročeni na tiskano izdajo, je dostop brezplačen.

Več na naši spletni strani:

www.primorski.eu

 Primorski
dnevnik

Dnevnik Slovencev v Italiji

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik, sledita Utrip
Evangelija in Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

7.00 8.00, 9.00 Dnevnik **7.05** Dok.: Overland **8.25** Dok.: Quark Atlante – Immagini dal pianeta **9.05** Dok.: Dreams Road Italy **10.00** Aktualno: MixItalia **10.25** Aktualno: Petrolio **11.30** Linea Verde Orizzonti Estate **12.35** Linea Verde Estate **13.30** 17.00 Dnevnik **14.00** Linea Blu **15.20** Nad.: Legami **16.10** Nad.: La casa del guardaboschi **17.15** A Sua Immagine **17.45** Dok.: Passaggio a Nord-Ovest **18.50** Kviz: Reazione a catena **20.00** Dnevnik **20.35** Tec-hetechetè – Vive la gente **21.20** Festival di Castrocaro 2014 **23.40** Dok.: Storia di una vocazione

Rai Due

7.00 Serija: Lassie **7.45** Serija: Zorro **8.10** Serija: Un blog da cani **8.30** Un pesce di nome Tinto **8.55** Sulla Via di Damasco **9.30** Nan.: Buona fortuna Charlie! **10.00** Serija: La nave dei sogni **11.20** Serija: Il nostro amico Charly **12.10** Serija: La nostra amica Robbie **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Film: Marie Brand e l'amore che non perdona **15.40** Serija: Squadra Speciale Colonia **16.30** Serija: Squadra Speciale Stoccarda **17.15** Serija: Squadra Speciale Lipsia **18.05** Serija: Arctic Air **19.35** Serija: Il commissario Rex **20.30** 22.40 Dnevnik

21.10 Film: I segreti di Cold Spring (krim.) **22.55** Rubrike

Rai Tre

7.00 Kilimangiaro Album **7.20** Rai Cultura – Italia in 4D **8.15** Dok.: Rai Cultura – Una giornata particolare **9.15** Film: La cena della beffe **10.35** Film: Il bandito **12.00** Dnevnik in sport **12.25** Aktualno: Tgr Il Settimanale **12.55** Serija: La signora del West **13.40** Timbuctu – I viaggi di Davide **14.00** Deželni dnevnik, sledijo rubrike in vremenska napoved **14.55** Film: Poveri milionari (kom.) **16.25** Film: La ciociara (voj.) **18.05** Serija: I misteri di Murdoch **18.55** 23.25 Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Blob **20.05** Serija: Un caso per due **21.05** Film: La donna che canta (dram., '10) **23.45** Stelle nere

Rete 4

6.50 Media Shopping **7.40** Serija: Miami Vice **8.40** Serija: Distretto di polizia **10.45** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik in vremenska napoved **12.00** Serija: Renegade **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Show: Come si cambia Celebrity **16.20** 19.35 Ieri e oggi in Tv **16.50** Serija: Poirot **18.50** Dnevnik in vremenska napoved **19.55** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nad.: Il segreto **21.30** Serija: The mentalist **23.20** Film: L'isola dell'injustizia – Alcatraz

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Prometne informacije in vremenska napoved **8.00** Dnevnik **9.10** Serija: Finalmente soli **10.00** Melaverde **11.00** Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Serija: Dallas **14.40** Film: Meant to Be – Un angelo al mio fianco (rom.) **17.00** Film: Rosamunde Pilcher – Per amore e per passione (rom.) **19.00** Nad.: Il Segreto **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Show: Paperissima Sprint **21.10** Film: I laureati (kom., It., '95)

23.05 Film: Un sogno per domani (dram., i. H. Hunt, K. Spacey)

Italia 1

7.20 19.00 Serija: Provaci ancora Gary **8.20** Serija: Dance Academy **9.20** Serija: Suburgatory **10.20** Nad.: Glee **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **14.05** Film: Stargate (zf) **16.30** Film: Un papà da salvare (kom.) **18.30** Dnevnik **19.25** Film: The Mask 2 (kom.) **21.10** Film: Rocky III (dram., i. S. Stallone) **23.10** Film: Alien Raiders (horor)

La 7

7.30 Dnevnik **7.50** In onda **9.45** Film: Murder 101 (krim.) **11.30** Film: Sissi, la favorita dello zar (kom.) **13.30** Dnevnik **14.00** Film: Revolution (pust.) **16.10** Film: Il sentiero per Hope Rose (western) **18.10** Serija: L'ispettore Barnaby **20.00** 23.00 Dnevnik **20.30** In onda **21.10** Serija: Maigret

Tele 4

7.00 8.30, 13.20 Dnevnik **7.25** 12.45 Rotocalco Adnkronos **7.40** Dok.: Borgo Italia **8.05** 0.00 Dok.: Luoghi magici **13.00** Le ricette di Giorgia **13.45** Voci in piazza **17.30** 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik **18.00** 21.00 Qui studio a voi stadio **19.05** Tg Confartigianato **20.00** Rubrika: La parola del Signore **23.30** Trieste in diretta

Slovenija 1

7.00 Otroški program: OP! **7.15** Zgodbe iz školjke **7.35** Otroške in mladinske oddaje **9.55** Kviz: Male sive celice **10.35** Infodrom **10.50** Ciciban poje in pleše, 1. del **12.15** Nad.: Mladi Leonardo **13.00** Poročila, športne vesti, vremenska napoved **13.25** Tednik **14.20** Prava ideja! **14.45** Med valovi **15.15** Alpe-Donava-Jadran **15.50** Dok. odd.: Vdih drugega **16.25** O živalih in ljudeh **17.00** 22.55 Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.15** Na vrtu **17.40** Dok. serija: Dolgi pohod in svobodo **18.30** Ozare **18.35** Risanka **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** Utrip **20.05** Film: Zlati časi **22.00** Nad.: Na poljih Flandrije **23.30** Nad.: Ura

Slovenija 2

10.05 Slovenci v Italiji **11.25** Polnočni klub **12.45** Migaj raje z nami **13.25** Veslanje: SP, prenos **15.10** Film: Sreča v nesreči **16.45** 20.45 Košarka: SP 2014 **17.30** Košarka: Avstralija – Slovenija, prenos **19.45** Španija v 47 minutah **21.30** Košarka: ZDA – Finska, prenos **23.45** Med valovi **0.15** Infokanal

Slovenija 3

6.00 9.00, 10.00 Sporočamo **12.20** Teden-ski pregled **13.30** Prvi dnevnik **16.35** Na tretjem... **17.30** Poročila ob petih **17.50** Kronika **19.00** Dnevnik **21.55** Nogomet: Prva liga, Domžale – Maribor, prenos **Sporred se sproti prilagaja dogajanju v Državnem zboru**

Koper

13.55 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv – Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.40** Film: Mafijaši **16.00** 20.00 Potopisi **16.30** Dok.: Vrnitev **17.10** Arhivski posnetki **18.00** O živalih in ljudeh **18.25** Village Folk **18.35** Vreme **18.40** 23.45 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsdanes - TV dnevnik **19.25** Šport **19.30** Jutri je nedelja **19.45** Avtomobilizem **20.30** Artevisione **21.00** Boben **22.15** Arhivski posnetki

Tv Primorka

8.00 11.00, 14.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.30** 11.30, 14.30 Videostrani **15.55** Žogarija **16.25** Radovna **17.30** Kralj Trnovec **18.20** Med nami **19.20** Pravljica **19.25** Besede miru **20.00** Med prijatelji, 1. del **21.00** Poti v neznano – Vietnam **21.45** Slovenski turistični film: Kam ('53) **22.00** Glasbeni večer, Tv Prodajno okno, Videostrani

Pop TV

7.00 Risanke in otroške serije **10.25** Film: Izziv smrti **12.25** Nad.: Na trdih tleh **13.30** Film: Fantje mojega življenja **16.05** Film: Mišji lov **17.55** Serija: Čista desetka **18.55** 24UR – vreme in novice **20.00** Film: Neustavljiv (akc., i. D. Washington) **21.50** Film: Vbogajme (dram.) **23.40** Film: Ostanki dneva (dram., i. A. Hopkins, E. Thompson)

Kanal A

6.00 17.00 Risanke **7.10** 18.40 Serija: Pod eno streho **8.00** 18.10 Serija: Svingerji **8.25** Serija: Akcija **8.50** Serija: Kako sem spoznal vajino mamo **9.15** Serija: Veliki pokovci **10.20** Serija: Chuck **11.10** Tv prodaja **11.25** Serija: Srečni klic **12.40** Film: Prenašalec 2 **14.25** Motociklizem: MotoGP, VN Velike Britanije (Silverstone) **17.20** Nad.: Puščica **19.30** Serija: Nepraktični šaljivci **20.00** Film: Onkraj Sherwoodskega gozda **21.45** Film: Hotel Mama **23.25** Film: Valter brani Sarajevo

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar in napovednik; 7.25 Dobro jutro; 8.10 Kulturni dogodki; 9.00 Zbori v gledališču, sledi Music box; 10.00 Poročila; 10.15 Jacques Offenbach – z opereto v svet; 11.00 Studio D – Trdno verujem, kar me je mati učila; 12.00 Ta rozajanski glas; 12.30 Otroški kotiček; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.30 Tretja izmena; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica; jazz odtenki; 18.00 Mala scena: William Shakespeare iz našega arhiva: Vihar – drama v režiji Branka Gombača, 1. del; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

5.00 Jutro na RK; 5.30, 5.50, 7.00 Kronika; 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 8.00 Pregled tiska; 8.40, 10.40, 15.00 Pesem tedna; 9.00 Sobota in pol; 9.10 Prireditve danes; 12.00 Kulinarčni kotiček; 12.30 Opol-dnevnik; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Oddaja o morju in pomorščakih; 15.30 DiO; 16.16 Svežemodra selekcija; 19.00 Radijski dnevnik in kronika; 20.00 Legende; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasbena zavesa; 0.00 Nočni koper.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.40 Robe del mio orto; 8.50, 15.00 Pesem tedna; 9.00 Gostje ted-

Rai Sobota, 30. avgusta
Rai movie, ob 21.15

The Wrestler

ZDA, Francija, 2009

Režija: Darren Aronofsky

Igrajo: Mickey Rourke, Marisa Tomei, Evan Rachel Wood in Ernest Miller

Zlati lev kot najboljši film in seveda zadoščenje za nekoč šarmantnega Mickeya Rourkeja, da se je tako spet vrnil na filmsko sceno.

Tokrat ne v vlogi ljubimca, ki se je zapisal zgodovini z interpretacijo Johna v erotičnem Devet tednov in pol, temveč v vlogi rokoborca, Randyja Robinsona. V poznih osemdesetih letih je bil plavalasi Randy vodeči profesionalni rokoborec. Zdaj, dvajset let kasneje, pa se stežka prebija z nastopi pred peščico zvestih oboževalcev v šolskih telovadnicah in mestnih dvoranah po New Jerseyju. Randy se je že zdavnaj odtujil od svoje hčerke in ni sposoben vztrajati v dolgotrajnejši zvezi, zato živi samo za nastope in privrženost svojih oboževalcev. Srčni infarkt pa ga prisili, da se upokoji. Ko počasi izgublja identiteto rokoborca, se zamisli nad življenjem. Skušna znova vzpostaviti stik s hčerko ter stavi vse na odnos s starejšo plesalko. Toda ne z eno ne z drugo ne more pozabiti privlačnosti ringa in strasti, s katero se je posvečal rokoborbi. Pri tem seveda tvega življenje.

VREDNO OGLEDA

Primorski dnevnik

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d. z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,

fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2014 230,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2014

230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina

1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,

finančni in legalni 92,00 €,

ob praznikih povšek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasit@tmedia.it

Brezplačna tel.št. 800912775

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €

na besedo; nekomercialni oglasi po formatu,

osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale

na besedo. DDV - IVA 22%

Registriran na sodišču v Trstu

št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze

časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen

v Evropsko zvezo

manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi

Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence

v tujini in v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v

kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo.

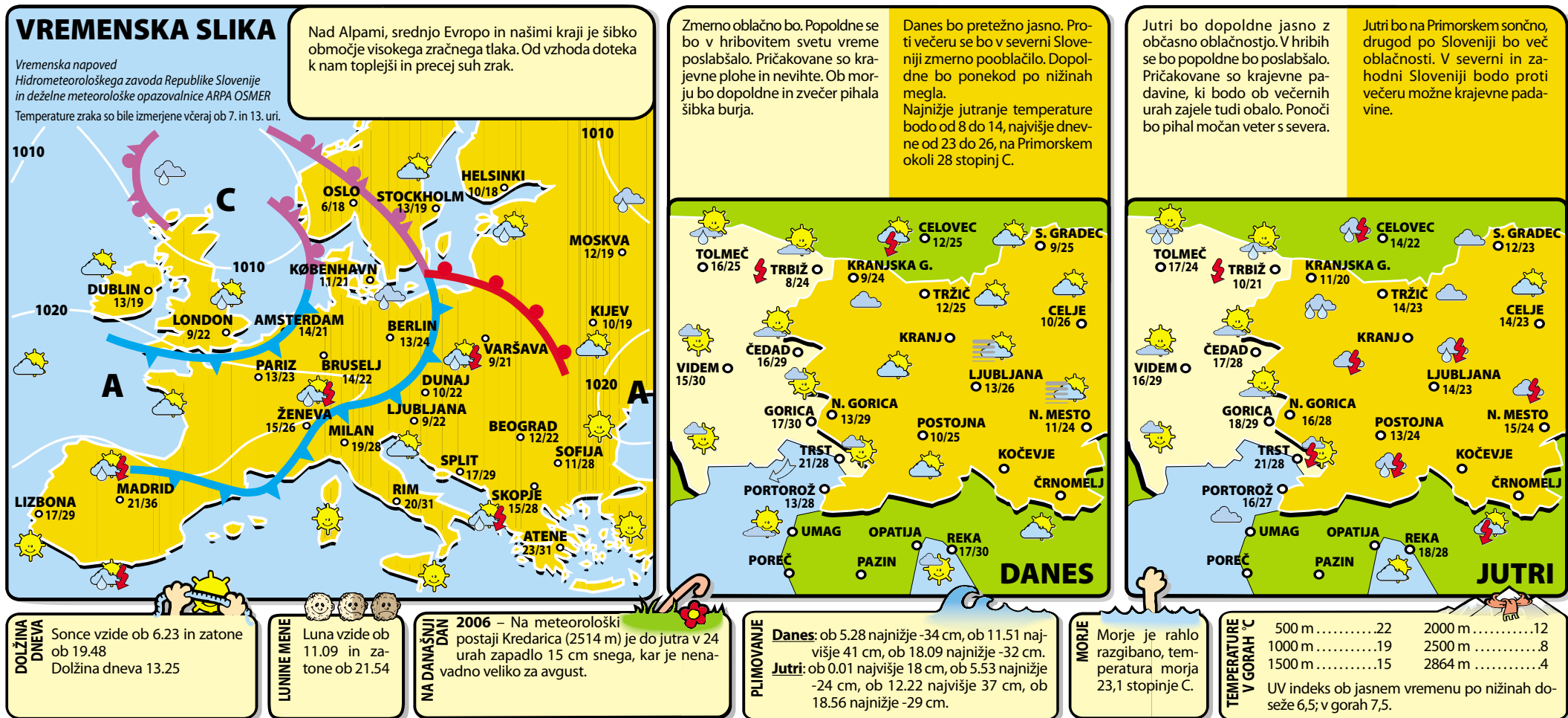
Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva ozi-

roma založnika za objavo ali drugačno uporabo;

za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu,

imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja

samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

Septembra nov pametni mobilnik Apple

NEW YORK - Ameriški tehnološki velikan Apple bo septembra poleg najnovejših različic paradnega pametnega mobilnika predstavil tudi dolgo pričakovano pametno uro iWatch, piše tehnološki portal Re/code. Zapetna naprava bo združljiva z drugimi Applovimi napravami, ponujala pa naj bi tudi različne funkcije za fitness in upravljanje z domačimi napravami, piše tehnološki portal. Apple naj bi napravo predstavil na dogodku 9. septembra, skupaj z novimi različicami mobilnika iPhone. Ta naj bi se po novem ponašal z nekoliko večjima zaslonoma, v velikosti 12 in 14 centimetrov, ter hitrejšim procesorjem. Ameriški tehnološki velikan dogodka uradno ni najavil in se je kot običajno zavlil v molk.

Izpad interneta v ZDA prizadel več milijonov ljudi

NEW YORK - V sredo zjutraj po lokalnem času je zaradi »resne napake« v omrežju medijskega giganta Time Warner v ZDA brez interneta ostalo okoli enajst milijonov uporabnikov. Do napake je prišlo zaradi napačnih nastavitev med rutinskim vzdrževanjem. Napako so odpravili po dobri uri in se zanjo opravičili. Na družbenem omrežju Twitter se je na družbo med tem usul plaz pritožb. »Opravičujemo se za neprijetnosti. Naredili bomo vse potrebno, da se kaj takega ne ponovi«, so zagotovili v medijskem gigantu. Do izpada je prišlo le nekaj dni po tem, ko so zvezni regulatorji podružnico Time Warner Cable oglobili zaradi nezadostnega poročanja o izpadih v letu 2013.

SAN FRANCISCO - Google preizkuša brezpilotne letalnike

Kupiš blago preko spleta, dron pa ti ga pripelje domov

SAN FRANCISCO - Ameriški spletni velikan Google preizkuša brezpilotne letalnike oziroma t.i. drone za dobavo blaga, kupljenega prek spleta. Dveletne raziskave so namreč privedle do točke, da je v tem mesecu začel izvajati preizkusne lete, v katerih so droni dvema kmetijama v Avstraliji dostavljali sladkarije, vodo, zdravila in drugo blago.

»Samoletna vozila bi lahko odprla povsem nove pristope na področju premikanja blaga,« je kalifornijski tehnološki velikan zapisal v četrtek objavljenem sporočilu o omenjenem projektu, imenovanem Project Wing (v slovenskem jeziku Projekt Krilo).

Google v ločenem projektu preizkuša tudi tehnologije za samovoze-

če avtomobile, ki avtonomno prevajajo potnike brez potrebe po človeškem šoferju. Tako te avtomobile kot tudi drone razvijajo v laboratoriju Google X, ki je osredotočen na inovativne nove tehnologije. V Googlu ob tem sicer pričakujejo, da bo potrebnih še kar nekaj let raziskav in razvoja, preden bo sistem brezpilotnih letalnikov za dobavo blaga narejen za uporabo, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Ameriški e-trgovinski velikan Amazon prav tako preizkuša drone za dobavo pošiljk, v ta namen je pretekli mesec ameriško zvezno upravo za letalstvo (FAA) zaprosil za dovoljenje za izvajanje preizkusnih letov dronov v

ZDA. Zaradi omejitev v zvezi z uporabo dronov v zračnem prostoru ZDA je doslej preizkuse izvajal v zaprtih prostorih in drugih državah.

Prvi mož Amazona Jeff Bezos je načrte za uvedbo dobave pošiljk potrošnikom z droni predstavil decembra lani in napovedal, da bi lahko takšno storitev, ki so jo poimenovali Amazon Prime Air, uvedli že v letu 2015, če bi FAA to dovolila. Droni, ki jih preizkušajo v Amazonu, letijo s hitrostjo več kot 50 milj (80 kilometrov) na uro in lahko prepeljejo blago s težo do 2,2 kilograma. Podjetje načrtuje, da bi na ta način omogočilo dobavo nekaterih vrst kupljenega blaga v manj kot 30 minutah po nakupu.

TOKIO - Poziv japonske vlade

Zaloga toaletnega papirja pred ujmo

TOKIO - Japonska vlada je državljanke pozvala, naj se pripravijo za primer, če bi otočje prizadela velika naravna katastrofa, in si naredijo - zaloge toaletnega papirja. Japonsko ministrstvo za industrijo je pred 1. septembrom, dnevom preprečevanja naravnih nesreč, pripravilo kampanjo osveščanja javnosti, v kateri so državljanke opozorili, naj si pripravijo dovolj zalogo hrane in higienskih pripomočkov, da bi lahko preživeli posledice velikega potresa.

»Bodite pripravljeni, da ne bi kasneje obžalovali,« je prebivalce v sporočilu za javnost pozvalo ministrstvo, ki bo v Tokiu pripravilo posebno razstavo o pripravljenosti na naravne nesreče. V času velikih katastrof, na primer močnega potresa, nezadostno število uporabnih stranišč vedno postane problem,« opozarjajo na ministrstvu in dodajajo, da težavo predstavlja tudi pomanjkanje toaletnega papirja. Po katastrofalnem potresu z magnitudo 9,0 in cunamiju marca 2011 je na Japonskem zmanjkalo številnih dobrin, med drugim toaletnega papirja. Gospodinjstva so takrat nakopičila zaloge vsega možnega, od vode do bencina, in izpraznila police trgovin tudi na območjih, ki jih nesreča ni prizadela.

Ministrstvo za industrijo je posebej izpostavilo ranljivost proizvodnje toaletnega papirja, saj je je 40 odstotkov skoncentrirane v prefekturi Šizuoka. Strokovnjaki pa opozarjajo, da bi to območje v prihodnosti lahko prizadel močan potres in cunami. Oblasti zato državljanke pozivajo, naj imajo doma zalogo toaletnega papirja za najmanj en mesec.

V Vietnamu živi najstarejši par v Aziji

HANOI - Vietnamske oblasti so 106-letnega kmeta in njegovo 100-letno ženo razglasile za najstarejši par v Aziji. Cao Vien in Vu Thi Hai iz province Nghe An v osrednjem Vietnamu sta se poročila 1933, imata osem otrok ter 122 vnukov in pravnukov. Kot so sporočili iz vietnamskega centra Guinnessove knjige rekordov, imajo dovolj dokazov, da sta Vietnamca res najstarejši par v Aziji, njihove ugotovitve pa so potrdili tudi v New Delhiju, kjer je azijski center knjige rekordov. »Njun recept za dolgo življenje je - vedno bodi srečen in jej primerno hrano,« je povedal direktor vietnamskega centra Le Tran Truong An.

Indijska slonica s svojo umetniško razstavo

NEW DELHI - V prestižni galeriji v indijskem New Delhiju so razstavili serijo slik, ki jih je ustvarila indijska slonica. S prodajo slik želijo zbrati denar za zaščito teh ogroženih živali. Umetnica Alpana Ahuja je s pomočjo banan in drugih približkov privabila slonico Phoolkali, ki so jo rešili pred nasilnimi lastniki, da je ustvarjala svoje umetnine - ogromne odtise stopal v svetlih barvnih odtenkih.

Po besedah Ahujeve je morala slonico ujeti v pravem trenutku, ko je bila dobre volje, da je na njena stopala namazala barvo in nato naredila odtise na veliko platno. Denar, ki ga bodo dobili s prodaje slik, bodo namenili za varovanje slonov, je povedala Babita Gupta, umetniška direktorica galerije ArtSpice, kjer bodo do 19. septembra razstavljene slike slonje umetnice.